

ตัวแปรคัตสรรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา
คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

นายนิธิ จันทวรรณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SELECTED VARIABLES RELATING TO INFORMATION LITERACY
OF PRE-SERVICE TEACHERS IN THAILAND

MR.NITHI JUNTHANU

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Audio-Visual Communications
Department of Curriculum, Instruction and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ตัวแปรคัดสรรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิต
นักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

โดย

นายนิธิ จันทร์ธนู

สาขาวิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กิดานันท์ มลิทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.บุญเรือง เนียมหอม)

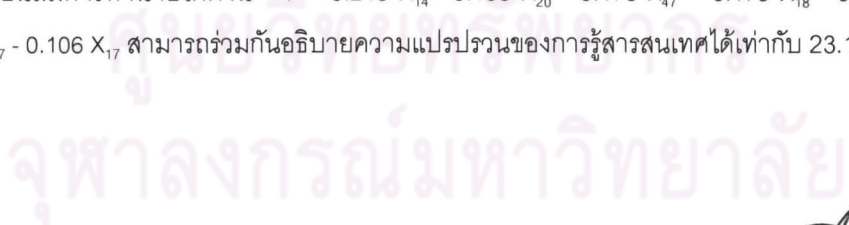
ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิธิ จันทร์ธนู : ตัวแปรคัดสรรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย (SELECTED VARIABLES RELATING TO INFORMATION LITERACY OF PRE-SERVICE TEACHERS IN THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ.ดร.ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ, 173 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาาระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับการรู้สารสนเทศ ของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย (3) ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 402 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณและสหสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มีการรู้สารสนเทศในระดับปานกลาง
2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับตัวแปรการรู้สารสนเทศพบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทั้งหมด 15 ตัวแปร ตัวแปรที่สัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จำนวน 5 ตัวแปร และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ระดับ.05 จำนวน 1 ตัวแปร และพบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบที่ระดับ.01 จำนวน 7 ตัวแปร และตัวแปรที่สัมพันธ์ทางลบที่ระดับ.05 จำนวน 2 ตัวแปร
3. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Method) พบตัวแปรที่สามารถอธิบายการรู้สารสนเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำนวน 8 ตัวแปร และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนในการรู้สารสนเทศได้ 22.1%
4. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบพุ่มตัวแปรทีละขั้น (Stepwise Method) พบตัวแปรที่สามารถอธิบายการรู้สารสนเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) การเคยเรียนวิชาห้องสมุด (X14) 2) ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นการรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆด้วยตนเอง (X20) 3) การเล่นเกมออนไลน์ (X47) 4) การเคยเรียนวิชาการรู้สารสนเทศ (X18) 5) ความบ่อยในการเข้าร่วมอบรมสัมมนา (X32) 6) ผลการเรียนเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50 (X13) (7) การสนทนาออนไลน์ (X37) 8) ไม่มีประสบการณ์การเรียนวิชาห้องสมุด (X17) ตัวแปรทั้งหมดสามารถเขียนสมการทำนายได้ดังนี้ $Y = 0.213 X_{14} - 0.193 X_{20} - 0.178 X_{47} + 0.175 X_{18} - 0.140 X_{32} - 0.122 X_{13} + 0.112 X_{37} - 0.106 X_{17}$ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศได้เท่ากับ 23.1%

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา โสวัตศึกษาศาสตร์ ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา 2552

#4983701927 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEYWORDS : INFORMATION LITERACY / PRE-SERVICE TEACHER / SELECTED / VARIABLES

NITHI JUNTHANU : SELECTED VARIABLES RELATING TO INFORMATION LITERACY

OF PRE-SERVICE TEACHERS IN THAILAND. THESIS ADVISOR: PRAWEEENYA

SUWANNATTHACHOTE Ph.D., 173 pp.

The purposes of this research were to (1) study the information literacy level of pre-service teachers in Thailand (2) examine the relationship between selected variables and the information literacy of pre-service teachers in Thailand (3) explore predictor variables affecting the information literacy of pre-service teachers in Thailand. The samples were 402 pre-service teachers. Data were collected by questionnaires and analyzed using correlation and multiple linear regression.

The research findings were summarized as follows:

1. Pre-service teachers had information literacy in moderate level.
2. There were fifteen selected variables statistically significant relationships at .01 level. Five of fifteen variables were statistically significant positive relationships at .01 level. One variable was statistically significant positive relationships at .05 level. The other seven variables were statistically significant negative relationships at .01 level. And another two variables were statistically significant negative relationships at .05 level.
3. In multiple regression analysis (Enter Method), eight predictor variables were statistically significant relationship at .05 and were together able to account for 21.1% of the variance in Information Literacy.
4. In stepwise multiple regression analysis at .05 level, there were eight predictor variables statistically significant as follows: 1) Had studied the library subject (X14) 2) Self-studied about information literacy (X20) 3) Played online games (X47) 4) Had studied the information literacy subject (X18) 5) Frequency of attending the seminar (X32) 6) GPA of less than 2.50 (X13) 7) Experienced online chatting (X37) , and 8) No experienced in the library subject (X17). A multiple regression equation for prediction of Information Literacy were $Y = 0.213 X_{14} - 0.193 X_{20} - 0.178 X_{47} + 0.175 X_{18} - 0.140 X_{32} - 0.122 X_{13} + 0.112 X_{37} - 0.106 X_{17}$. Predictor variables were able to account for 23.1 % of a variance.

Department : Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Student's Signature

Field of Study : Audio-Visual Communications

Advisor's Signature

Academic Year : 2009

Nithi J.

P. Sumrit

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.บุญเรือง เนียมหอม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและคณาจารย์คณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตรวจเครื่องมือวิจัย และผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ชาว AV ทุกคน โดยเฉพาะ AV'49 AV'50 ที่คอยเป็นกำลังใจ และอยู่เป็นเพื่อนกันเสมอมา ขอขอบคุณครอบครัวบ้านมะขามป้อม (มูลนิธิสื่อชาวบ้าน:กลุ่มละครมะขามป้อม) พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยเป็นแรงผลักดันและเป็นแรงใจตลอดมา และ ขอขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณในบุญคุณของ คุณแม่ คุณพ่อ และครอบครัว ที่ให้การดูแลสนับสนุน ช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดเวลาที่ผ่านมาจนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จมาจนทุกวันนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
คำถามในการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	13
การรู้สารสนเทศ.....	14
คำจำกัดความการรู้สารสนเทศ.....	14
องค์ประกอบการรู้สารสนเทศ.....	20
มาตรฐานการรู้สารสนเทศ.....	24
การรู้สารสนเทศในประเทศไทย.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36

	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 49
	การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 49
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 49
	เครื่องมือและการสร้างมือ..... 51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 52
	การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ..... 52
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 56
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง..... 57
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเปิดรับสารสนเทศและ เนื้อหาของสารสนเทศที่เปิดรับ..... 60
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ต..... 66
	ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างตัวแปรด้านสภาพส่วนบุคคล ประสบการณ์การเปิดรับสารสนเทศ พฤติกรรมการสืบค้นและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการประเมิน ความสามารถในการเข้าถึง-การประเมินและการใช้สารสนเทศที่มีต่อการรู้ สารสนเทศของนิสิตศึกษาศาสตร์ครุศาสตร์ พร้อมทั้งผลการหาตัวแปรที่ สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศ..... 69
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 93
	สรุปผลการวิจัย..... 94
	อภิปรายผล..... 97
	ข้อเสนอแนะในงานวิจัย..... 100
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป..... 100

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	101
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก มาตรฐาน ดัชนี/ตัวบ่งชี้ ที่ใช้ในการวัดการรู้สารสนเทศ.....	106
ภาคผนวก ข หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	125
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	137
ภาคผนวก ง รายงานผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ.....	171
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	173

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ (Eisenberg et als,2004) “Element of Information Literacy”	23
2.2	เปรียบเทียบแบบจำลองการรู้สารสนเทศ.....	31
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะสถานภาพส่วนบุคคล	57
4.2	ประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน หรือหน่วยงาน ของนิสิต/นักศึกษา คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์.....	58
4.3	ประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุดของนิสิต/นักศึกษา คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์.....	59
4.4	ประสบการณ์เกี่ยวกับ “การรู้สารสนเทศ” ของนิสิต/นักศึกษา คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์.....	60
4.5	การเข้าถึงและการใช้อินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆเช่น โทรศัพท์มือถือ.....	60
4.6	การเข้าถึงและการใช้สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ตำรา.....	61
4.7	การเข้าถึงและการใช้โทรทัศน์.....	61
4.8	การเข้าถึงและการใช้วิทยุ.....	62
4.9	การเข้าถึงและการใช้ห้องสมุด.....	62
4.10	การเข้าถึงการเปิดรับสารสนเทศโดยการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย.....	63
4.11	ประเภทเนื้อหาของสารสนเทศแต่ละชนิดที่เปิดรับ.....	63
4.12	พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและการใช้อินเทอร์เน็ต.....	66
4.13	ระดับคะแนนการรู้สารสนเทศของกลุ่มตัวอย่าง.....	68
4.14	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ.....	73

ตารางที่	หน้า	
4.15	<p>ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของตัวแปรด้านสภาพส่วนบุคคล ด้านความบ่อยในการเปิดรับสารสนเทศ ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง-การประเมิน-การใช้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย ที่มีต่อคะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple Regression Analysis with Enter Method).....</p>	86
4.16	<p>แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอยจากตัวแปรด้าน สภาพส่วนบุคคล ด้านความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง-การประเมิน-การใช้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทยกับคะแนนการรู้สารสนเทศ ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) และค่า F สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์และ ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b) โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Multiple Regression Analysis with Stepwise Method).....</p>	90
5.1	<p>ตัวแปรที่มีส่วนร่วมในการอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.....</p>	97

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมสารสนเทศมีลักษณะเด่น คือ ความหลากหลายและมากมายของสารสนเทศ จนเกิดสภาวะที่เรียกว่า การทะลักทะลายนของสารสนเทศ (Information explosion) หรือสารสนเทศเกินพิกัด (Information overload) พร้อมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร หรือโทรคมนาคม ทำให้การจัดเก็บ การเข้าถึง และการถ่ายทอดสารสนเทศ มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประชาชนในสังคมสารสนเทศ ต้องเปลี่ยนพฤติกรรมทักษะ และวัฒนธรรมการใช้สารสนเทศ เพราะทักษะหรือความรู้ที่เคยมีมาในอดีต ไม่เพียงพอกับสภาพของสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังที่ ลิขิต ธีรเวคิน (2541) กล่าวว่า “ในสังคมสารสนเทศจะเปิดโอกาสให้มนุษย์ได้รับสารสนเทศมากยิ่งขึ้น แต่ถ้าคนขาดจิตวิเคราะห์ที่ไม่สามารถแยกแยะสารสนเทศที่ถูกต้อง สารสนเทศที่บิดเบือน หรือสารสนเทศที่ไม่ครบถ้วน ก็เหมือนกับการหลับตาทักทายโดยไม่รู้ว่าสายชนิดไหนใช้กับโรคอะไร” การเรียนรู้เพิ่มพูนทักษะใหม่เพื่อให้มีความสามารถที่จะใช้สารสนเทศให้ได้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (นันทา วิฑูรย์ศักดิ์, 2550)

ในบริบทของสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge Based Society) คอมพิวเตอร์โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต นับเป็นนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เติบโตเร็วที่สุด ไม่ว่าจะวัดในด้านของการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี หรือแม้แต่ในด้านของจำนวนผู้ใช้ ด้วยลักษณะการสื่อสารแบบหลายทาง (many-to-many-communication) และลักษณะของการโต้ตอบทันที (Interactive) ซึ่งทำให้เราสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้มากขึ้น แต่จะทำอย่างไรถึงจะสามารถเลือกสารสนเทศที่เหมาะสม และใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ทั้งนี้ความสามารถในการรู้เมื่อใดที่ต้องการสารสนเทศ และมีความสามารถที่จะเข้าถึงสารสนเทศนั้น อีกทั้งสามารถประเมินและนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ “การรู้สารสนเทศ” (Information Literacy) นั่นเอง (American Library Association Presidential Committee On Information Literacy, Final report, 1998)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – พ.ศ.2554) ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตในสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลง ของบริบทการพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 9 กำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (มาตรา65) อีกทั้งผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีด

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (มาตรา 66) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งเป็นหนึ่งในส่วนประกอบหลักของการรู้สารสนเทศเกี่ยวกับความสามารถและทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Kuhlthau, 1987)

อีกทั้งแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2565) กล่าวถึงภาพอนาคตการศึกษาในโลกยุคสารสนเทศว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะมีอิทธิพลสูงต่อวิถีชีวิต อาชีพ ธุรกิจและอุตสาหกรรม เป็นโลกยุคสารสนเทศไร้พรมแดน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกระทำโดยง่าย เทคโนโลยีแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา มีนวัตกรรมและตลาดแรงงานใหม่ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มและมูลค่าสูง บนพื้นฐานของนวัตกรรม ทรัพยากรมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมสารสนเทศที่ระบุไว้ในนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศของไทย (IT 2010) ซึ่งเมื่อแปลงเป็นรายละเอียดของการพัฒนา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้ว จะอยู่ในรูปของโครงการพัฒนาด้านสังคม (e-Society) การศึกษา (e-Education) อุตสาหกรรม (e-Industry) พาณิชยกรรม (e-Commerce) โดยมีบทบาทนำผ่านโครงการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) (กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (2551-2565): 2551) โดยที่การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการศึกษา (e-Education) มีความหมายครอบคลุมการพัฒนาและประยุกต์สารสนเทศ (Information) และความรู้ (Knowledge) ที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงและรับบริการการศึกษาและการเรียนรู้ และรองรับการพัฒนาสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนของการลงทุน การผลิตเนื้อหาทางการศึกษาที่มีคุณภาพ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความหลากหลาย และพิจารณาสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ ประชาชนคนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาอรรถภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม โดยได้รับบริการที่ทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544-2553 ของประเทศไทย)

จากวิสัยทัศน์ในแผนเทคโนโลยีการเรียนรู้ของไทยปี 2553 (Thai Learning Technologies 2010) ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ไปใช้ในการศึกษาระบุว่าเทคโนโลยีการเรียนรู้ จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยเปลี่ยนสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเชื่อมโยงสังคมไทยเข้ากับสังคมโลกเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ (สุรศักดิ์ หลาบมาลา และกุลวิตรา ภั้งคานนท์, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์เพื่อปฏิรูป

การศึกษาในแผนพัฒนาแห่งชาติ ระยะที่ 9-10 (พ.ศ.2545-2554) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ ในยุทธศาสตร์การผลิตครูพันธุ์ใหม่ข้อหนึ่งที่ว่า ต้องมุ่งผลิตครูที่มีศักยภาพในการพัฒนาคน ให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และภาษาอังกฤษ (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2544) ยิ่งไปกว่านั้นการรู้สารสนเทศเป็นหนึ่งในสมรรถนะของครูยุคใหม่ที่จะต้องมี (Office of Educational Technology, 2002 อ้างถึงใน ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2547)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - พ.ศ.2554) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - พ.ศ.2565) แผนเทคโนโลยีการเรียนรู้ของไทยปี 2553 (Thai Learning Technologies 2010) และยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์เพื่อปฏิรูปการศึกษาในแผนพัฒนาแห่งชาติ ระยะที่ 9-10 (พ.ศ.2545-2554) ได้สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในหน่วยต่างๆ ของการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นสังคม เศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา เพื่อให้คนไทยและสังคมไทยเป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (knowledge-based-society) มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ให้ก้าวหน้าอย่างสมดุลยั่งยืน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และสังคมโดยรวม (อกนิษฐ์ ชุมชุม, 2547) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภาวะการปรับเปลี่ยนของสังคม โดยเฉพาะด้านการศึกษา ตามเงื่อนไขและกระแสของสังคมโลก อย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ การปฏิรูปการศึกษาเพื่อปรับบทบาทของการศึกษาให้ขึ้นนำสังคม เป็นการศึกษาที่มุ่งสู่การศึกษาสำหรับทุกคน การศึกษาตลอดชีวิต และการเรียนรู้ที่เน้นวิธีการเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การแสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่างๆ ทำให้บุคคลจำเป็นต้องเป็นผู้รู้สารสนเทศและบทบาทของผู้สอนได้เปลี่ยนเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ (ชุตินา สัจจามันท์, 2550)

การรู้สารสนเทศ แปลมาจากภาษาอังกฤษคำว่า Information literacy มีผู้แปลเป็นภาษาไทยไว้ต่างๆ กัน เช่น การรู้สารสนเทศ ความรู้ทางสารสนเทศ ทักษะการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ นอกจากนี้ยังมีศัพท์คำอื่นที่เกี่ยวข้องกันคือ Computer literacy ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน (2538) บัญญัติศัพท์ไว้ว่า การรู้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน ในปัจจุบันคำว่า literacy เข้าใจกันในคำแปลที่ว่า “อ่านออกเขียนได้” และได้ถูกนำมาใช้ร่วมกับคำอื่นๆ เช่น economic literacy, media literacy, digital literacy ความหมายสรุปโดยรวมคือ การมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้นๆ เช่น เศรษฐศาสตร์ สื่อ และดิจิทัล ส่วนคำว่า Information literacy เป็นที่รู้จักและกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน โดยเฉพาะในแวดวงการศึกษา ศัพท์คำนี้ปรากฏใช้ครั้งแรกเมื่อ ค.ศ.1974 โดยพอล ชูร์คอฟสกี (Zurkowski, 1974 อ้างถึงใน ชุตินา สัจจามันท์, 2550) อดีตนายกสมาคมอุตสาหกรรมสารสนเทศ (Information Industry Association-IIA) และมีคำอธิบายในบริบทและมุมมองต่างๆ กัน เช่น นัก

เทคโนโลยีสารสนเทศอธิบายว่าการรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีชนิดต่างๆ เพื่อดำเนินการจัดเก็บค้นคืน และส่งสารสนเทศจำนวนมาก (Demo, 1986) นักการศึกษาอธิบายว่า การรู้สารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Breivik,1987 อ้างถึงใน ชูติมา สัจจามันท์, 2550) อีกทั้งบรรณารักษ์อธิบายว่าการรู้สารสนเทศเป็นการขยายรูปแบบเดิมของวิชาการสอนห้องสมุดและบรรณานุกรม (Behrens,1994 อ้างถึงใน ชูติมา สัจจามันท์, 2550) และบางคนเข้าใจว่า คือ ความสามารถในการใช้ห้องสมุด การใช้ระบบรายการค้นคืนสารธารณะ หรือโอแพค (Online Public Access Catalogue: OPAC) หรือการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นต้น ดอยล์ (Doyle,1992 อ้างถึงใน ชูติมา สัจจามันท์, 2550) ได้ประมวลความหมายที่มีผู้ให้ไว้กระจาย โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ 130 คน ในสหรัฐอเมริกา ปรากฏในรายงาน Final Report to the Nation Forum on Information Literacy ว่า การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ การรู้สารสนเทศ เป็นคำหรือแนวคิดที่มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในบริบทของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Campbell, 2004 อ้างถึงใน ชูติมา สัจจามันท์, 2550)

ความจำเป็นที่จะต้องมีการรู้สารสนเทศ เพราะว่า การรู้สารสนเทศ เป็นลักษณะหรือคุณสมบัติที่สำคัญที่เป็นแนวความคิดของสัญลักษณ์ ด้านการเปลี่ยนแปลงของผู้ใช้ซึ่งอยู่ในสังคมสารสนเทศตั้งแต่อดีต คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของผู้รู้ หรือนักวิชาการ มักเปลี่ยนไปตามเครื่องมือของสังคมสมัยนั้นๆ ยุคโบราณที่ยังไม่มีการพิมพ์เกิดขึ้น การเรียนรู้เกิดจากการถ่ายทอดจากผู้รู้มาสู่ผู้เรียนกันเป็นทอดๆ ด้วยการท่องจำ เช่นคำสอนในศาสนาพุทธ เป็นต้น แม้ยุคต่อมาจะมีระบบการพิมพ์แล้วก็ตาม ทักษะทางด้านการจำก็ยังคงมีบทบาทสำคัญ และกลับลดบทบาททักษะการเรียนรู้ ปัจจุบันมีการจัดเก็บสารสนเทศในสื่อคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ทักษะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเครื่องมือที่ใช้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศ ก็เพราะว่า 1) การเพิ่มขึ้นอย่างมากมายของสารสนเทศ ทั้งในด้านปริมาณ รูปแบบและเนื้อหา ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมกับวิชาการต่างๆได้แตกสาขาเพิ่มขึ้นอย่างมาก 2) บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม ที่ทำให้การจัดเก็บและการแพร่กระจายสารสนเทศ มีจำนวนมากขึ้น และแพร่หลายไปทั่วโลก (นันทา วุฒิศักดิ์, 2550) ฉะนั้นการรู้สารสนเทศถือเป็นทักษะที่จะเป็นสำหรับทุกคน ที่ต้องนำไปใช้และปฏิบัติในสังคมระบบประชาธิปไตย เพราะเราต้องการสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ที่จะต้องให้มีการเกิดขึ้น จนเป็นนิสัยของทุกๆ คน อันเป็นลักษณะของการศึกษาตลอดชีวิต (California Media and Library Educator Association,1994)

สารสนเทศเป็นแกนกลางของกิจกรรมทั้งหมดในการดำเนินชีวิต การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของประชาชนทุกหมู่เหล่า ทุกสาขาอาชีพกว้างขวางเพิ่มมากขึ้น ทั้งเพื่อการดำรง

ชีวิตประจำวัน การปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบและการเป็นพลเมืองตามสิทธิพื้นฐานของบุคคล มีการพัฒนาการเข้าถึงสารสนเทศ ความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศคืออำนาจ สามารถชี้วัดความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์การได้ ปริมาณข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หลากหลายรูปแบบโดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเกิดภาวะการณ “ทะลักทะลาย”หรือ “การท่วมท้นของสารสนเทศ” (Information Explosion) เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การสื่อสารเป็นไปโดยไร้พรมแดน เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจ การประกอบการ ชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อมทั่วโลก รวมถึงสังคมไทยและเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ แผ่ถึงกันทั่วโลก โดยผ่านสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสำคัญมากขึ้น คือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเสมือนชุมทรัพย์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศมหาศาลที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั่วโลก ทั้งยังเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการศึกษา วิจัย และพัฒนา ธุรกิจ และการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล สร้างวัฒนธรรมของการร่วมมือ การวิพากษ์วิจารณ์ มีเสรีในการสื่อสาร นับเป็นนวัตกรรมที่ยิ่งใหญ่และมีศักยภาพสูงที่สุดในการเปลี่ยนแปลงสังคม สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตมีข้อได้เปรียบเรื่องความทันสมัย กว้างขวาง ครอบคลุม และมีปริมาณมาก แต่มีข้อจำกัดเนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายสาธารณะ ขาดการกั้นกรอง ตรวจสอบ ผู้ใช้จึงต้องมีวิจารณญาณ สามารถแปลความหมาย จัดระบบและสังเคราะห์สารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม การมีทักษะทางสารสนเทศหรือการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในกระแสสังคมโลกปัจจุบัน (ชุตินา สัจจนันท์, 2550)

กล่าวได้ว่า การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศ บูรณาการสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิม การใช้วิจารณญาณในการประเมินสารสนเทศ และนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองย่อมทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และเมื่อค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอก็จะเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆหลายประเภท และหลายรูปแบบยังเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์ข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่มีเหตุผล

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีตัวแปรที่ส่งผลต่อ “การรู้สารสนเทศ” หลายตัวแปร ได้แก่

1. ด้านสภาพทั่วไปของนิสิตนักศึกษา

เพศ : สมฤดี หัตถาพงษ์ (2547) พบว่านิสิตที่มีเพศต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน โดยนิสิตหญิงมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่าชาย น้อย ดันชิ่งทอง (2538) พบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถใ้การใช้สารสนเทศห้องสมุดที่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีความสามารถใน

การใช้มากกว่า แต่ ธิดาพร นามสุข (2534) และ ปภาดา เจียวก๊ก (2547) กล่าวว่า นักศึกษาต่างประเทศ
กันมีผลสัมฤทธิ์ด้านการรู้และการเข้าถึงที่ไม่แตกต่างกัน

อายุ : นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีการรู้สารสนเทศโดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ
Black (2002) ที่กล่าวว่า นักศึกษา ปีที่ 1-4 มีคะแนนเฉลี่ยการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน
แต่ Caravello et all (2001) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนจากการทดสอบการรู้สารสนเทศสูงกว่า
ชั้นปีอื่น แต่ไม่พบความแตกต่าง ในปีที่ 1-3

สถาบัน – สาขาที่เรียน : สมฤดี หัตถาพงษ์ (2547) พบว่านิสิตที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีการรู้
สารสนเทศโดยรวมต่างกัน และ น้อย คันซังทอง (2538) พบว่านิสิตบัณฑิตศึกษาต่างสถาบันกัน มี
ความสามารถในการใช้สารสนเทศห้องสมุดโดยรวมแตกต่างกัน ส่วนจากการศึกษาของ ปภาดา เจียว
ก๊ก (2547) พบว่า นิสิตนักศึกษาในกลุ่มวิชาต่างกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่ง
สอดคล้องกับ Caravello et all (2001) ที่กล่าวว่า นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ ศิลปะ และวิทยาศาสตร์
ได้คะแนนการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่ สาขามนุษยศาสตร์ได้คะแนน สูงกว่า สาขาวิทยาศาสตร์
และสังคมศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : ปภาดา เจียวก๊ก (2547) พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แตกต่างกัน มีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน

2. ด้านประสบการณ์ทางสารสนเทศ : สมฤดี หัตถาพงษ์ (2547) พบว่านิสิตที่มีระยะเวลาที่
ผ่านการเรียนวิชาห้องสมุดที่ต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่
มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน
และนิสิตที่มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน และนิสิตที่มีประสบการณ์ในการค้นหา
สารสนเทศในระดับมาก มีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศสูงกว่านิสิตที่มีประสบการณ์ในการ
ค้นหาสารสนเทศน้อย น้อย คันซังทอง (2538) นิสิตที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด
ต่างกัน มีความสามารถในการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน แต่ธิดาพร นามสุข (2534) พบว่านักศึกษาที่
มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาห้องสมุด มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศสูง
กว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Brown & Krumholz (2002) ซึ่งได้ประเมินการรู้
สารสนเทศหลังจากมีระบบการสอนการรู้สารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีการรู้สารสนเทศเพิ่มมากขึ้น
ร้อยละ 11 และ Caravello et all (2001) พบว่านักศึกษาที่ตอบว่าใช้ห้องสมุดบ่อย ได้คะแนนการ
ทดสอบการรู้สารสนเทศสูงกว่า

3. ด้านการประเมินตนเองเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ: ดวงกมล อุ่นจิตต์ (2545) พบว่าการรู้
สารสนเทศกับการประเมินตนเองในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศไม่มีความสัมพันธ์กัน และจาก
การศึกษาของ Muanghan (2001) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่ามีการรู้สารสนเทศสูง
กว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการสอบการรู้สารสนเทศ

4.ด้านความสามารถในกำหนด การเข้าถึง การมีกลยุทธ์และเครื่องมือเทคโนโลยีต่างๆ การประเมิน การใช้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ (ACRL, 2000), (CAUL;AAR, 2001), (Doyle, 1992), (UCLA, 1999), (Strippling & Pitts, 1998), (Khulthau, 1993), (Iriving, 1985), (AASL/AECT, 1998), (Eisenberg, 1990) อย่างมีจริยธรรมและถูกต้องกฎหมาย (ACRL, 2000), (CAUL;AAR, 2001)

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research Libraries, 2000)ได้จัดทำมาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถรวมสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วสู่พื้นฐานความรู้ของตนได้

มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยตนเอง หรือในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจบริบททางสังคม กฎหมาย และเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเข้าถึงและการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าตัวแปรด้านต่างๆ ที่กล่าวมานั้นล้วนส่งผลต่อการรู้สารสนเทศทั้งสิ้น และการที่นิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จะเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ นิสิตนักศึกษาครูจะต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศเสียก่อน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการประยุกต์ใช้การรู้สารสนเทศในวิชาชีพต่อไป

การศึกษาด้านครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์นั้น มีการกำหนดความสามารถของนิสิตนักศึกษาผู้ที่จะเป็นครูในอนาคต ซึ่งจากหลักสูตรครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ได้กำหนดให้ผู้เรียนในหลักสูตรครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ต้องเรียนรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ เพียง 1 รายวิชาเท่านั้น และในการจัดหลักสูตรแต่ละสถาบันมีการวางแผนเนื้อหาโครงสร้างรายวิชาที่ต่างกัน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาถึงตัวแปรคัตสรรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย จะช่วยให้สามารถอธิบายได้ว่ามีตัวแปรคัตสรรใดบ้างที่ส่งผลและมีความสัมพันธ์กัน และเป็นแนวทางในการเสริมสร้างการรู้สารสนเทศของนิสิต นักศึกษา ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ จากผลของตัวแปรทำนายที่ได้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับรู้สารสนเทศ ของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

คำถามในการวิจัย

ตัวแปรคัดสรรใดบ้างที่ร่วมกันส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-5 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 57 สถาบันการศึกษา
2. กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-5 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2552
3. ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศ มีดังนี้
 - 3.1 ตัวแปรต้นด้านสภาพทั่วไปของนิสิตนักศึกษา
 - 3.1.1 เพศ
 - 3.1.2 ชั้นปี
 - 3.1.3 สาขาที่เรียน
 - 3.1.4 ผลการเรียนเฉลี่ย
 - 3.1.5 ประสบการณ์การเรียนวิชาห้องสมุด
 - 3.1.6 ประสบการณ์การเรียนวิชาการรู้สารสนเทศ
 - 3.1.7 ประสบการณ์วิชาชีพ
 - 3.2 ตัวแปรต้นด้านการเปิดรับสารสนเทศ
 - 3.2.1 ความบ่อยในการเปิดรับอินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ
 - 3.2.2 ความบ่อยในการเปิดรับสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ตำรา
 - 3.2.3 ความบ่อยในการเปิดรับโทรทัศน์
 - 3.2.4 ความบ่อยในการเปิดรับวิทยุ
 - 3.2.5 ความบ่อยในการเปิดรับบริการจากห้องสมุด

3.2.6 ความบ่อยในการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย

3.3 ตัวแปรต้นด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

3.3.1 เรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมต่างๆ ในการสืบค้นข้อมูล หรือ จัดการสารสนเทศ (วิชาภายในคณะ หรือ มหาวิทยาลัย)

3.3.2 นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนในรายวิชาต่างๆ

3.3.3 มีการค้นหาสารสนเทศเพื่อมาใช้ประกอบการสอน หรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.3.4 ทำรายงานวิชาการ

3.3.5 สนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room Chat ตามเว็บต่างๆ

3.3.6 ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

3.3.7 ค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ หรือจากฐานข้อมูลทางวิชาการ

3.3.8 การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา

3.3.9 เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ

3.3.10 เพื่อทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่างๆหรือสารสนเทศที่สนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ไดอารีออนไลน์ บล็อกข้อความส่วนตัวต่างๆ

3.3.11 ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต

3.3.12 สร้างเครือข่ายด้วยเว็บไซต์สร้างเครือข่ายออนไลน์ โฟลุ่มหรือข้อความ เช่น Hi5, Face book, Tagged, Multiply, Bolg เป็นต้น

3.3.13. ค้นหาและ Download (เพลง, คลิป, VDO)

3.3.14. ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ออนไลน์

3.3.15. เล่นเกมออนไลน์

3.3.16. ส่งข้อความให้ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ

3.3.17. ส่งการ์ดอวยพร

3.3.18. ค้นหางาน สมัครงาน

3.4 ตัวแปรต้นด้านการประเมินตนเองเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศในด้าน การเข้าถึงการใช้ และการประเมินสารสนเทศ

4. ตัวแปรตามการรู้สารสนเทศ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน จำนวน 76 ข้อ ดังนี้

4.1 กำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการได้

4.2 เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

4.3 ประเมินสารสนเทศแหล่งสารสนเทศและผสมผสานสารสนเทศที่ เลือกรวบรวมแล้วให้เข้ากับฐานความรู้เดิม

4.4 สามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้

4.5 เข้าใจประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ รวมถึงการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

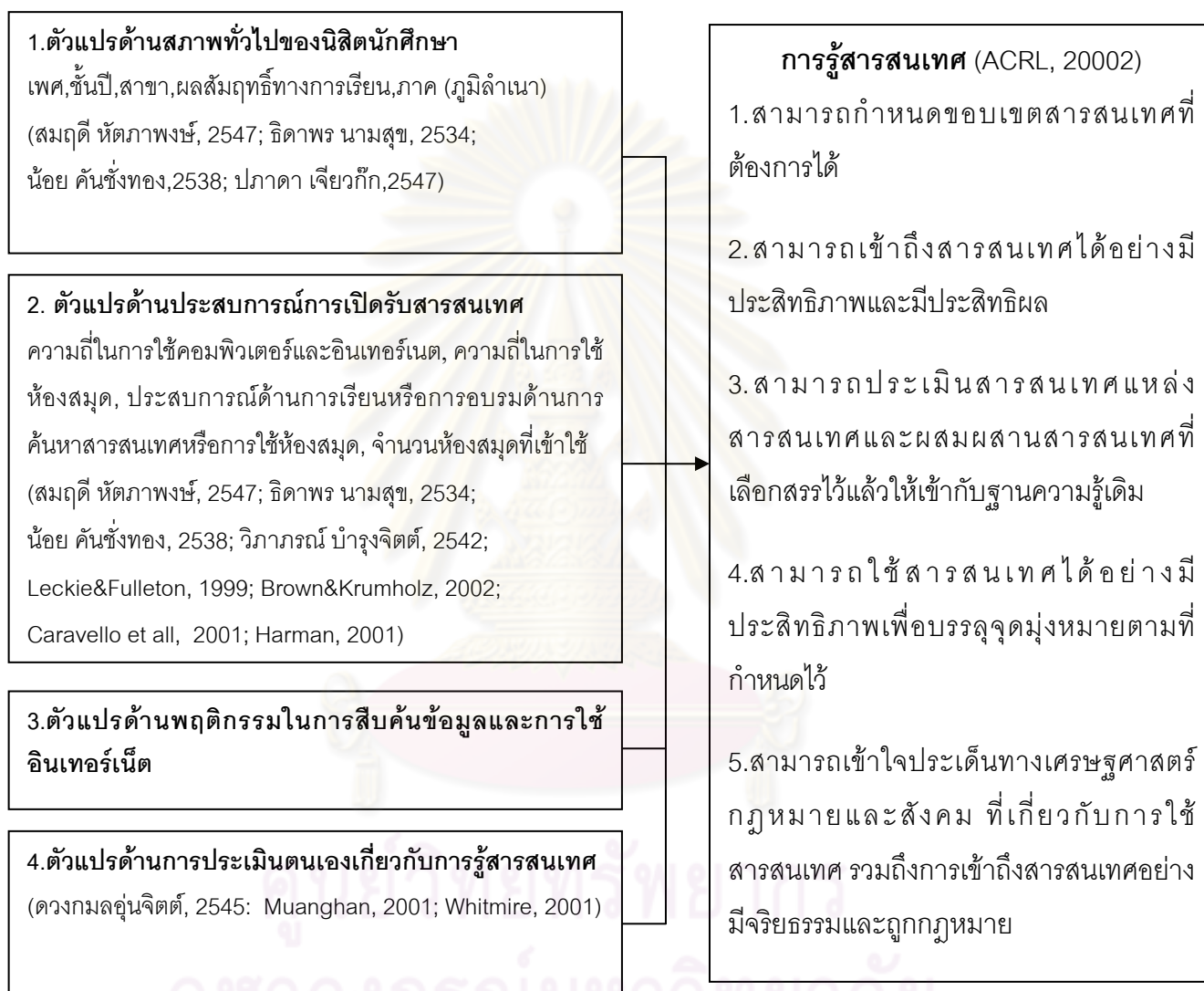
1. การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้และความสามารถของบุคคลในการการระบุมความต้องการสารสนเทศของตนเอง การเข้าถึงสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่หลากหลาย ประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้และนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเข้าใจบริบทการแสวงหาและใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย

2. ตัวแปรคัตสรร หมายถึง ตัวแปรที่มีผลต่อการรู้สารสนเทศ ได้แก่ ตัวแปรด้านสถานภาพของนิสิตนักศึกษาศาสตรศาสตรศึกษาศาสตร์ ด้านประสบการณ์ในการเปิดรับสารสนเทศ ด้านพฤติกรรมในการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต และ ด้านการประเมินตนเองในด้านการเข้าถึงการประเมิน และการใช้สารสนเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยและกรอบแนวคิดต่างๆ ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ โดยเลือกปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศ ดังนี้

คำอธิบายกรอบแนวคิด

1. สถานภาพของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ หมายถึง ลักษณะส่วนตัวด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย เพศ ชั้นปี สาขาที่เรียน เกรดเฉลี่ย ประสบการณ์วิชาห้องสมุด ประสบการณ์วิชาการรู้สารสนเทศ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. ประสบการณ์ในการเปิดรับสารสนเทศ หมายถึง ความบอยหรือระยะเวลาในการเปิดรับสารสนเทศแต่ละชนิด คือ อินเทอร์เน็ต สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์วิทยุ การใช้ห้องสมุด การอบรมสัมมนา
3. พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์กระทำ เมื่อสืบค้นข้อมูล และใช้อินเทอร์เน็ต
4. การประเมินตนเองในด้านการเข้าถึง การประเมิน และ การใช้สารสนเทศ หมายถึง การประเมิน ศักยภาพของตนเองว่าสามารถ เข้าถึง ใช้ และประเมินสารสนเทศได้ในระดับใด
5. การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้และความสามารถของบุคคลในการการระบุนความต้องการสารสนเทศของตนเอง การเข้าถึงสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่หลากหลาย ประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้และนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเข้าใจบริบทการแสวงหาและใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงตัวแปรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หรือหลักสูตร ได้ให้ความสำคัญกับตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนในการพัฒนากิจกรรม หรือหลักสูตร เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มีการรู้สารสนเทศ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป
2. เป็นแนวทางในการเสริมสร้าง การรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จากผลของตัวแปรทำนายที่ได้ในการวิจัย
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาตัวแปรด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ตัวแปรคัตสรรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. การรู้สารสนเทศ
 - 2.1 คำจำกัดความการรู้สารสนเทศ
 - 2.2 องค์ประกอบการรู้สารสนเทศ
 - 2.3 มาตรฐานการรู้สารสนเทศ
 - 2.3.1 มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา
 - 2.3.2 มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับบุคคลทั่วไป
 - 2.4 การรู้สารสนเทศในประเทศไทย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Partnership for 21st Century Skill (2004) ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่าได้แก่ทักษะดังต่อไปนี้

1. ทักษะการเรียนรู้และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Learning and Innovation Skill): ทักษะทางด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะการสื่อสารและการประสานร่วมมือกัน (Communication and Collaboration)

2. ทักษะทางสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information, Media and Technology Skills) ในศตวรรษที่ 21 การใช้ชีวิตกับเทคโนโลยี และสังคมที่ขับเคลื่อนโดยสื่อ ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเครื่องมือทางสารสนเทศ ในสภาวะการณ์เหล่านี้ ประชาชนจำเป็นต้องมีการยกระดับการคิดวิเคราะห์และรู้เท่าทัน: **ทักษะการรู้สารสนเทศ** (Information Literacy) ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT: Information Literacy)

3. ทักษะในการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพ (Life and Career Skill): การทำงานและการใช้ชีวิตท่ามกลางสภาพแวดล้อมแห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ไม่จำกัดเพียงแต่ทักษะการคิดและ

ความรู้ในเนื้อหาในงานที่ทำเท่านั้น ความสามารถในการอยู่ในสภาวะการที่กดดันในโลกที่แข่งขันทำให้ชีวิตต้องการทักษะในการใช้ชีวิตและการทำงานเพิ่มเติมเช่น ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ทักษะการปฏิสัมพันธ์และการริเริ่มตนเอง (Initiative and Self-Direction) ทักษะการเรียนรู้สังคมและพหุวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skill) ความรับผิดชอบในการทำงานและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Productivity and Accountability) ภาวะความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Responsibility)

จากทักษะดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การรู้สารสนเทศเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญยิ่ง สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังมีการกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ที่เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตไว้ดังนี้

คุณลักษณะของผู้เรียนในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้

ในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 11 ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและในการพัฒนาครู โดยคณะวิจัยโครงการบูรณาการ การเปลี่ยนผ่านการศึกษาสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์, 2548) ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อกำหนดคุณลักษณะพึงประสงค์ของบุคคล เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาต่างๆ และนำไปสู่การพัฒนาบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ จนได้ข้อสรุปว่า สังคมไทยต้องการบุคคลที่มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ ผู้นำทันโลก เรียนรู้ชำนาญ เชี่ยวชาญปฏิบัติ รวมพลังสร้างสรรค์สังคม และรักษาวินัยธรรมไทยไว้ส้นดี โดยมีการให้ความสำคัญกับทักษะการรู้สารสนเทศ กล่าวคือ **ผู้นำทันโลก (Smart Consumer)** ผู้รู้ทันโลก มีลักษณะดังนี้ 1) ทักษะในการแสวงหา-คัดสรร-สร้างความรู้ 2) ทักษะการใช้และการจัดการความรู้ 3) ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) ทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา และ 5) ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร

ทักษะด้านการแสวงหาความรู้ การเลือกสรรสารสนเทศ และการสร้างองค์ความรู้ใหม่จากองค์ความรู้เดิม นับได้ว่าเป็นทักษะของการรู้สารสนเทศ โดยมีนิยามหรือคำจำกัดความดังต่อไปนี้

2. การรู้สารสนเทศ

2.1 คำจำกัดความของการรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) เป็นคำที่พบในบริบทต่างๆ ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศอังกฤษ ซึ่งในประเทศอังกฤษนั้นโดยปกติใช้คำว่า ทักษะทางสารสนเทศ (Information Skills) ส่วนคำว่า การรู้สารสนเทศ หรือคำภาษาอังกฤษว่า Information Literacy เป็นที่รู้จักและกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในปัจจุบันโดยเฉพาะแวดวงการศึกษา ปรากฏใช้ครั้งแรกประมาณปี ค.ศ. 1974 โดย พอล ชูร์คอฟสกี (Paul Zurkowski, 1974) อดีตนายกสมาคม

อุตสาหกรรมสารสนเทศ ส่วนความหมายของคำว่า การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) นั้นมีคำอธิบายในบริบทและมุมมองต่างๆกัน เช่น นักเทคโนโลยีสารสนเทศอธิบายว่า การรู้สารสนเทศ คือการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อดำเนินการจัดเก็บค้นคืน และส่งสารสนเทศจำนวนมาก (Demo,1986) บรรณารักษ์อธิบายว่า การรู้สารสนเทศเป็นการขยายรูปแบบเดิมของการสอนวิชาห้องสมุดและบรรณานุกรม (Behrens,1994) นักการศึกษาอธิบายว่า การรู้สารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Breivik,1987)

คณะกรรมการด้านการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association Presidential Committee on Information Literacy,1989) ได้กำหนดลักษณะบุคคลผู้รู้สารสนเทศไว้ในรายงานของสมาคมว่าเป็นบุคคลที่สามารถเข้าใจว่าเมื่อใดต้องการสารสนเทศ และมีความสามารถในการระบุแหล่งที่อยู่ ประเมิน และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งโดยสรุปแล้ว บุคคลผู้รู้สารสนเทศเป็นผู้ที่เรียนรู้ว่าจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างไร เพราะรู้ว่าความรู้จัดเป็นระบบอย่างไร รู้ว่าจะค้นหาสารสนเทศได้อย่างไร และรู้ว่าจะใช้สารสนเทศได้อย่างไร ซึ่งเป็นการเตรียมตัวเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Rader (1991) ให้ความหมายของการรู้สารสนเทศไว้ว่า เป็นความสามารถในการเข้าถึงและประเมินสารสนเทศเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคคลผู้รู้สารสนเทศมีความสามารถ ดังนี้

1. สามารถดำรงชีวิตอยู่ และประสบความสำเร็จในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคโนโลยี
2. สามารถใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพดี และพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย
3. สามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เชื่อมั่นกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่
5. สามารถค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ
6. สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญ

Cheuk (1989) ให้ความหมายของ การรู้สารสนเทศ ไว้ว่า การใช้สารสนเทศอย่างมีทักษะในการแสวงหา และใช้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีจริยธรรม เพื่อเป็นการแสวงหาความหมาย ความรู้ใหม่ การหยั่งรู้ ความเข้าใจ และความคิดอีกทั้งการแก้ปัญหาของตนเองและส่วนรวม

Brevik & Gee (1989) ผู้เชี่ยวชาญทางการรู้สารสนเทศกล่าวว่า การรู้สารสนเทศเป็นความสามารถในการประเมินและเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการผสมผสานทักษะการค้นคว้าประเมินสารสนเทศ มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือและแหล่งสารสนเทศ มีอิสระในการตัดสินใจเลือก มีส่วนร่วมในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Doyle (1994) ได้ให้นิยามการรู้สารสนเทศว่าเป็นความสามารถในการเข้าถึง ประเมินและใช้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลายได้ ซึ่งผู้รู้สารสนเทศมีลักษณะ ดังนี้

1. รู้ว่าสารสนเทศที่ถูกต้องและสมบูรณ์ เป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจ
2. รู้ถึงความต้องการสารสนเทศ
3. กำหนดคำถามบนพื้นฐานของความต้องการสารสนเทศได้
4. ระบุแหล่งสารสนเทศที่มีคุณภาพได้
5. สามารถพัฒนากลยุทธ์การค้นหาได้สำเร็จตามต้องการ
6. เข้าถึงแหล่งสารสนเทศโดยใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีอื่นๆ ได้
7. ประเมินสารสนเทศได้
8. จัดระบบของสารสนเทศที่ได้มา เพื่อนำไปประยุกต์ในทางปฏิบัติได้
9. บูรณาการสารสนเทศใหม่ให้อยู่ในรูปขององค์ความรู้ได้
10. สามารถใช้สารสนเทศในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ไขปัญหา

Kuhlthau (1989) กล่าวว่า การรู้สารสนเทศมีลักษณะใกล้เคียงกับการรู้หนังสือซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน และการใช้สารสนเทศที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับ ความต้องการสารสนเทศที่จำเป็นเพื่อการตัดสินใจ รู้ความต้องการสารสนเทศ และสามารถจัดการกับสารสนเทศที่มีมากมาย โดยคอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่นๆ และเพื่อที่จะเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยใช้ทักษะความรู้ใหม่ๆ

Curran (1990) แห่งมหาวิทยาลัย South California ได้ให้ความหมายว่า การรู้สารสนเทศประกอบด้วยความสามารถในการบูรณาการความสามารถต่างๆในการใช้สารสนเทศดังนี้

1. สามารถรู้ว่าสารสนเทศมีประโยชน์อย่างไร
2. สามารถรู้ว่าจะหาสารสนเทศมาจากที่ไหน
3. สามารถอธิบาย จัดระเบียบ และสังเคราะห์สารสนเทศ

4. สามารถใช้และสื่อสารสารสนเทศ

Lenox & Walker (1993) กล่าวว่า การรู้สารสนเทศ มีนิยามต่างกันไป แต่สามารถกล่าวโดยกว้างๆ ก็คือ ความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในการเข้าถึงและเข้าใจแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย

Humes (1999) ได้นิยามการรู้สารสนเทศว่า เป็นความสามารถในการเข้าถึง ประเมินจัดระบบ และใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลายได้ เริ่มตั้งแต่ผู้รู้สารสนเทศรู้ถึงความต้องการสารสนเทศ โดยกำหนดหัวข้อหรือเรื่องที่ต้องการค้นหาอย่างชัดเจน คัดเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมเพื่อแสดงแนวคิดหรือหัวข้อที่ต้องการค้นหา กำหนดกลยุทธ์การค้นหาที่จะนำไปสู่การพิจารณาถึงความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศ และวิธีการต่างๆ ที่จะใช้ในการจัดระบบของสารสนเทศที่ได้มา วิเคราะห์สารสนเทศที่รวบรวมมาได้โดยพิจารณาถึงคุณค่า ความเกี่ยวข้อง คุณภาพและความเหมาะสม และเปลี่ยนสารสนเทศให้อยู่ในรูปขององค์ความรู้ได้

Hayden (2002) กล่าวถึงการรู้สารสนเทศอย่างกว้างๆ ว่า การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าถึง และใช้แหล่งต่างๆที่หลากหลาย เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการสารสนเทศ ซึ่งการรู้สารสนเทศมีความหมายมากกว่าความสามารถในการอ่านและการเขียน การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับการค้นหา การประเมิน การใช้ และความรู้ในการสื่อสาร บุคคลต้องรู้และต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์เพื่อกำหนดข้อคำถาม กำหนดวิธีการวิจัย และต้องใช้ทักษะในการประเมินอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้บุคคลต้องมีความสามารถในการค้นหา เพื่อหาคำตอบให้กับคำถามที่ซับซ้อนและด้วยแนวทางที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research Libraries; ACRL, 2000) กล่าวว่า การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถของบุคคลในการตระหนักว่าเมื่อใดที่ต้องการสารสนเทศ สามารถระบุแหล่งที่ตั้ง ประเมินสารสนเทศที่ต้องการและที่ทักษะในการใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้จัดทำมาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถรวมสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วสู่พื้นฐานความรู้ของตนได้

มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยตนเอง หรือในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจบริบททางสังคม กฎหมาย และเศรษฐกิจที่มีผลต่อการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

ศรีเพ็ญ มะโน (2536) ได้สรุปความหมายของการรู้สารสนเทศได้ว่า การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถในการบูรณาการความรู้และความคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทักษะการแสวงหา การเข้าถึง การรวบรวม และการประเมินสารสนเทศ

สุพัฒน์ สองแสงจันทร์ (2540) การรู้สารสนเทศ หมายถึงการใช้เครื่องมือในการค้นหาให้เหมาะสม ความสามารถในการใช้สารสนเทศ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามต้องการ และมีประสิทธิภาพไม่สิ้นเปลืองกำลังหรือแรงงาน และค่าใช้จ่ายจนเกินความจำเป็น

พงษ์ศักดิ์ สังขวิญญู (2541) การรู้สารสนเทศ หมายถึง การรู้ว่ามีอะไรก็ตามที่มีความต้องการสารสนเทศ ก็สามารถที่จะติดตามหรือค้นหา ประเมินและใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมาน ลอยฟ้า (2544) การรู้สารสนเทศ หมายถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถด้านสารสนเทศโดยเป็นกระบวนการทางปัญญา เพื่อสร้างความเข้าใจในความต้องการสารสนเทศ การค้นหา การประเมินการใช้สารสนเทศ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

สุจิน บุตรดีสุวรรณ (2546) การรู้สารสนเทศคือ ทักษะความรู้ ความสามารถของบุคคลที่จะบอกได้ว่าต้องการสารสนเทศอะไร สามารถค้นหา ประเมิน และใช้สารสนเทศที่ได้มาอย่างมีประสิทธิภาพ

วชิราภรณ์ สังข์ทอง (2547) การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถและทักษะต่างๆในการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้อง จึงถือว่าเป็นความสามารถขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยทักษะการพูด การอ่าน การเขียน ซึ่งทักษะหรือความสามารถดังกล่าวประกอบด้วยทักษะที่เกี่ยวกับสารสนเทศ (Information Skill) ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ทักษะเกี่ยวกับสื่อสารสนเทศ (Media Literacy) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดวงกมล อุณจิตติ (2547) การรู้สารสนเทศ เป็นความสามารถที่ต้องการให้บุคคลรู้สึกตระหนัก เมื่อมีความต้องการสารสนเทศ และมีความสามารถในการกำหนดการประเมินคุณค่าสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การรู้สารสนเทศยังมีความสัมพันธ์กับ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอีกด้วย

กมลรัตน์ สุขมาก (2547) สรุปว่า การรู้สารสนเทศหรือสารนิเทศ หมายถึง ความสามารถและ ทักษะในการรู้ความต้องการสารนิเทศ รู้จักทรัพยากรสารนิเทศ และการจัดระบบของห้องสมุด สามารถ เข้าถึงแหล่งสารนิเทศที่หลากหลาย สามารถประเมิน และใช้สารนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพผล รวมทั้งมีความสามารถในด้านเทคนิคการวิจัย เข้าใจโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี บริบทด้านสังคม การเมืองและวัฒนธรรมของสารนิเทศ

สมฤดี หัตถาพงษ์ (2547) สรุปนิยามของการรู้สารสนเทศว่า การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของบุคคลในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการการแสวงหาวิธีการและการค้นคืน สารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่างๆ การประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นคืนมาได้และการนำสารสนเทศไป ใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา หรือการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึง อาจกล่าวได้ว่า การรู้สารสนเทศ หมายถึง การบูรณาการกระบวนการความสามารถ 3 ด้านคือ การ เข้าถึง ประเมิน และใช้สารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาและ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ จนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสภาพที่แวดล้อมด้วย สารสนเทศ

ประวัตรวงศ์ ยางกลาง (2548) กล่าวว่า การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถที่ใช้ในการ แสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดสารสนเทศที่ต้องการใช้ สามารถเข้าถึง สารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่หลากหลาย สามารถประเมินสารสนเทศที่ค้นคืนได้ และสามารถนำ สารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ความหมายโดยรวมของ “การรู้สารสนเทศ” สามารถกล่าวสรุปจากนักวิชาการหลายท่านได้ว่า “การรู้สารสนเทศ” คือ ความสามารถในการเข้าถึง การกำหนด การประเมิน และการใช้สารสนเทศจาก แหล่งต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความสามารถเหล่านี้ไม่ได้เป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดจากผลของยุคสารสนเทศแต่เป็นสิ่งที่ จะ สร้างความสำเร็จ และสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน ในระยะ 50 ปีที่ผ่านมา การรู้สารสนเทศได้ถูก

จำกัดในรูปแบบของสื่อหนังสือ สิ่งพิมพ์ วิทยุ และวารสารเป็นต้น หากเมื่อผ่านสู่ยุคศตวรรษที่ 21 การรู้สารสนเทศมิได้ถูกจำกัดให้อยู่ในรูปแบบของสื่อดังกล่าว สารสนเทศได้ถูกขยายขอบเขตไปยังสื่อที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ อินเทอร์เน็ต ข้อมูลมัลติมีเดีย และเอกสารในรูปแบบดิจิทัล เป็นต้น ทำให้ความสามารถทางสารสนเทศ ต้องผสมผสานทักษะทางการค้นคว้า การประเมิน ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ อีกทั้งยังต้องมีความสามารถในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ให้เข้ากับการสื่อสาร การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการแก้ปัญหา และเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม รวมถึงความสามารถในการใช้สารสนเทศให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ รวมทั้งผสมผสานความเข้าใจในเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม กฎหมาย และการเมืองอีกด้วย (Breivik and Gee, 1989; Doyle, 1994; ALA, 1998; ACRL, 2000: Big Blue, 2001 อ้างถึงใน อาชัญญา รัตนอุบล, 2550)

กล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า การรู้สารสนเทศ คือ ความรู้และความสามารถของบุคคลในการการระบุนิยามความต้องการสารสนเทศของตนเอง การเข้าถึงสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่หลากหลาย การใช้วิจารณญาณประเมิน วิเคราะห์ จัดระบบสารสนเทศที่ค้นมาได้ บูรณาการสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิมและนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือเกิดองค์ความรู้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรม การแสวงหาและใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งตระหนักถึงการรู้สารสนเทศว่าเป็นเครื่องมือหรือทักษะที่ส่งเสริมเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.2 องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศเป็นทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนา การเรียนรู้ทุกรูปแบบ สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association, 2005) ได้กำหนดองค์ประกอบของการรู้สารสนเทศไว้ ดังนี้

1. ความสามารถในการตระหนักว่าเมื่อใดจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ ผู้เรียนจะต้องกำหนดเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า กำหนดความต้องการสารสนเทศ ระบุชนิดและรูปแบบที่หลากหลายของแหล่งสารสนเทศที่จะศึกษา เช่น ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ พิพิธภัณฑสถาน หอจดหมายเหตุ บุคคล สถานที่ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น รวมทั้งตระหนักถึงค่าใช้จ่ายและประโยชน์ที่ได้รับ และทราบขอบเขตของสารสนเทศที่จำเป็น

2. การเข้าถึงสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการค้นคืนสารสนเทศที่เหมาะสม กำหนดกลยุทธ์การค้นคืนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถค้นคืนสารสนเทศออนไลน์หรือสารสนเทศจากบุคคลโดยใช้วิธีการที่หลากหลายสามารถปรับกลยุทธ์การค้นคืนที่เหมาะสมตามความจำเป็น รวมถึงการคัดลอกบันทึก และการจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

3. การประเมินสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถสรุปแนวคิดสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวม โดยใช้เกณฑ์การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ ได้แก่ ความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และความทันสมัย สามารถสังเคราะห์แนวคิดหลักเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ เปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเพื่อพิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่เพิ่มขึ้น อะไรคือสิ่งที่ขัดแย้งกัน และอะไรคือสิ่งที่คล้ายตามกัน

4. ความสามารถในการใช้สารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถใช้สารสนเทศใหม่ผนวกกับสารสนเทศที่มีอยู่ในการวางแผนและสร้างผลงาน หรือการกระทำตามหัวข้อที่กำหนด ทบทวนกระบวนการ พัฒนาการผลิตผลงานของตนเอง และสามารถสื่อสารหรือเผยแพร่ผลงานของตนเองต่อบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากความสามารถดังกล่าวแล้ว ผู้เรียนควรมีคุณสมบัติในด้านอื่นๆ ประกอบอีก ได้แก่

1. การรู้ห้องสมุด (Library literacy) ผู้เรียนต้องรู้ว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศในสาขาวิชาต่างๆ ไว้ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รู้วิธีการจัดเก็บสื่อ รู้จักใช้เครื่องมือช่วยค้นต่างๆ รู้จักกลยุทธ์ในการค้นคืนสารสนเทศแต่ละประเภท รวมทั้งบริการต่างๆ ของห้องสมุด โดยเฉพาะห้องสมุดของสถาบันการศึกษาที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่ จะต้องรู้จักอย่างลึกซึ้งในประเด็นต่างๆ ดังกล่าวแล้ว การรู้ห้องสมุดครอบคลุมการรู้แหล่งสารสนเทศอื่นๆ ด้วย

2. การรู้คอมพิวเตอร์ (Computer Literacy) ผู้เรียนต้องรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เบื้องต้นในเรื่องของฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ การเชื่อมประสาน และการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ เช่น การพิมพ์เอกสาร การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการรู้ที่ตั้งของแหล่งสารสนเทศ เป็นต้น

3. การรู้เครือข่าย (Network Literacy) ผู้เรียนต้องรู้ขอบเขตและมีความสามารถในการใช้สารสนเทศทางเครือข่ายที่เชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก สามารถใช้กลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศจากเครือข่าย และการบูรณาการสารสนเทศจากเครือข่ายกับสารสนเทศจากแหล่งอื่นๆ

4. การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual Literacy) ผู้เรียนสามารถเข้าใจและแปลความหมายสิ่งที่เห็นได้ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น และสามารถใช้สิ่งที่เห็นนั้นในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวันของตนเองได้ เช่น สัญลักษณ์บรูห์รี่ และมีเครื่องหมายกากบาททาบอยู่ด้านบนหมายถึง ห้ามสูบบุหรี่ สัญลักษณ์ผู้หญิงอยู่หน้าห้องน้ำ หมายถึง ห้องน้ำสำหรับสตรี เป็นต้น

5. การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ผู้เรียนต้องสามารถเข้าถึง วิเคราะห์ และผลิตสารสนเทศจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุ ดนตรี หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น รู้จักเลือกรับสารสนเทศจากสื่อที่แตกต่างกัน รู้ขอบเขตและการเผยแพร่สารสนเทศของสื่อ เข้าใจถึงอิทธิพลของสื่อ และสามารถพิจารณาตัดสินได้ว่าสื่อเหล่านั้น มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงไร

6. การรู้สารสนเทศดิจิทัล (Digital Literacy) ผู้เรียนสามารถเข้าใจและใช้สารสนเทศรูปแบบซึ่งนำเสนอในรูปแบบดิจิทัลผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างการรู้สารสนเทศดิจิทัล เช่น สามารถดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูลจากแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่เข้าถึงในระยะไกลมาใช้ได้ รู้ว่าคุณภาพสารสนเทศที่มาจากเว็บไซต์ต่างๆ แตกต่างกันว่าเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือและเว็บไซต์ไม่น่าเชื่อถือ รู้จักโปรแกรมการค้นหาสามารถสืบค้นโดยใช้การสืบค้นขั้นสูง รู้เรื่องของกฎหมายลิขสิทธิ์ที่คุ้มครองทรัพยากรสารสนเทศบนเว็บไซต์ การอ้างอิงสารสนเทศจากเว็บไซต์ เป็นต้น

7. การมีความรู้ด้านภาษา (Language Literacy) ผู้เรียนมีความสามารถกำหนดคำสำคัญสำหรับการค้น ในขั้นตอนการค้นคืนสารสนเทศที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ การค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต และการนำเสนอสารสนเทศที่ค้นมาได้ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่จำเป็นมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาษาสากล และสารสนเทศส่วนใหญ่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ

8. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจเลือกรับสารสนเทศที่นำเสนอไว้หลากหลาย โดยการพิจารณาทบทวนหาเหตุผล จากสิ่งที่เคยจดจำ คาดการณ์ โดยยังไม่เห็นคล้อยตามสารสนเทศที่นำเสนอเรื่องนั้นๆ แต่จะต้องพิจารณาใคร่ครวญ ไตร่ตรองด้วยความรอบคอบและมีเหตุผลว่าสิ่งใดสำคัญมีสาระก่อนตัดสินใจเชื่อ จากนั้นจึงดำเนินการแก้ปัญหา

9. การมีจริยธรรมทางสารสนเทศ (Information Ethic) การสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความสำคัญและเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา เพื่อปลูกฝังผู้เรียนให้รู้จักใช้สารสนเทศโดยชอบธรรมบนพื้นฐานของจริยธรรมทางสารสนเทศ เช่น การนำข้อความหรือแนวคิดของผู้อื่นมาใช้ในงานของตนจำเป็นต้องอ้างอิงเจ้าของผลงานเดิม การไม่นำข้อมูลที่ขัดต่อศีลธรรมและจรรยาบรรณของสังคมไปเผยแพร่ เป็นต้น (ทักษะการรู้สารสนเทศ, 2548)

องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ (Eisenberg et als,2004) “Element of Information Literacy”

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy)	การรู้เชิงทัศนนะ (Visual Literacy)	การรู้เท่าทันสื่อ (Information Literacy)	การรู้คอมพิวเตอร์ (Computer Literacy)	การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)	การรู้เครือข่าย (Network Literacy)
บุคคลผู้รู้สารสนเทศคือ...	การรู้เชิงทัศนนะคือ...	การรู้เท่าทันสื่อคือ...	การรู้คอมพิวเตอร์คือ ...	การรู้ดิจิทัลคือ ...	บุคคลผู้รู้เครือข่ายคือ...
-รู้ว่าสารสนเทศที่ถูกต้องและสมบูรณ์คือพื้นฐานการตัดสินใจโดยใช้สติปัญญา					
-รู้ถึงความต้องการใช้สารสนเทศ					
-ประมวลคำถามบนพื้นฐานของสารสนเทศที่ต้องการ					
-ระบุแหล่งสารสนเทศที่สำคัญ					มีความตระหนักในขอบเขตและการใช้แหล่งและการบริการสารสนเทศในเครือข่ายรอบโลก
-มีวิธีดำเนินการสืบค้นอย่างมีประสิทธิภาพ					มีความเข้าใจในระบบที่เชื่อมต่อสารสนเทศในแง่การดำเนินงาน การจัดการ และการมีไว้ให้ใช้งานได้
-เข้าถึงแหล่งสารสนเทศ		ความสามารถในการเข้าถึง			สามารถเจาะจงดึงประเภทสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย
-ประเมินสารสนเทศ	ความสามารถที่จะเข้าใจ	วิเคราะห์		ความสามารถในการเข้าใจ	
-จัดระบบสารสนเทศเพื่อนำไปใช้	และใช้ภาพ	และสร้างสื่อ หรือข้อมูล เพื่อผลลัพธ์ที่ต้องการ (Aufderhide,1993)	ความสามารถในการสร้างและจัดการเอกสารข้อมูลและอุปกรณ์ซอฟต์แวร์ต่างๆ	และใช้สารสนเทศจากแหล่งที่กว้างขวางเมื่อมีการนำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์	สามารถจัดเก็บสารสนเทศในเครือข่ายโดยการประมวลร่วมกับแหล่งอื่นๆที่สนับสนุนกันหรือเพิ่มคุณค่าของสารสนเทศสำหรับบางสถานการณ์
-บูรณาการสารสนเทศใหม่กับความรู้เดิม	ความสามารถในการคิด,การเรียนรู้ และแสดงออกเป็นภาพ (Braden &Hortin,1982)	นัยวิทยาทรัพยากร			สามารถใช้สารสนเทศในเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาทั้งในงานและเรื่องส่วนตัว และใช้บริการต่างๆเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตโดยรวม

2.3 มาตรฐานการรู้สารสนเทศ

2.3.1 มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา

มาตรฐานความสามารถในการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัย แห่งสหรัฐอเมริกา (Association of college and research libraries, 2000) มาตรฐานนี้ได้นำไปปรับใช้กับหลายประเทศ เช่น เม็กซิโก สเปน ออสเตรเลีย ยุโรป และอเมริกาใต้ ได้กำหนดมาตรฐาน ดรรชนีชี้วัด และพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา 5 ประการดังนี้

มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถรวมสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วสู่พื้นฐานความรู้ของตนได้

มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจบริบททางสังคม กฎหมาย และเศรษฐกิจที่มีผลต่อการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

California State University Council of Library (1997) ได้พัฒนาสมรรถนะของสารสนเทศโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดคำถามปัญหาการวิจัยและวิธีการในการค้นหาสารสนเทศ
2. ระบุสารสนเทศที่ต้องการและกลยุทธ์ในการสืบค้น
3. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้
4. จัดการกับสารสนเทศ?ยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าได้
5. สามารถนำเสนอสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้สื่อเครื่องมือต่างๆ
6. เข้าใจบริบททางสังคม กฎเกณฑ์ และจริยธรรมการนำเสนอสารสนเทศ
7. เข้าใจกลยุทธ์และฝึกฝนการนำเสนอสารสนเทศจากแหล่งต่างๆได้อย่างเหมาะสม

University of California Los Angeles (1999) ได้กล่าวถึงมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาไว้ดังนี้

1. นักศึกษาสามารถระบุหัวข้อวิจัยและความต้องการสารสนเทศ
2. นักศึกษาสามารถพัฒนากลยุทธ์ และกระบวนการสืบค้นที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความต้องการสารสนเทศ
3. สามารถกำหนดถึงแหล่งสารสนเทศและการค้นคืนสารสนเทศ
4. สามารถประเมินสารสนเทศและกลยุทธ์การสืบค้น
5. สามารถจัดระบบสังเคราะห์สารสนเทศได้

2.3.2 มาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับบุคคลทั่วไป

American Library Association (1989) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลผู้รู้สารสนเทศ ไว้ดังนี้

1. สามารถตระหนักได้ว่าเมื่อใดที่ต้องการสารสนเทศ
2. มีความสามารถในการระบุแหล่งสารสนเทศ
3. ประเมินและใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. บุคคลผู้รู้สารสนเทศ คือ ผู้สามารถค้นพบสารสนเทศที่ต้องการสำหรับการทำงานหรือการตัดสินใจได้เสมอ

Doyle (1992) ได้กำหนดความสามารถและทักษะของผู้รู้สารสนเทศไว้ดังนี้ คือ

1. สามารถตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ
2. สามารถตระหนักว่าสารสนเทศที่ถูกต้องและสมบูรณ์คือพื้นฐานของการตัดสินใจที่ชาญฉลาด
3. สามารถระบุแหล่งสารสนเทศได้
4. สามารถกำหนดคำถามจากความต้องการสารสนเทศ
5. สามารถพัฒนากลยุทธ์การสืบค้นที่ประสบความสำเร็จ
6. สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่นๆ
7. สามารถประเมินสารสนเทศ
8. สามารถจัดระบบสารสนเทศสำหรับการใช้งานต่อไป
9. สามารถบูรณาการสารสนเทศใหม่เข้าไว้กับองค์ความรู้ที่มีอยู่
10. สามารถใช้สารสนเทศการคิดวิจารณ์ญาณและการแก้ปัญหาอื่นๆได้

The Council of Australia University Librarians (CAUL) ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศของประเทศออสเตรเลีย ในการประชุมที่เมืองCanberraระหว่างวันที่ 27-28 ตุลาคม 2000 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่พัฒนาจากมาตรฐาน ความรู้และทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Information Literacy Competency Standard for Higher Education) ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งที่ข้อแตกต่างกันคือ มาตรฐานของออสเตรเลียได้เพิ่มมาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 ซึ่งเป็นการกำหนดความสามารถในการควบคุมและการจัดการสารสนเทศ ละมาตรฐานที่ 7 ซึ่งกล่าวถึงสารสนเทศในฐานะ โครงสร้างทางความคิดสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ระกอบด้วยมาตรฐานดังนี้ (Australian Academic and Research Librarian, 2001)

มาตรฐานที่ 1 บุคคลผู้รู้สารสนเทศรู้ความต้องการสารสนเทศและกำหนดรูปแบบ ขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ

มาตรฐานที่ 2 บุคคลผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 บุคคลผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถรวบรวมสารสนเทศที่เลือกมาเข้าไว้ในระบบความรู้

มาตรฐานที่ 4 บุคคลผู้รู้สารสนเทศสามารถจัดระบบ จัดเก็บ จัดการ และเขียนโครงร่างของสารสนเทศที่รวบรวมและผลิตขึ้นได้

มาตรฐานที่ 5 บุคคลผู้รู้สารสนเทศสามารถขยายกรอบ และสร้างความรู้ใหม่ โดยการรวบรวมความรู้ที่มีอยู่และความเข้าใจใหม่ได้ด้วยตนเองหรือในฐานะสมาชิกของกลุ่ม

มาตรฐานที่ 6 บุคคลผู้รู้สารสนเทศเข้าใจบริบททางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคม ที่แวดล้อมด้วยการใช้สารสนเทศ และเข้าถึงการใช้สารสนเทศและเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเคารพ

มาตรฐานที่ 7 บุคคลผู้รู้สารสนเทศตระหนักว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการที่จะเป็นผู้ที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิตจำเป็นต้องมีทักษะการรู้สารสนเทศ

แบบจำลองการค้นหาสารสนเทศนี้พัฒนาจากพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้สี่กระหว่างการค้นหา การปฏิบัติขณะแสวงหาสารสนเทศและการใช้แหล่งสารสนเทศ ซึ่งมีลักษณะ 3 ประการคือ ความรู้สึก ความคิด การปฏิบัติ โดยมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เริ่มภาระงาน (initiation)

ขั้นที่ 2 เลือกหัวข้อ (selection)

ขั้นที่ 3 สำรวจสารสนเทศเบื้องต้น (Exploration)

ขั้นที่ 4 กำหนดประเด็นสำคัญของเรื่องที่จะค้น (Formulation)

ขั้นที่ 5 รวบรวมสารสนเทศที่ได้ (Collection)

ขั้นที่ 6 นำเสนอสารสนเทศที่ได้ (Presentation)

ขั้นที่ 7 ประเมินกระบวนการค้นหาสารสนเทศและประเมินสารสนเทศที่ได้ (Assessment)

Irving (1985) ได้เสนอทักษะทางสารสนเทศไว้ดังนี้

ลำดับ (STEP)	กิจกรรม (Activity)	คำถาม(Central Question)
1 กำหนดภาระงาน (Defining Talks)	กำหนดและวิเคราะห์สารสนเทศ ที่ต้องการ (<i>Formulation and analysis of the Info. need</i>)	What I need to do
2 ตัดสินข้อมูล (Considering) Sources	ระบุและประเมินแหล่ง สารสนเทศที่ต้องการ (<i>Identification and appraisal of likely sources of info.</i>)	Where do I go
3 ค้นหาจากแหล่งข้อมูล (Finding Resources)	การเข้าถึงที่ตั้งของสารสนเทศ (<i>Tracing and locating individual sources</i>)	How do I get to The Information
4 เลือกสารสนเทศ(Making Selections)	เลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ (<i>Examplng, selecting, and rejecting individual sources</i>)	Which resources shall I use
5 ใช้สารสนเทศ(Effective Use)	ตั้งคำถามหรือใช้แหล่ง สารสนเทศ (<i>Interrogation, or using individual sources</i>)	How shall I use the resources
6 บันทึกจัดเก็บสารสนเทศ (Making Records)	บันทึกจัดเก็บสารสนเทศ (<i>Recording and storing information</i>)	What shall I make a record of
7 เชื่อมโยงความเป็นเหตุ เป็นผล(Making Sense)	ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินสารสนเทศ (<i>Interpretation, analysis , and evaluation of info.</i>)	Have I got the Information I need
8 นำเสนอสารสนเทศ (Presenting Work)	ปรับ นำเสนอ สารสนเทศ(<i>Shape, presentation , and communication of information</i>)	How should I present it
9ประเมินกระบวนการ (Assessing Progress)	ประเมินกระบวนการ(<i>Evaluate of the assignment</i>)	What have I achieved

Eisenberg & Berkowitz (1999) ได้เสนอขั้นตอนการแก้ปัญหาทางสารสนเทศไว้ดังนี้

Beginning ขั้นต้น	การนิยามภาระงาน Task definition	- Define the problem - Identify Info. requirement
	กำหนดกลยุทธ์ ในการแสวงหา สารสนเทศ Info. seeking strategies	- Determine range of sources - Prioritize sources
	การกำหนดแหล่งสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ Location and access	- Locate sources - Find Information
Middle ขั้นกลาง	การใช้สารสนเทศ Use of Info.	- Engage [Read view ect] - Extract Information
	การสังเคราะห์สารสนเทศ Synthesis	- Organize - Present
End ขั้นสุดท้าย	การประเมินผล Evaluation	- Judge the product Judge the process

Stripping and Pitts (1988) ได้เสนอโครงการวิจัยเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศไว้ดังนี้

Step in process	Research Tasks	Question for student Reflection
Level 1	Select a broad topic	-
Level 2	Get an overview of the topic	-
Level 3	Narrow the topic	Is my topic a good one
Level 4	Develop thesis/purpose statement	Does my thesis statement of purpose represent any effective overall concept for my research
Level 5	Formulate question and guide research	Do the question provide a foundation for my research
Level 6	Plan for research and production	Is the research/production plan workable
Level 7	Find, analyze evaluate Resources	Are my sources usable and adequate
Level 8	Evaluate evidence take notes and compile bibliography	Is my research complete

Level 9	Establish conclusion. Organize info outcome	Are my conclusions based on research evidence? Does my outline logically organize conclusions and evidence?
Level 10	Create and present final product	Is my paper/project satisfactory?

การรู้สารสนเทศของสมาคมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนอเมริกันและสมาคมเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา : มาตรฐานสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน (AASL/AECT Information Literacy : Standards for Student Learning) ได้ร่วมกันสร้างมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน 9 มาตรฐาน โดยนำเสนอไว้ในหนังสือที่ชื่อว่า Information Power : Building Partnerships for Learning แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การรู้สารสนเทศเป็นระดับพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 นักเรียนเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 2 นักเรียนประเมินสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและมีความสามารถ

มาตรฐานที่ 3 นักเรียนใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์

2. การเรียนรู้อย่างอิสระ เป็นระดับความเชี่ยวชาญ

มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ ต้องรู้สารสนเทศและแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความสนใจส่วนตัวได้

มาตรฐานที่ 5 นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ ต้องรู้สารสนเทศ และชื่อขอมูลบรรณคดีและสารสนเทศอื่น ๆ ที่มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 6 นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ต้องรู้สารสนเทศ มุ่งแสวงหาสารสนเทศ และสร้างองค์ความรู้อย่างยอดเยี่ยม

3. การรับผิดชอบต่อสังคม เป็นระดับที่เป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 7 นักเรียนสร้างประโยชน์ต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้และสังคม เป็นผู้รู้สารสนเทศและตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศที่มีต่อสังคมประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 8 นักเรียนสร้างประโยชน์ต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้และสังคม เป็นผู้รู้สารสนเทศและฝึกฝนให้มีพฤติกรรมที่มีจริยธรรม อันเกี่ยวข้องกับสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 9 นักเรียนสร้างประโยชน์ต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้และสังคม เป็นผู้รู้สารสนเทศและมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่ม เพื่อแสวงหาการสร้างสารสนเทศ

ดังนี้

จากมาตรฐานและรูปแบบจำลองการเรียนรู้อารสนเทศต่างๆสามารถสรุปเป็นตารางที่ 2.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบแบบจำลองการรู้สารสนเทศ

ACRL: 2000	กำหนดขอบเขตสารสนเทศ			การเข้าถึงสารสนเทศ			การประเมินสารสนเทศ			การใช้		จริยธรรมกฎหมาย	
CAUL [AAR: 2001]	กำหนดรูปแบบขอบเขตสารสนเทศที่ ต้องการ			เข้าถึง สารสนเทศ			ประเมินสารสนเทศ		จัดระบบ จัดเก็บ จัดการ สารสนเทศ	ขยายกรอบสร้างความรู้ ใหม่		สังคม วัฒนธรรม จริยธรรม กฎหมาย	การเรียนรู้และ ผู้เรียนรู้ตลอด ชีวิต ต้องมี ทักษะการรู้ สารสนเทศ
Doyle: 1992	สารสนเทศ เป็น พื้นฐาน การ ตัดสินใจที่ ชาญฉลาด	รู้ความ ต้องการ สารสนเทศ	กำหนด คำถามเพื่อ สารสนเทศ ที่ต้องการ	ระบุแหล่ง สารสนเทศ	มีกลยุทธ์การ สืบค้น	เข้าถึงแหล่ง สารสนเทศโดย เทคโนโลยี	สามารถประเมิน สารสนเทศ	จัดระบบ สารสนเทศเพื่อ การใช้งาน	บูรณาการสารสนเทศ ใหม่กับความรู้เดิม		สังคม วัฒนธรรม จริยธรรม กฎหมาย	ใช้สารสนเทศ อย่างมี วิจารณญาณ ในการ แก้ปัญหาได้	
UCLA: 1999	ระบุหัวข้อวิจัยและสารสนเทศที่ต้องการ			- พัฒนากลยุทธ์การ สืบค้น		กำหนดแหล่งสารสนเทศ และการค้นคืน		ประเมิน สารสนเทศและกล ยุทธ์การสืบค้น	จัดระบบและ สังเคราะห์ สารสนเทศได้				
Stripling & Pitts 1998	-เลือกหัวข้อ อย่างกว้างๆ	สังเขป หัวข้อที่ ต้องการ	จำกัด หัวข้อ ให้ แคบ ลง	พัฒนา วัตถุประสงค์	กำหนด คำถาม การวิจัย	วางแผนการ วิจัย/โครงการ	ค้นหา วิเคราะห์ ประเมิน แหล่งข้อมูล	ตรวจสอบบันทึกย่อ บรรณานุกรม	สร้างข้อสรุป โดยสังเขป		สร้างสรรค์การนำเสนอผลงาน		

Irving : 1985	กำหนดภาระงาน	ตัดสินข้อมูล	ค้นหาจาก แหล่งข้อมูล	เลือก สารสนเทศ	ใช้สารสนเทศ	บันทึกจัดเก็บ สารสนเทศ	เชื่อมโยงความเป็น เหตุเป็นผล	นำเสนอ สารสนเทศ	ประเมินภาระงาน		
AASL/AECT	การรู้ถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้	กำหนด คำถาม	กำหนด แหล่งที่อยู่ สารสนเทศ ที่มี ประโยชน์	พัฒนาและ ใช้กลยุทธ์ การค้นหา	ระบุ แหล่ง และ เข้าถึง	ประเมิน สารสนเทศ	คัดเลือก สารสนเทศ	จัดระบบ สารสนเทศ	บูรณาการ สารสนเทศ ประยุกต์ สารสนเทศ	การผลิต แบบการ สื่อสาร	การประเมิน
Eisenberg & Berkowitz: 1990	กำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้	ทักษะการแสวงหา สารสนเทศ	การระบุแหล่ง		รวบรวม			การใช้	การ สังเคราะห์	การประเมิน	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 การรู้สารสนเทศในประเทศไทย

ในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐบาลให้ดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ 4 เรื่องได้แก่ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้ การพัฒนาทุนทางสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญลำดับสูงของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์คือ การปูพื้นฐานให้คนไทยและสังคมไทยไปสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างสมดุลยั่งยืน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และสังคมโดยรวม (อกนิษฐ์ ชุมนุ่ม, 2547) ทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมีส่วนกำหนดแนวทางของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพภายใต้การจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันการศึกษา และมีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างการรู้สารสนเทศให้เกิดขึ้นภายในประเทศ

แนวทางการจัดการระดับอุดมศึกษาของสถาบันระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้นิสิตนักศึกษาสารสนเทศอยู่ตลอดเวลามีส่วนร่วมสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นหลัก การจัดการศึกษาจึงควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศทางสังคมและเศรษฐกิจ จำเป็นต้องมีหน่วยงานทางราชการประสานงานซึ่งกันและกันในการดำเนินการมองภาพรวมของผลผลิตของความสำเร็จของบัณฑิตที่ผลิตขึ้นทั้งในและนอกระบบว่าสามารถเป็นพลเมืองดีตามที่ประเทศชาติคาดหวังไว้มากน้อยแค่ไหน

นอกจากแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์แล้วเพื่อศึกษาถึงวิธีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และการพัฒนาหลักสูตรทั้งสายวิชาชีพและวิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตในอุดมคติที่คาดหวัง ให้เป็นคนที่สมบูรณ์แล้ว การรู้สารสนเทศด้านต่างๆตลอดจนการรับรู้สารสนเทศจากกระบวนการเรียนการสอนจะต้องมีแนวทางในการบูรณาการเข้าด้วยกัน ครูผู้สอนจึงมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้สารสนเทศในตัวนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง (จุมพจน์ วนิชกุล, 2550)

จากแผนพัฒนา นโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการรู้สารสนเทศในประเทศไทย ในด้านกลยุทธ์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาคการศึกษา (e-Education) มียุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศและการพัฒนามนุษย์เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น ยุทธศาสตร์ที่ 3: การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการปรับกระบวนการทัศน์ทางการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สำหรับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการให้เกิดความรู้ และทักษะทางด้านเทคโนโลยี (technology literacy) ด้าน

สารสนเทศ(information literacy) คิดเป็นมีเหตุผล (logic) มีความภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ของตน และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนั้นต้องสนับสนุนให้มีการผลิตบุคลากร ชั้นสูง และช่างเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับความต้องการของตลาด สนับสนุน การฝึกอบรมและ พัฒนาบุคคลในวัยทำงานให้เป็นแรงงานที่มีความรู้ (knowledge workers)

ทั้งนี้แต่ละยุทธศาสตร์สอดคล้องกันในการเน้นเรื่องการพัฒนาคน และพัฒนาสังคมเป็นแนวทางการพัฒนาสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

ดังที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - พ.ศ.2554) ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตในสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลง ของบริบทการพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 9 กำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (มาตรา65) อีกทั้งผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีด ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (มาตรา 66) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งเป็นหนึ่งในส่วนประกอบหลักของการรู้ สารสนเทศเกี่ยวกับความสามารถและทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Kuhithau,1987)

อีกทั้งแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่2 (พ.ศ.2551 - พ.ศ.2565) กล่าวถึงภาพอนาคตการศึกษาในโลกยุคสารสนเทศว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะมี อิทธิพลสูงต่อวิถีชีวิต อาชีพ ธุรกิจและอุตสาหกรรม เป็นโลกยุคสารสนเทศไร้พรมแดน การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารกระทำโดยง่าย เทคโนโลยีแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา มีนวัตกรรม และตลาดแรงงานใหม่ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มและมูลค่าสูง บนพื้นฐานของนวัตกรรม ทักษะการมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมสารสนเทศดังที่ระบุไว้ในนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศของไทย (IT 2010) ซึ่งเมื่อแปลงเป็นรายละเอียดของการพัฒนา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้ง ด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้ว จะอยู่ในรูปของโครงการพัฒนาด้านสังคม (e-Society) การศึกษา (e-Education) อุตสาหกรรม (e-Industry) พาณิชยกรรม (e-Commerce) โดยมีบทบาทนำผ่าน โครงการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) (กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (2551-2565), 2551) โดยที่การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการศึกษา (e-education) มีความหมายครอบคลุมการพัฒนาและประยุกต์สารสนเทศ (Information) และความรู้ (Knowledge) ที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม เพื่อ ลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงและรับบริการการศึกษาและการเรียนรู้ และรองรับการพัฒนาสู่สังคม แห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนของการ

ลงทุน การผลิตเนื้อหาทางการศึกษาที่มีคุณภาพ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความหลากหลายและพิจารณาสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ ประชาชนคนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม โดยได้รับบริการที่ทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544-2553 ของประเทศไทย)

และจากวิสัยทัศน์ในแผนเทคโนโลยีการเรียนรู้ของไทยปี 2553 (Thai Learning Technologies, 2010) ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ไปใช้ในการศึกษาระบุว่าเทคโนโลยีการเรียนรู้ จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยเปลี่ยนสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเชื่อมโยงสังคมไทยเข้ากับสังคมโลก เศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ (สุรศักดิ์ หลาบมาลา และกุลวิตรา ภัคคานนท์, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติระดับการศึกษาเพื่อปฏิรูปการศึกษาในแผนพัฒนาแห่งชาติ ระยะที่ 9-10 (พ.ศ.2545-2554) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในยุทธศาสตร์การผลิตครูพันธุ์ใหม่ข้อหนึ่งที่ว่า ต้องมุ่งผลิตครูที่มีศักยภาพในการพัฒนาคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และภาษาอังกฤษ (พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2544) ยิ่งไปกว่านั้นการรู้สารสนเทศเป็นหนึ่งในสมรรถนะของครูยุคใหม่ที่จะต้อง (Office of Educational Technology, 2002 อ้างถึงใน ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2547)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - พ.ศ.2554) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - พ.ศ.2565) แผนเทคโนโลยีการเรียนรู้ของไทยปี 2553 (Thai Learning Technologies 2010) และยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติระดับการศึกษาเพื่อปฏิรูปการศึกษาในแผนพัฒนาแห่งชาติ ระยะที่ 9-10 (พ.ศ.2545-2554) ได้สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในหน่วยต่างๆ ของการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นสังคม เศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา เพื่อให้คนไทยและสังคมไทยเป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (knowledge-based-society) มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างสมดุลยั่งยืน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และสังคมโดยรวม (อกนิษฐ์ ชุมนุช, 2547) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภาวะการปรับเปลี่ยนของสังคม โดยเฉพาะด้านการศึกษาตามเงื่อนไขและกระแสของสังคมโลก อย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ การปฏิรูปการศึกษาเพื่อปรับบทบาทของการศึกษาให้ขึ้นสังคม เป็นการศึกษาที่มุ่งสู่การศึกษาสำหรับทุกคน การศึกษาตลอดชีวิต และการเรียนรู้ที่เน้นวิธีการเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การแสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่างๆ

ทำให้บุคคลจำเป็นต้องเป็นผู้รู้สารสนเทศและบทบาทของผู้สอนได้เปลี่ยนเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ (ชุตินันท์, 2550)

3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในประเทศไทยได้มีงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ ดังนี้

กิ่งทอง ศิริมงคล (2531) ได้ศึกษาพฤติกรรมการค้นหาและการใช้สารสนเทศในการเขียนวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย ศึกษาพบว่า 1) แหล่งข้อมูลที่นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยใช้ในระดั้มากทั้งสามขั้นของการทำวิทยานิพนธ์คือ ห้องสมุดคณะที่สังกัด และอาจารย์ 2) ประเภทของข้อมูลที่นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยใช้ในระดั้มากในทุกขั้นของการทำวิทยานิพนธ์ได้แก่ หนังสือวารสาร วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัยภาษาไทย ลักษณะของข้อมูลที่นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยใช้ในระดั้มากในทุกขั้นของการทำวิทยานิพนธ์ เป็นข้อมูลที่เข้าใจง่าย ถูกต้องครอบคลุมเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และทันเหตุการณ์ 3) วิธีค้นหาข้อมูลที่นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยใช้ในระดั้มากในทุกขั้นของการทำวิทยานิพนธ์คือ การถ่ายเอกสารหรือคัดลอกข้อความ การสนทนากับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อน ผู้ร่วมงานการยืมหนังสือและเอกสารจากห้องสมุด 4) การนำข้อมูลที่ค้นหามาได้มาใช้งาน พบว่า การใช้ข้อมูลจะลดลงตามขั้นของการทำวิทยานิพนธ์ 5) ปัญหาในการค้นหาข้อมูลและการใช้ข้อมูล นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยประสบอยู่ในระดับปานกลางและน้อย 6) ผลการเปรียบเทียบปรากฏว่า พฤติกรรมการค้นหาและการใช้ข้อมูลของนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยไม่แตกต่างกันตามคณะ ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ และประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด

ธิดาพร นามสุข (2534) ได้ศึกษาความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ การศึกษาพบว่า 1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพศชายกับเพศหญิง มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน 2) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีประสบการณ์ใน 3) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประกอบอาชีพรับราชการ ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างธุรกิจเอกชน ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบอาชีพอิสระ และยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีผลสัมฤทธิ์ในการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประกอบอาชีพรับราชการ ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างธุรกิจเอกชน และประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีผลสัมฤทธิ์ในการเข้าถึงสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ในการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน 4) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิติศาสตร์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธุรกิจ มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้

ในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน 5) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคเป็นรายข้อ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศสูง มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศต่ำ

ศรีเพ็ญ มะโน (2536) ได้ศึกษาการสร้งแบบจำลองหลักสูตรวิชาการรู้สารสนเทศ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า นิสิตปริญญาตรีส่วนใหญ่ยังไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาตนเองได้ ไม่มีการวางแผนในการค้นหา ไม่มีความรู้เรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการค้นหาสารสนเทศ และประสบปัญหาในการวิเคราะห์ และประสบปัญหาการวิเคราะห์และประเมินสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ

น้อย คันชั่งทอง (2538) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร การศึกษาพบว่า 1) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีความสามารถในการใช้ห้องสมุดโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการใช้ห้องสมุดทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกันโดยด้านที่อยู่ในอันดับสูงสุดคือ ด้านวัสดุสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านฐานข้อมูล 2) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการใช้ห้องสมุดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศหญิงมีความสามารถในการใช้ห้องสมุดสูงกว่าเพศชาย 3) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดต่างกันมีความสามารถในการใช้ห้องสมุดโดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในสถาบันต่างกัน มีความสามารถในการใช้ห้องสมุดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วุฒิพงษ์ บุโรตง (2542) ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีการรู้สารสนเทศในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ ในการแก้ปัญหาหรือในการตัดสินใจ และในระดับน้อย 5 ด้าน คือ ด้านการแสวงหาสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือเพื่อกาเข้าถึงสารสนเทศ และด้านการประเมินสารสนเทศที่ค้นคืนมาได้

วิภาภรณ์ บำรุงจิต (2542) ได้ศึกษาทักษะทางสารนิเทศและการใช้ทรัพยากรทางสารนิเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชมนฑลที่เคยเรียนวิชาการเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศในระดับปานกลาง และนักศึกษาดัดทักษะในการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ

ดวงกมล อุ่ณจิตติ (2545) ประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง และการรู้สารสนเทศกับการประเมินตนเองในการใช้และเข้าถึงสารสนเทศไม่มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศณิยา จิโนวัฒน์ (2547) การนำเสนอรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับโรงเรียนในโครงการพัฒนาการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ครูและนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องมี คอมพิวเตอร์ในห้อง คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด และบริเวณโรงเรียน และรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับโรงเรียนในโครงการพัฒนาการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบด้วย 1. ห้องเรียนควรมีคอมพิวเตอร์ 2. ในห้องคอมพิวเตอร์ควรมีควรมีมุมสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 3. ในห้องสมุดควรมีมุมสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

สมฤดี หัตถภาพงษ์ (2547) ได้ศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การการศึกษาพบว่า 1) นิสิตมีการรู้สารสนเทศโดยเฉลี่ยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีการรู้สารสนเทศในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ และด้านความสามารถในการประเมินสารสนเทศในระดับปานกลาง ส่วนด้านความสามารถในการใช้สารสนเทศ มีการรู้สารสนเทศในระดับต่ำ 2) นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตหญิงมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่านิสิตชาย ในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ และด้านความสามารถในการประเมินสารสนเทศ และมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการใช้สารสนเทศ 3) นิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวม และในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศสูงกว่านิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน 4) นิสิตที่มีระยะเวลาที่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5) นิสิตที่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 6) นิสิตที่มีประสบการณ์ในการค้นหาสารสนเทศ มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกันแต่มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นิสิตที่มีประสบการณ์ในการค้นหาสารสนเทศในระดับมากมีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศสูงกว่านิสิตที่มีประสบการณ์ในการค้นหาสารสนเทศในระดับน้อยส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ปกาดา เจียวกิก (2547) ศึกษาการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การศึกษาพบว่า นิสิตมีความสามารถในการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ และความสามารถในการประเมินสารสนเทศ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการรู้สารสนเทศโดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มวิชาต่างกัน มีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันและนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนต่างกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยจากต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สารสนเทศ ดังต่อไปนี้

Brown (1999) ได้ศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ ในมหาวิทยาลัยโอคลาโฮมา เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโปรแกรมการสอนและการให้บริการเกี่ยวกับความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการเสนอแนะการพัฒนาให้นักศึกษามีการรู้สารสนเทศมีความสามารถในการค้นหา ประเมิน และใช้สารสนเทศสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตและแก้ไขปัญหาได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถทางการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับสูง โดยเกิดความตระหนักว่าพวกเขาต้องการสารสนเทศที่มาช่วยในการทำวิจัย และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน สามารถใช้เครื่องมือต่างๆ ที่ช่วยในการค้นหาสารสนเทศได้ โดยใช้ชื่อผู้แต่ง คำสำคัญที่เหมาะสมที่ใช้ในการค้นหา ทราบว่าจะใช้แหล่งทรัพยากรใดก่อนที่จะค้นหา และจะต้องมีเกณฑ์ในการประเมินสารสนเทศที่หามาได้ ตลอดจนมีการนำสารสนเทศไปใช้ในการสัมมนา ทำรายงาน และทำวิทยานิพนธ์ได้ การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า นักศึกษามีความสามารถทางการรู้สารสนเทศได้โดยการสอนการใช้ห้องสมุด แม้ว่านักศึกษาจะไม่ตั้งใจเรียน และจำไม่ได้ทั้งๆ ที่ได้รับการ

ช่วยเหลือจากอาจารย์ในสาขาวิชาที่ตามดั่งนั้นจึงมีการเสนอแนะว่าโปรแกรมการสอนวิชาการให้ห้องสมุดควรมีการแยกโปรแกรมการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยแยกผู้เรียนออกเป็นระดับเริ่มต้น ระดับกลาง และการค้นในระดับสูง จัดสอนให้ตรงกับความต้องการเฉพาะของนักศึกษา สอนให้ตรงตามความต้องการเฉพาะวิชา และสอนเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาตลอดจนควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษาปัญหา การออกแบบปัญหา และหัวข้อการวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ

Kuhlthau (1988) ศึกษาการรับรู้กระบวนการค้นหาสารสนเทศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 26 คน พบว่า การศึกษาค้นคว้าของนักเรียนมี 6 ขั้นตอน คือ 1.ขั้นเริ่มปฏิบัติงาน 2.ขั้นเลือกหัวข้อในการทำรายงาน 3.ขั้นสำรวจสารสนเทศเบื้องต้น 4.ขั้นกำหนดประเด็นสำคัญของเนื้อหา 5.ขั้นรวบรวมข้อมูล 6.ขั้นเตรียมนำเสนอรายงาน หรือใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหา งานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดการค้นคว้าสารสนเทศตามขั้นตอนต่างๆ ว่าผู้ค้น ต้องการอะไร คิดอะไร และมีความรู้สึกอย่างไรในขณะที่ดำเนินการค้นคว้าตาม 6 ขั้นตอน และได้กระทำซ้ำกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 26 คนนั้นว่า การค้นคว้าในขณะที่เรียนอยู่ให้ระดับมัธยมปลายกับช่วงที่เข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย มีความแตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษา พบว่า วิธีการค้นคว้าของนักเรียนมีความแตกต่างกัน 3 ขั้นตอนคือ การกำหนดหัวข้อ การกำหนดประเด็นสำคัญของเนื้อหา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

Nero (1999) ศึกษาการวัดขอบเขตและเนื้อหาการรู้สารสนเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับความสามารถในการระบุแหล่งที่ตั้ง ประเมิน และใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาวิชาครุในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเพนซิลวาเนีย การวิจัยครั้งนี้นำเสนอให้กับผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการออกแบบและสร้างโปรแกรมสำหรับจัดเตรียมครู เพื่อการจัดการในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศทั้งในการทำงานและการเรียนรู้ โดยผลประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษานี้เกี่ยวข้องกับการทำงาน คือพิจารณาถึงกลยุทธ์การพัฒนาวิชาชีพครู เน้นความสำเร็จของนักศึกษาและบทบาทงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาท

การรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาวิชาครุ จำนวน 500 คนใช้สถิติบรรยายเพื่ออธิบายผลการรู้สารสนเทศ โดยการศึกษาเป็นการทดสอบความรู้ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทรัพยากรทั่วไปที่มีอยู่ในห้องสมุด และเทคโนโลยีทั่วไปที่ใช้ในมหาวิทยาลัยและห้องสมุด พร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบเขตและเนื้อหาการรู้สารสนเทศ โดยไม่พิจารณาถึงประสบการณ์ทางวิชาชีพครูที่จะช่วยสนับสนุนความสามารถใน

การเข้าถึง ประเมิน และใช้ สารสนเทศ จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบพบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่มี ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทดิจิทัล และมีความรู้เกี่ยวกับ

ทรัพยากรทั่วไปที่มีในห้องสมุดเพียงเล็กน้อย คำตอบที่ได้รับ(ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้พื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สารสนเทศดิจิทัล แต่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศห้องสมุดรูปแบบเดิมมากกว่า) ทำให้เกิดมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับการสนับสนุนการศึกษาวิชาครู เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะที่เกี่ยวข้อง วิธีการสนับสนุนทักษะเหล่านี้ ได้แก่ การมอบหมายงานในชั้นเรียน การริเริ่มของแต่ละบุคคล การเข้าถึงเทคโนโลยี การสอนเฉพาะอย่าง การใช้ห้องสมุด และการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล

Hepworth (1999) ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีนันทยาง ประเทศสิงคโปร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาตอบว่าประสบกับความยากลำบาก ในขณะที่การทำโครงการวิจัยโดยแยกปัญหาออกเป็น 5 ประเด็น ดังนี้ คือ 1.การกำหนดประเด็นปัญหา หรือหัวข้อที่จะศึกษา พบว่า เป็นเรื่องยากในการตั้งคำถามหัวข้อที่ให้มา และตั้งคำถามให้เกี่ยวข้องกับสัม พันธ์กัน นักศึกษาไม่เข้าใจวิธีการระดมความคิดการทำผังมโนทัศน์ และการกำหนดแนวคิดหลัก 2.การ กำหนดแหล่งสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาไม่ทราบแหล่งที่จะค้นหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของตนเอง และมีความเข้าใจเรื่องแหล่งสารสนเทศน้อย นักศึกษาหลายคนไม่ทราบหน้าที่ของ โอแพก ไม่ทราบว่าหาบทความที่ต้องการได้จากที่ใด ไม่ทราบวิธีการใช้ดรรชนีวารสารและซีดีรอม 3. กลยุทธ์การค้นหา พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในการค้นหาข้อมูลโดยใช้ตรรกะแบบบลู นักศึกษาไม่ ใช้เทคนิคการตัดปลายคำ และมีความสับสนในการค้นหาสารสนเทศ อัตราความสำเร็จในการค้นหา สารสนเทศพบว่าอยู่ในระดับ ต่ำ 4.การระบุแหล่งทรัพยากรในห้องสมุด พบว่าเป็นเรื่องยากลำบาก สำหรับนักศึกษาเช่นกัน เพราะนักศึกษาคุ่นเคยกับการจัดระบบภายในห้องสมุด 5.ความเข้าใจและการ ประเมินสารสนเทศ พบว่านักศึกษาคิดความมั่นใจในการค้นคว้า โดยเกิดความกังวลว่า สารสนเทศที่ ได้รับนั้นผิด และขาดประสบการณ์ในการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตามพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการคัดเลือกสารสนเทศ การสังเคราะห์ การตัดสินใจ และการพัฒนาสรุป แบบการนำเสนอสารสนเทศอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

Leckie&Fullerton (1999) ศึกษาทัศนคติและการรับรู้ของอาจารย์ ต่อทักษะการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ใช้วิธีการสำรวจและสัมภาษณ์ เกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะและการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และการฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับทักษะเหล่านี้ กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพและ วิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 834 คนของมหาวิทยาลัย 2 แห่ง ในแคนาดา คือ มหาวิทยาลัยวอเตอร์ลู

และมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ยอมรับและตระหนักถึงบทบาทของ บรรณารักษ์ในการสอนการรู้สารสนเทศ และประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษาว่ามีการรู้ สารสนเทศอยู่ในระดับต่ำ และมีการพัฒนาให้สูงขึ้นตามลำดับชั้นปีที่เรียน อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78) เห็นว่าการสอนการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด มีความสำคัญกับนักศึกษา ศึกษผลการศึกษาค้นคว้านี้ได้นำไปใช้ในการออกแบบการสอนการใช้ห้องสมุด แก่นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ต่อไป

Seaman (2000) ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่หนึ่ง มหาวิทยาลัย แห่งรัฐ และสถาบันโพลีเทคนิคแห่งเวอร์จิเนียมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการรวบรวมและการใช้ สารสนเทศ ของนักศึกษาในขณะที่เรียนอยู่ในวิทยาลัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษา กับ นักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 1 จำนวน 9 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปี ค.ศ. 2000 โดยยึดมาตรฐานการรู้ สารสนเทศ ในระดับอุดมศึกษา ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา เป็นแนวทาง ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ ตามเกี่ยวกับการ รวบรวมสารสนเทศ รูปแบบ สารสนเทศที่นักศึกษาใช้ กลยุทธ์ในการค้น การใช้เทคโนโลยี การใช้เครื่องมือช่วยค้น การกำหนด สารสนเทศที่ต้องการ การจัดการสารสนเทศ ประเด็นทางกฎหมายและจริยธรรม การเปลี่ยนแปลง รูปแบบ การแสวงหาสารสนเทศ การพัฒนาความคิด การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารสนเทศและการใช้ สารสนเทศ ซึ่งผลที่ได้ในการศึกษา นำไปใช้ในการออกแบบและพัฒนาการสอน การใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต่อไป

Black (2000) ทำการประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัย เซนต์โรส จำนวน 100 คน โดยยึดตามวัตถุประสงค์การรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและ วิจัย แห่งสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาลดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) ไม่มีความรู้เรื่องการยืม ระหว่างห้องสมุด ไม่เข้าใจเรื่องลิขสิทธิ์ การตรวจสอบความถูกต้องของเว็บเพจ การค้นหาด้วยเลขเรียก หนังสือ และการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษาให้ความเชื่อถือและใช้สารสนเทศที่ค้นพบจาก เว็บมากกว่าใช้สารสนเทศที่เป็นสิ่งพิมพ์ ไม่เข้าใจในความแตกต่างระหว่าง หนังสือและวารสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ทราบว่าเมื่อใดควรใช้เครื่องมือชนิดใดในการค้นหาสารสนเทศ สำหรับคะแนนที่ได้จากการสอบการรู้สารสนเทศ เท่ากับร้อยละ 61 นักศึกษาชั้นปีที่1-4 มีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

Maughan (2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญา ตรี มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย-เบิร์กลีย์ (University of California-Berkeley) เป็นการวิจัยต่อเนื่อง

เก็บข้อมูล 3 ช่วงคือ ในปี 1994 1995 1999 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 8 กลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และเปรียบเทียบดูความเปลี่ยนแปลงในช่วงระยะเวลา 3 ปี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีทักษะและความสามารถในการรู้สารสนเทศที่อยู่ในระดับสูงกว่าที่เป็นจริง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการสอบการรู้สารสนเทศซึ่งนักศึกษากลุ่มใหญ่ทำคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (65%)

Caravello et al (2001) ทำการประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย จำนวน 453 คน จำแนกตามตัวแผน เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่า เกิดความแตกต่างระหว่างความเข้าใจของนักศึกษา เกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรสารสนเทศและวิธีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ระดับการรู้สารสนเทศทั่วไปที่ได้จากการประเมินพบว่า นักศึกษาร้อยละ 45.5 มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับต่ำ นักศึกษาร้อยละ 52 ไม่สามารถบอกแหล่งเพื่อค้นหาสารสนเทศ และนักศึกษาร้อยละ 62 ไม่สามารถบอกวิธีการเขียนบรรณานุกรมอ้างอิงบทความ วารสาร และเมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรที่ศึกษา พบว่า 1. นักศึกษาที่ตอบว่าใช้ห้องสมุดบ่อย ได้คะแนนจากการตอบแบบทดสอบสูง 2. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้คะแนนสูงกว่านักศึกษาระดับชั้นปีอื่นๆ แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่าง ปีที่ 1 2 3 3. นักศึกษาศาขามนุษยศาสตร์ได้คะแนนสูงกว่านักศึกษาศาขาสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 4. นักศึกษาศาขาศิลปะ สังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ ได้คะแนนไม่แตกต่างกัน 5. นักศึกษามีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตสูง จะได้คะแนนจากการตอบแบบประเมินการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษามีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตต่ำ ส่วนคำถามอื่นๆที่นักศึกษาตอบว่า ไม่ทราบ ได้แก่ การประเมินเว็บไซต์ การระบุแหล่งที่อยู่ของสารสนเทศ การเขียนบรรณานุกรมอ้างอิงและบทความวารสาร การใช้ตรรกะแบบบูล การค้นหาจากโอแพก และการพิจารณาเนื้อเรื่องโดยดูจากเลขเรียกหนังสือ

Hartman (2001) ทำการศึกษาความเข้าใจ เรื่องการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาตอบว่าทักษะในการรู้สารสนเทศมีความสำคัญ และมีความคิดเห็นว่าการประเมินการรู้สารสนเทศนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย นักศึกษามีความสับสนในการระบุทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุด และความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ เมื่อถามถึงแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและคาดว่าจะใช้คือ อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ส่วนทรัพยากรสารสนเทศ ที่นักศึกษาไม่คิดว่าจะใช้คือ บทความ วารสาร ทักษะที่นักศึกษาคิดว่าจำเป็นต้องใช้ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้โดยเรียงตามอันดับความสำคัญคือ 1. ทักษะทางคอมพิวเตอร์ 2. ทักษะการใช้ห้องสมุด 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับคำถามเกี่ยวกับการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด นักศึกษาตอบว่าเป็นสิ่งที่ดี และมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแนะนำทรัพยากร

สารสนเทศ บางประเภทที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน เมื่อให้นักศึกษาเรียงลำดับความสำคัญของทักษะการรู้สารสนเทศ นักศึกษาเรียงลำดับดังนี้ 1.การใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ 2.การประเมินสารสนเทศ 3.การระบุแหล่งสารสนเทศ 4.การรู้ว่าสารสนเทศใดที่จะเป็นต้องใช้ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่านักศึกษายังขาดความรู้ในการคิดคำค้น

Whitmire (2001) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินทักษะการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-เมดิสัน ในปี ค.ศ. 1998 การสำรวจดังกล่าวได้สอบถามในเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ การอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย และประสบการณ์ทางวิชาการโดยทั่วไปของนักศึกษา การศึกษารั้งนี้ คัดเฉพาะนักศึกษาที่ให้คำตอบ เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีการจัดอันดับความสามารถในการใช้ห้องสมุดของตนอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้จัดอันดับการสอน ปฏิกริยาตอบกลับของอาจารย์และวิชาเอกที่ตนเรียน อยู่ระหว่างดีกับดีมาก ในภาคเรียนที่ผ่านมา นักศึกษามีวิชาเรียน 2 วิชาที่ให้เขียนรายงาน 10หรือมากกว่า10 หน้า มีวิชาที่เรียนเกี่ยวกับการเขียนรายงานและวิชาเรียนที่จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขรายงานของตน นักศึกษาทั้งหมดตอบว่าค่อนข้างพอใจจนถึงพอใจมาก ต่อกระบวนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

Brown & Krumholz (2002) ทำการประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัย โอคลาโฮมา โดยร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนทางจุลชีววิทยา พัฒนาเครื่องมือเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การรู้สารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาจำนวน 12 คน ที่มีอายุระหว่าง 20-36 ปี โดยใช้มาตรฐานความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา เป็นแนวทางในการประเมินความสามารถของนักศึกษา ในการแสวงหาสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และความสามารถในการใช้สารสนเทศ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสำรวจและแบบตรวจสอบรายการ เพื่อใช้วัดระดับการรู้สารสนเทศ โดยมีการวัดการรู้สารสนเทศ 3 ช่วงคือ ช่วงแรกเป็นการวัดการรู้สารสนเทศก่อนการสอน โดยให้นักศึกษาประเมินการรู้สารสนเทศของตนเอง ช่วงที่ 2 วัดระหว่างที่สอน นั่นคือ บรรณารักษ์ทำการสอนการใช้เครื่องมือทางบรรณานุกรม และการค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยโอคลาโฮมา และได้มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้า และนำเสนอ บทความวารสาร รวมทั้งมีการวิจารณ์ วิเคราะห์ บทความที่ตนหามาได้ ช่วงที่ 3 เป็นการประเมินหลังจากการเรียนจบ โดยใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์อีกครั้ง เมื่อจบภาคเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาร้อยละ 11 มีการรู้สารสนเทศเพิ่มขึ้น มีการพัฒนาความสามารถในการประเมินคุณภาพสารสนเทศ และมีวิธีการค้นหาสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการ โดยสามารถเพิ่มกลยุทธ์ต่างๆในการค้นหาสารสนเทศได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีวิธีการที่หลากหลายในการ

ค้นหาสารสนเทศ อย่างไรก็ตามนักศึกษาบางคนไม่มีความสามารถในการกำหนดคำสำคัญ วลี หรือ คำที่เกี่ยวข้อง และประสบการณ์ความล้มเหลวในการคัดเลือกสารสนเทศจากแหล่งที่เหมาะสม

Kurbanoglu (2003) ได้ประเมินประสิทธิภาพในการรู้สารสนเทศของนักศึกษาทุกชั้นปีที่ลงทะเบียนเรียนในภาควิชาการจัดการสารสนเทศของ Hacettepe University เมือง Ankara ประเทศ ตุรกี จำนวน 179 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถและทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษา ปี 1 พบว่าความสามารถและทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษา ปี 1 มีระดับการรู้สารสนเทศในระดับ มาก 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดความต้องการสารสนเทศ ด้านการเริ่มต้นกลยุทธ์การสืบค้น ด้านการระบุแหล่งและการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการประเมินสารสนเทศ และด้านการแปลความหมาย สังเคราะห์ และใช้สารสนเทศ และมีระดับการรู้สารสนเทศปานกลาง 4 ด้านคือ ด้านการสื่อสารสารสนเทศ ด้านการประเมินสารสนเทศที่สังเคราะห์ได้และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ด้านการทบทวนปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ของตนเอง และ ด้านการตระหนักถึงหลักเสรีภาพทางปัญญาและการเข้าถึงสารสนเทศอย่างถูกต้อง

จากการศึกษาเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับตัวแปรการรู้สารสนเทศ (ตัวแปร Y) ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดสรรตัวแปรเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ทั้งหมด 51 ตัว โดยแบ่งเป็นตัวแปรด้านดังนี้

Y = คะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ

1 ตัวแปรคัดสรรด้านสถานภาพ

X1	=	เพศชาย
X2	=	เพศหญิง
X3	=	ชั้นปีที่ 1
X4	=	ชั้นปีที่ 2
X5	=	ชั้นปีที่ 3
X6	=	ชั้นปีที่ 4
X7	=	ชั้นปีที่ 5
X8	=	มีวิชาเอกอยู่ในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
X9	=	มีวิชาเอกอยู่ในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
X10	=	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 3.25-4.00
X11	=	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.75-3.24

- X12 = ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.50-2.74
- X13 = ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย น้อยกว่า 2.50
- X14 = เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด
- X15 = เคยเข้ารับฟัง / การปฐมนิเทศการใช้ ห้องสมุด / อบรมการสืบค้น
สารสนเทศ ที่จัดโดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดของคณะ
- X16 = ศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล/วิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง หรือเพื่อนแนะนำ
- X17 = ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด
- X18 = เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”
- X19 = เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ “สารสนเทศ”
- X20 = เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้สารสนเทศจากแหล่ง
ต่างๆ
- X21 = ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับ “การรู้สารสนเทศ”
- X22 = ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 2 ภาคการศึกษา
- X23 = ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 1 ภาคการศึกษา และกำลังฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพอยู่
- X24 = กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษาแรก
- X25 = มีโอกาสได้ทดลองสอน หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบ้าง ตามรายวิชา
ต่างๆ
- X26 = ยังไม่ได้เรียนในรายวิชา หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน
หน่วยงาน

2.ตัวแปรคัดสรรด้านความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ

- X27 = ความบ่อยในการเปิดรับอินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ
เช่น โทรศัพท์มือถือ
- X28 = ความบ่อยในการเปิดรับสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
ตำรา
- X29 = ความบ่อยในการเปิดรับโทรทัศน์
- X30 = ความบ่อยในการเปิดรับวิทยุ
- X31 = ความบ่อยในการเปิดรับบริการจากห้องสมุด
- X32 = ความบ่อยในการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย

3. ตัวแปรคัดสรรด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

- X33 = เรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมต่างๆ ในการสืบค้นข้อมูล หรือจัดการสารสนเทศ (วิชาภายในคณะ หรือ มหาวิทยาลัย)
- X34 = นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนในรายวิชาต่างๆ
- X35 = มีการค้นหาสารสนเทศเพื่อมาใช้ประกอบการสอน หรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- X36 = ทำรายงานวิชาการ
- X37 = สนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room Chat ตามเว็บต่างๆ,Camfrog Chat
- X38 = ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)
- X39 = ค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ หรือจากฐานข้อมูลทางวิชาการ
- X40 = การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา
- X41 = เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ
- X42 = เพื่อทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่างๆหรือสารสนเทศที่สนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ไดอารีออนไลน์ บล็อกข้อความส่วนตัวต่างๆ
- X43 = ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต
- X44 = สร้างเครือข่ายด้วยเว็บไซต์สร้างเครือข่ายออนไลน์ โฟลูปหรือข้อความ เช่น Hi5 ,Face book,Tagged,Multiply,Bolg,
- X45 = ค้นหาและ Download (เพลง,คลิป,VDO)
- X46 = ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ออนไลน์
- X47 = เล่นเกมออนไลน์
- X48 = ส่งข้อความให้ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ
- X49 = ส่งการ์ดอวยพร
- X50 = ค้นหางาน สมัครงาน

4 ตัวแปรด้านการประเมินความสามารถของตนเองในการเข้าถึง ประเมิน และใช้สารสนเทศ

- X51 = ผลการประเมินความสามารถของตนเองในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ

สัญลักษณ์ทางสถิติ

- r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

R	=	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	=	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
B	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายในรูปของคะแนนดิบ
Beta	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแปรคัตสรรคท์ที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษา ตัวแปรที่สัมพันธ์และส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ โดยมี รายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูล จากเอกสาร งานวิจัย อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศและตัวแปรที่สัมพันธ์และส่งผลต่อการรู้สารสนเทศ และได้คัดเลือกตัวแปรที่สัมพันธ์และส่งผลกับตัวแปร การรู้สารสนเทศ (Y) จำนวน 51 ตัวแปร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-5 สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 57 สถาบัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-5 สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2552 โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มจำนวนสถาบันการศึกษาของรัฐบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่มีการเรียนการสอนคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์

2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 โดยคำนวณจากสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อ N แทน จำนวนประชากร

เมื่อ e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นจากประชากรทั้งหมด 48,170 คน (สกอ., 2551) ได้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยจำนวน 398 คน โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและแบบสอบให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,250 ฉบับ ได้กลับคืนมา 454 ฉบับ และเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 402 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 402 คนในการวิจัยครั้งนี้

ภูมิภาค	มหาวิทยาลัย	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
ภาคเหนือ	ม.เชียงใหม่, มรภ กำแพงเพชร, มรภ.ลำปาง, มรภ.เชียงใหม่	92	22.89
ภาคกลาง	จุฬาฯ, ม. ศิลปากร, มรภ วไลยอลงกรณ์, มรภ.นครปฐม, มรภ.สวนสุนันทา, มรภ.ธนบุรี, ม.ราชชมงคลธัญบุรี	125	31.10
ภาคตะวันออก	ม.บูรพา	35	8.71
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ม.ขอนแก่น, ม.มหาสารคาม, มรภ. บุรีรัมย์, มรภ.เลย	75	18.66
ภาคใต้	มอ ปัตตานี, มรภ นครศรีธรรมราช, มรภ.สุราษฎร์	85	21.15
รวม		402	100

3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบวัดที่สร้างขึ้นสำหรับศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ จากการรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากการสัมภาษณ์ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ประสบการณ์การเปิดรับสารสนเทศอินเทอร์เน็ต พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การประเมินความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ จำนวน 76 ข้อ ลักษณะข้อสอบเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวคิด ในการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรด้าน สถานภาพส่วนบุคคล ประสบการณ์การเปิดรับสารสนเทศ พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการประเมินความสามารถในการเข้าถึง-การประเมินและการใช้สารสนเทศ

2. ศึกษาการรู้สารสนเทศ ตามมาตรฐานของ สมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (ACRL, 2000) เพื่อสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับแบบสอบถามการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์

3. สร้างแบบสอบถามและแบบสอบถามการรู้สารสนเทศ แล้วนำแบบสอบถามและแบบสอบที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจแก้ไขด้านเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามและแบบสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้สารสนเทศ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยมีค่า IOC 0.86 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามและแบบสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือในด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคได้ค่า 0.75 และมีค่าความยาก (P) 0.57 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.72 ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามและแบบสอบที่นำไปใช้ได้

6. นำแบบสอบถามและแบบสอบมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อนำไปใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสอบในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบสอบจากนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามไปยังคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ทางคณะเป็นผู้ประสานงานและแจกแบบสอบถามให้กับนิสิตนักศึกษาเอง เมื่อครบกำหนดแล้วติดต่อเพื่อรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง (ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2553)

3. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติในขั้นต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการกำหนดรหัส (Coding) ให้กับตัวแปรแต่ละตัว โดยตัวแปรไม่ต่อเนื่องกำหนดให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เป็นตัวแปรคุณภาพที่สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือประเมินออกมาในเชิงปริมาณมากได้โดยตรง

โดยทั่วไปกำหนดให้ตัวแปรหุ่นมีค่า 2 ค่า คือ 0 และ 1 โดยที่ 1 คือ ตัวแทนของคุณลักษณะที่ต้องการ และ 0 คือ กรณีอื่นๆ ที่ไม่ใช่คุณลักษณะที่ต้องการ

1) ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศชาย	X1	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
เพศหญิง	X2	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ชั้นปีที่ 1	X3	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ชั้นปีที่ 2	X4	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ชั้นปีที่ 3	X5	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ชั้นปีที่ 4	X6	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ชั้นปีที่ 5	X7	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
มีวิชาเอกอยู่ในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	X8	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0

มีวิชาเอกอยู่ในสายมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	X9	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 3.25-4.00	X10	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.75-3.24	X11	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.50-2.74	X12	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย น้อยกว่า 2.50	X13	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	X14	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
เคยเข้ารับฟัง / การประชุมนิเทศการใช้ ห้องสมุด / อบรมการสืบค้นสารสนเทศ ที่ จัดโดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัย หรือ ห้องสมุดของคณะ	X15	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล/วิธีใช้ห้องสมุด ด้วยตนเอง หรือเพื่อนแนะนำ	X16	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชา ห้องสมุด	X17	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”	X18	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ “สารสนเทศ”	X19	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ	X20	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับ “การรู้ สารสนเทศ”	X21	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 2 ภาค การศึกษา	X22	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 1 ภาค การศึกษา และกำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่	X23	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาค การศึกษาแรก	X24	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0

มีโอกาสได้ทดลองสอน หรือ ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพบ้าง ตามรายวิชาต่างๆ	X25	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0
ยังไม่ได้เรียนในรายวิชา หรือ ฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน หน่วยงาน	X26	ลงรหัสเป็น Dummy Code : 1 , 0

2) ข้อมูลคัดสรรด้านความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ X2, X28, X 29, X30, X31, X32

ไม่เคย	ลงรหัสเป็น 1
1 ครั้งต่อสัปดาห์	ลงรหัสเป็น 2
2 -3 ครั้ง ต่อสัปดาห์	ลงรหัสเป็น 3
4 – 6 ครั้ง ต่อสัปดาห์	ลงรหัสเป็น 4
ทุกวัน	ลงรหัสเป็น 5

3) ข้อมูลด้านพฤติกรรมกรสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมกรใช้อินเทอร์เน็ต X33, X34, X35, X36, X37, X38, X39, X40, X41, X42, X43, X44, X45, X46, X47, X48, X49, X50

น้อยที่สุด	ลงรหัสเป็น 1
น้อย	ลงรหัสเป็น 2
ปานกลาง	ลงรหัสเป็น 3
มาก	ลงรหัสเป็น 4
มากที่สุด	ลงรหัสเป็น 5

4) ข้อมูลด้านการประเมินความสามารถของตนเองในการเข้าถึง ประเมิน และใช้สารสนเทศ X51

น้อยที่สุด	ลงรหัสเป็น 1
น้อย	ลงรหัสเป็น 2
ปานกลาง	ลงรหัสเป็น 3
มาก	ลงรหัสเป็น 4
มากที่สุด	ลงรหัสเป็น 5

5) คะแนนจากแบบสอบถามรู้สารสนเทศ

คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 20	รู้สารสนเทศในระดับน้อยที่สุด
คะแนนร้อยละ 20-ร้อยละ 40	รู้สารสนเทศในระดับน้อย
คะแนนร้อยละ 41-ร้อยละ 60	รู้สารสนเทศในระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ 61-ร้อยละ 80	รู้สารสนเทศในระดับมาก
คะแนนร้อยละ 81-ร้อยละ 100	รู้สารสนเทศในระดับมากที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้สารสนเทศกับตัวแปรด้านสถานภาพส่วนบุคคล ด้านความบ่อยในการเปิดรับสารสนเทศ ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง-การประเมิน-การใช้สารสนเทศ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ใช้เกณฑ์พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ประคอง กรวรรณสูตร, 2542)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .10 - .29 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .30 - .49 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .50- 1.00 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

3. ใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression) เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรด้านสถานภาพส่วนบุคคล ด้านความบ่อยในการเปิดรับสารสนเทศ ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูล และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง-การประเมิน-การใช้สารสนเทศ โดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศ

4. ใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละขั้น (Stepwise Multiple Regression) เพื่อคัดเลือกตัวแปรที่ดีที่สุดในแต่ละด้านของตัวแปร

5. นำเสนอข้อมูลในข้อที่ 2-4 ในรูปแบบตารางและแปลความหมายเป็นความเรียงในแต่ละตอน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ตัวแปรคัตสรรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 402 คน ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอในรูปแบบตาราง ความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเปิดรับสารสนเทศและเนื้อหาของสารสนเทศที่เปิดรับ นำเสนอในรูปแบบตารางความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และการพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตนำเสนอในรูปแบบตารางค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านสถานภาพส่วนบุคคล ประสบการณ์การเปิดรับสารสนเทศ พฤติกรรมการ สืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการประเมินความสามารถใน การเข้าถึง-การประเมินและการใช้สารสนเทศ ที่มีต่อการรู้สารสนเทศของนิสิต นักศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ พร้อมทั้งผลการหาตัวแปรที่สามารถอธิบาย ความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 402 คนมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเป็นรายข้อ ปราบกฎผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	155	38.56
	หญิง	247	61.44
	รวม	402	100.00
ชั้นปีที่ศึกษา			
	ชั้นปีที่ 1	117	29.10
	ชั้นปีที่ 2	92	22.89
	ชั้นปีที่ 3	85	21.14
	ชั้นปีที่ 4	39	9.70
	ชั้นปีที่ 5	69	17.16
	รวม	402	100.00
ภูมิภาค			
	เหนือ	92	22.89
	กลาง	125	31.10
	ตะวันออก	35	8.71
	ตะวันออกเฉียงเหนือ	75	18.66
	ใต้	85	21.15
	รวม	402	100.00
สาขาวิชาที่ศึกษา			
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	209	51.99
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	193	48.01
	รวม	402	100.00

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ผลการเรียนสะสมจนถึงภาคเรียนสุดท้าย		
3.25-4.00	65	16.17
2.75-3.24	145	36.07
2.50-2.74	110	27.36
น้อยกว่า 2.50	82	20.40
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 61.44 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 38.56 เรียนในชั้นปีที่ 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.10 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 22.89 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 21.14 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 9.70 และชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 17.16

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามภูมิภาค เป็นภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ร้อยละ 22.89, 31.10, 8.71, 18.66, 21.15 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างเรียนอยู่สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร้อยละ 51.99 และ สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร้อยละ 48.01 และมีผลการเรียนเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50 ร้อยละ 20.40 ผลการเรียนเฉลี่ย 2.50-2.74 ร้อยละ 27.36 ผลการเรียนเฉลี่ย 2.75-3.24 ร้อยละ 36.07 และผลการเรียนเฉลี่ย 3.25-4.00 ร้อยละ 16.17

ตารางที่ 4.2 ประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน หรือหน่วยงาน ของ นิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 2 ภาคการศึกษา	24	5.97
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 1 ภาคการศึกษาและกำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่	16	3.98
กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษาแรก	18	4.48
มีโอกาสได้ทดลองสอน หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบ้างตามรายวิชาต่าง ๆ	90	22.39
ยังไม่ได้เรียนในรายวิชา หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน หรือ หน่วยงาน	254	63.18
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่านิสิตนักศึกษาที่ยังไม่ได้เรียนรายวิชา หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนหรือหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 63.18 มีโอกาสทดลองสอน หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบ้างตามรายวิชาต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 22.39 กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคการศึกษาแรก คิดเป็นร้อยละ 4.48 กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคการศึกษาที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 3.98 และ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้ว 2 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.97

ตารางที่ 4.3 ประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุดของนิสิต/นักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์

ประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด	จำนวน	ร้อยละ
เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	178	44.28
เคยเข้าฟัง/ปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด/อบรมการสืบค้นสารสนเทศ ที่จัดโดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัยหรือห้องสมุดของคณะ	59	14.68
ศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล/วิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง หรือเพื่อนแนะนำ	82	20.40
ไม่เคย	83	20.65
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยเรียนวิชาห้องสมุดหรือการสืบค้นข้อมูล มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 44.28 เคยเข้าฟังหรือปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดหรือ อบรมการสืบค้นสารสนเทศที่จัดโดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัยหรือคณะ คิดเป็นร้อยละ 14.68 ศึกษาวิธีสืบค้นข้อมูลวิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเองหรือเพื่อนแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 20.40 ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด หรือการสืบค้นข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 20.65

ตารางที่ 4.4 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับ “การรู้สารสนเทศ” ของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์
ศึกษาศาสตร์

ประสิทธิภาพเกี่ยวกับ “การรู้สารสนเทศ”	จำนวน	ร้อยละ
เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”	200	49.75
เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ “สารสนเทศ”	68	16.92
เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้สารสนเทศ จากแหล่งต่าง ๆ	60	14.93
ไม่เคย	74	18.41
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ” คิดเป็นร้อยละ 49.75 เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ สารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 16.92 ศึกษาด้วยตนเองในประเด็นเรื่องการรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 14.93 และ ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ คิดเป็น 18.41

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการเปิดรับสารสนเทศ (การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเปิดรับสารสนเทศซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอื่นๆ ประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงและการใช้สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ การใช้ห้องสมุด และการเข้าอบรมสัมมนาหรือฟังบรรยาย มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเป็นรายข้อ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 การเข้าถึงและการใช้อินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ

ความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	10	2.49
1 ครั้งต่อสัปดาห์	40	9.95
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	149	37.06
4-6 ครั้งต่อสัปดาห์	61	15.17
ทุกวัน	142	35.32
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าถึงและใช้อินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ มากที่สุดคือ 2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ , ทุกวัน , 4-6 ครั้ง ต่อสัปดาห์ , 1 ครั้งต่อสัปดาห์ , ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 37.06 , 35.32, 15.17, 9.95, และ 2.49 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยเวลาที่ใช้ต่อครั้งส่วนใหญ่คือ 30 นาที – 1 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.6 การเข้าถึงและการใช้สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ตำรา

ความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	15	3.73
1 ครั้งต่อสัปดาห์	86	21.39
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	191	47.51
4-6 ครั้งต่อสัปดาห์	68	16.92
ทุกวัน	42	10.45
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึงและการใช้สิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ 2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 47.51 และ 1 ครั้งต่อสัปดาห์, 4-6 ครั้งต่อสัปดาห์, ทุกวัน และ ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 21.39, 16.92, 10.45 และ 3.73 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลา 30 นาที – 1 ชั่วโมง ต่อ 1 ครั้ง

ตารางที่ 4.7 การเข้าถึงและการใช้โทรทัศน์

ความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	17	4.23
1 ครั้งต่อสัปดาห์	73	18.16
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	110	27.36
4-6 ครั้งต่อสัปดาห์	46	11.44
ทุกวัน	156	38.81
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าถึงและใช้โทรทัศน์มากที่สุดคือ ทุกวันคิดเป็นร้อยละ 38.81 และ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์, 1 ครั้งต่อสัปดาห์, 4-6 ครั้งต่อสัปดาห์ และไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 27.36, 18.16, 11.44 และ 4.23 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า 2 ชั่วโมงต่อ 1 ครั้ง

ตารางที่ 4.8 การเข้าถึงและการใช้วิทยุ

ความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	101	25.12
1 ครั้งต่อสัปดาห์	108	26.87
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	115	28.61
4-6 ครั้งต่อสัปดาห์	49	12.19
ทุกวัน	29	7.21
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าถึงและใช้วิทยุมากที่สุดคือ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 28.61 และ 1 ครั้งต่อสัปดาห์, ไม่เคย, 4-6 ครั้งต่อสัปดาห์ และ ทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 26.87, 25.12, 12.19 และ 7.21 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลา 30 นาที - 1 ชั่วโมงต่อ 1 ครั้ง

ตารางที่ 4.9 การเข้าถึงและการใช้ห้องสมุด

ความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	42	10.45
1 ครั้งต่อสัปดาห์	141	35.07
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	155	38.56
4-6 ครั้งต่อสัปดาห์	56	13.93
ทุกวัน	8	1.99
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าถึงและใช้ห้องสมุดมากที่สุดคือ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 38.56 และ 1 ครั้งต่อสัปดาห์, ไม่เคย, 4-6 ครั้งต่อสัปดาห์ และ ทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 35.07, 13.93, 10.45 และ 1.99 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลา 30 นาที - 1 ชั่วโมงต่อ 1 ครั้ง

ตารางที่ 4.10 การเข้าถึงการเปิดรับสารสนเทศโดยการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย

ความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	199	49.50
1 ครั้งต่อสัปดาห์	117	29.10
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	67	16.67
4-6 ครั้งต่อสัปดาห์	19	4.73
ทุกวัน	0	0.00
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย มากที่สุดคือไม่เคยคิดเป็นร้อยละ 49.50 และ 1 ครั้งต่อสัปดาห์, 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์, 4-6 ครั้งต่อสัปดาห์ และ ทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 29.10, 16.67, 4.73 และ 0.00 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า 1-2 ชั่วโมงต่อ 1 ครั้ง

ตารางที่ 4.11 ประเภทเนื้อหาของสารสนเทศแต่ละชนิดที่เปิดรับ

ประเภทของเนื้อหาอินเทอร์เน็ตที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
บันเทิง	173	43.03
ความรู้และการศึกษา	44	10.95
โฆษณาสินค้าบริการ	13	3.23
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	24	5.97
ห้องสนทนา (Chat, Msn, Face book, Hi5)	53	13.18
กีฬา	71	17.66
ประกาศและข่าวสารต่าง ๆ	24	5.97
รวม	402	100.00

ประเภทของเนื้อหาสิ่งพิมพ์ที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
บันเทิง	198	49.25
ความรู้และการศึกษา	64	15.92
โฆษณาสินค้าบริการ	17	4.23

ประเภทของเนื้อหาสิ่งพิมพ์ที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
กีฬา	83	20.65
ประกาศและข่าวสารต่าง ๆ	26	6.47
ทำนายโชคชะตา/ตรวจการออกรางวัล	2	0.50
อื่น ๆ	12	2.99
รวม	402	100.00

ประเภทของเนื้อหาโทรทัศน์ที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
บันเทิง	242	60.20
ความรู้, การศึกษา, สารคดี	38	9.45
โฆษณาสินค้าบริการ	28	6.97
โทรศัพท์ ส่งข้อความ ร่วมรายการ ตอบคำถาม	20	4.98
กีฬา	45	11.19
ประกาศและข่าวสารต่าง ๆ	19	4.73
อื่น ๆ (ไม่ได้ดูโทรทัศน์)	10	2.49
รวม	402	100.00

ประเภทของเนื้อหาวิทยุที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
บันเทิง	262	65.17
ความรู้, การศึกษา, สารคดี	35	8.71
โฆษณาสินค้าบริการ	34	8.46
โทรศัพท์ ส่งข้อความ ร่วมรายการ ตอบคำถาม	5	1.24
กีฬา	28	6.97
ประกาศและข่าวสารต่าง ๆ	2	0.50
อื่น ๆ (ไม่ได้ฟังวิทยุ)	36	8.96
รวม	402	100.00

ประเภทของเนื้อหาการใช้งานห้องสมุดที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
ทำการบ้าน	109	27.11
ประชุมงานกลุ่ม	59	14.68

ประเภทของเนื้อหาการใช้งานห้องสมุดที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
ค้นหาหนังสือ ยืม คืน หนังสือที่สนใจ	184	45.77
ประกาศและข่าวสารต่าง บทความ อ่านหนังสือพิมพ์	22	5.47
ใช้บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ถ่ายเอกสาร พิมพ์เอกสารรายงาน	27	6.72
อื่น ๆ	1	0.25
รวม	402	100.00

ประเภทของเนื้อหาการอบรมสัมมนาที่เปิดรับ	จำนวน	ร้อยละ
บันเทิงและนันทนาการ	109	27.11
ความรู้, การศึกษา, วิชาการ	189	47.01
ฝึกอาชีพ	69	17.16
การกีฬา	17	4.48
อื่นๆ	18	4.23
รวม	402	100.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงจากสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 43.03 รองลงมาคือเนื้อหาประเภทกีฬา และความรู้และการศึกษา โดยคิดเป็นร้อยละ 17.66 และ 10.95 ตามลำดับ และเปิดรับเนื้อหาประเภทโฆษณาสินค้าและบริการน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.23

สารสนเทศสิ่งพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.25 รองลงมาคือเนื้อหาประเภท กีฬา และความรู้, การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.65 และ 15.92 ตามลำดับ และเปิดรับเนื้อหาประเภททำนายโชคชะตา/ตรวจการออกดวงวันน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.50

สารสนเทศโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 60.20 รองลงมาคือเนื้อหาประเภท กีฬา และความรู้ การศึกษา สารคดี คิดเป็นร้อยละ 11.19 และ 9.45 ตามลำดับ และเปิดรับเนื้อหาประเภทประกาศ-ข่าวสารต่างๆน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.73

สารสนเทศวิทยุ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด จากสารสนเทศวิทยุ โดยคิดเป็นร้อยละ 65.17 รองลงมาคือเนื้อหาประเภท ความรู้ การศึกษา สารคดี และ โฆษณาสินค้าและบริการ คิดเป็นร้อยละ 8.71 และ 8.46 ตามลำดับ และเปิดรับเนื้อหาประเภทประกาศและข่าวสารต่างๆ น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.50

สารสนเทศห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างค้นหาหนังสือ ยืม คืน หนังสือที่สนใจมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.77 และ ทำการบ้าน ประชุมงานกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 27.11 และ 14.68 ตามลำดับ และเปิดรับเนื้อหาประเภทประกาศและข่าวสารต่าง บทความ หนังสือพิมพ์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.47

การอบรม สัมมนา บรรยาย อบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาความรู้ การศึกษา วิชาการมากที่สุด โดยคิดเป็น 47.01 และ บันเทิงและนันทนาการ ฝึกอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 27.11 และ 17.16 ตามลำดับ และเนื้อหาประเภทกีฬา น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.48

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การสืบค้นข้อมูล และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต นำเสนอในรูปแบบตารางค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ

ตารางที่ 4.12 พฤติกรรม การสืบค้นข้อมูล และการใช้อินเทอร์เน็ต

พฤติกรรม การสืบค้นข้อมูล	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
-เรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมต่างๆ ใน การสืบค้นข้อมูล หรือจัดการสารสนเทศ (วิชาภายในคณะ หรือ มหาวิทยาลัย)	3.45	0.86	ปานกลาง
-นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนในรายวิชาต่างๆ	3.71	0.80	มาก
-มีการค้นหาสารสนเทศเพื่อมาใช้ประกอบการสอน หรือฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	3.53	0.87	มาก
-ทำรายงานวิชาการ	3.66	0.84	มาก
รวม	3.59	0.12	มาก

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
-สนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room			
Chat ตามเว็บต่างๆ,Camfог Chat	3.80	0.97	มาก
-ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	3.66	0.94	มาก
-ค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ หรือจากฐานข้อมูลทางวิชาการ	3.62	0.86	มาก
-การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา	3.90	0.81	มาก
-เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ	3.60	0.78	มาก
-เพื่อทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่างๆหรือสารสนเทศที่สนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ไดอารีออนไลน์ บล็อก			
ข้อความส่วนตัวต่างๆ	3.51	0.82	มาก
-ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต	2.56	1.19	ปานกลาง
-สร้างเครือข่ายด้วยเว็บไซต์สร้างเครือข่ายออนไลน์โพสรูปหรือข้อความ เช่น Hi5 ,Face book, Tagged, Multiply, Blog, ...	3.51	1.04	มาก
-ค้นหาและ Download (เพลง,คลิป,VDO)	3.54	1.01	มาก
-ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ออนไลน์	3.58	0.92	มาก
-เล่นเกมออนไลน์	3.12	1.19	ปานกลาง
-ส่งข้อความให้ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ	2.67	1.14	ปานกลาง
-ส่งการ์ดอวยพร	2.59	1.21	ปานกลาง
-ค้นหางาน สมัครงาน	2.58	1.11	ปานกลาง
รวม	3.30	0.49	ปานกลาง
การประเมินความสามารถในการเข้าถึง การประเมินและการใช้สารสนเทศ	3.38	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้ข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.59$) มีลักษณะที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การนำเสนอหน้าชั้นเรียนในรายวิชาต่างๆ ($\bar{x} = 3.71$) ทำรายงานวิชาการ ($\bar{x} = 3.66$) และการค้นหาสารสนเทศเพื่อมาใช้ในการประกอบการสอน หรือฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพ ($\bar{x} = 3.53$) ส่วนพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.30$) พบด้านที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา ($\bar{x} = 3.90$) การสนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room Chat ตามเว็บต่างๆ,Camfong Chat ($\bar{x} = 3.80$) และ ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ($\bar{x} = 3.66$) และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$)

ตารางที่ 4.13 ระดับคะแนนการรู้สารสนเทศของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับคะแนนการรู้สารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการรู้สารสนเทศ
น้อยกว่าร้อยละ 20	3	0.75	น้อยที่สุด
ร้อยละ 20-ร้อยละ 40	61	15.17	น้อย
ร้อยละ 41-ร้อยละ 60	192	47.76	ปานกลาง
ร้อยละ 61-ร้อยละ 80	90	22.39	มาก
ร้อยละ 81-ร้อยละ 100	56	13.93	มากที่สุด
รวม	402	100.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรู้สารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับคะแนนที่มากที่สุดอยู่ในช่วงร้อยละ 41 – 60 คิดเป็นร้อยละ 47.76 โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรู้สารสนเทศต่ำสุด 0 คะแนน คะแนนสูงสุด 76 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.00 คะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านสถานภาพส่วนบุคคล ประสบการณ์การเปิดรับสารสนเทศ พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการประเมินความสามารถในการเข้าถึง-การประเมินและการใช้สารสนเทศ ที่มีต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ พร้อมทั้งผลการหาตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศ

เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Y = คะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ

1 ตัวแปรคัดสรรด้านสถานภาพ

X1 = เพศชาย

X2 = เพศหญิง

X3 = ชั้นปีที่ 1

X4 = ชั้นปีที่ 2

X5 = ชั้นปีที่ 3

X6 = ชั้นปีที่ 4

X7 = ชั้นปีที่ 5

X8 = มีวิชาเอกอยู่ในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

X9 = มีวิชาเอกอยู่ในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

X10 = ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 3.25-4.00

X11 = ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.75-3.24

X12 = ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.50-2.74

X13 = ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย น้อยกว่า 2.50

X14 = เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด

X15 = เคยเข้ารับฟัง / การปฐมนิเทศการใช้ ห้องสมุด / อบรมการสืบค้นสารสนเทศ ที่จัดโดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดของคุณะ

- X16 = ศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล/วิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง หรือเพื่อน
แนะนำ
- X17 = ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด
- X18 = เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”
- X19 = เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ “สารสนเทศ”
- X20 = เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้สารสนเทศจาก
แหล่งต่างๆ
- X21 = ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับ “การรู้สารสนเทศ”
- X22 = ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 2 ภาคการศึกษา
- X23 = ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 1 ภาคการศึกษา และกำลังฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพอยู่
- X24 = กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษาแรก
- X25 = มีโอกาสได้ทดลองสอน หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบ้าง ตาม
รายวิชาต่างๆ
- X26 = ยังไม่ได้เรียนในรายวิชา หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน
หน่วยงาน

2. ตัวแปรคัดสรรด้านความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ

- X27 = ความบ่อยในการเปิดรับอินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
อื่นๆเช่น โทรศัพท์มือถือ
- X28 = ความบ่อยในการเปิดรับสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
วารสาร ตำรา
- X29 = ความบ่อยในการเปิดรับโทรทัศน์
- X30 = ความบ่อยในการเปิดรับวิทยุ
- X31 = ความบ่อยในการเปิดรับบริการจากห้องสมุด
- X32 = ความบ่อยในการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย

3. ตัวแปรคัดสรรด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

- X33 = เรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมต่างๆ ในการ
สืบค้นข้อมูล หรือจัดการสารสนเทศ (วิชาภายในคณะ หรือ
มหาวิทยาลัย)

- X34 = นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนในรายวิชาต่างๆ
- X35 = มีการค้นหาสารสนเทศเพื่อมาใช้ประกอบการสอน หรือฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ
- X36 = ทำรายงานวิชาการ
- X37 = สนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room Chat
ตามเว็บต่างๆ,Camflog Chat
- X38 = ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)
- X39 = ค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ หรือจากฐานข้อมูลทางวิชาการ
- X40 = การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา
- X41 = เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ
- X42 = เพื่อทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่างๆหรือสารสนเทศที่สนใจ
เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ไดอารีออนไลน์ บล็อกข้อความส่วนตัว
ต่างๆ
- X43 = ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต
- X44 = สร้างเครือข่ายด้วยเว็บไซต์สร้างเครือข่ายออนไลน์ โฟลูปหรือ
ข้อความ เช่น Hi5 ,Face book,Tagged,Multiply,Bolg,
- X45 = ค้นหาและ Download (เพลง,คลิป,VDO)
- X46 = ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ออนไลน์
- X47 = เล่นเกมออนไลน์
- X48 = ส่งข้อความให้ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ
- X49 = ส่งการ์ดอวยพร
- X50 = ค้นหางาน สมัครงาน

4 ตัวแปรด้านการประเมินความสามารถของตนเองในการเข้าถึง ประเมิน และใช้
สารสนเทศ

- X51 = ผลการประเมินความสามารถของตนเองในการเข้าถึง การประเมิน
และการใช้สารสนเทศ

สัญลักษณ์ทางสถิติ

r	=	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	=	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2		ค่าสัมประสิทธิ์การถ้อย
B	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายในรูปของคะแนนดิบ
Beta	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ ดัง

	y	X1	x2	x3	x4	x5	x6
y	1						
x1	-.132**	1					
x2	.132**	-1.000**	1				
x3	-.156**	.111*	-.111*	1			
x4	0.026	-.140**	.140**	-.349**	1		
x5	-0.093	0.053	-0.053	-.332**	-.282**	1	
x6	-0.007	0.017	-0.017	-.210**	-.179**	-.170**	1
x7	.265**	-0.049	0.049	-.292**	-.248**	-.236**	-.149**
x8	-.147**	.260**	-.260**	-0.075	0.061	.181**	-0.038
x9	.147**	-.260**	.260**	0.075	-0.061	-.181**	0.038
x10	0.038	-0.056	0.056	0.046	-0.014	-0.045	-0.007
x11	0.051	-.169**	.169**	-0.025	0.035	-0.021	-0.071
x12	0.028	0.007	-0.007	-0.037	0.024	0.051	0.044
x13	-.127*	.246**	-.246**	0.029	-0.055	0.01	0.043
x14	.299**	-0.017	0.017	-.571**	.146**	0.09	0.012
x15	-0.068	-0.069	0.069	.121*	0.042	-0.043	0.007
x16	-0.092	-0.071	0.071	.192**	-0.055	-0.035	0.043
x17	-.216**	.151**	-.151**	.404**	-.161**	-0.038	-0.063
x18	.291**	-0.011	0.011	-.145**	0.026	0.021	-0.024
x19	-0.021	-.139**	.139**	0.076	0.086	-.152**	0.009
x20	-.284**	0.055	-0.055	0.054	-0.045	0.057	0.075
x21	-0.094	.098*	-.098*	0.063	-0.075	0.068	-0.047
x22	.125*	-0.005	0.005	-.161**	-.137**	-.130**	0.059
x23	-0.081	-0.004	0.004	-.130**	-.111*	-.105*	.578**
x24	0.069	0.076	-0.076	-.139**	-.118*	.182**	.173**
x25	-0.091	0.053	-0.053	-.147**	0.063	.263**	-0.095

	y	X1	x2	x3	x4	x5	x6
x26	0.02	-0.073	0.073	.319**	.109*	-.198**	-.255**
x27	0.09	-.109*	.109*	.186**	-0.012	-.132**	-.110*
x28	0.013	-0.036	0.036	-0.093	-0.05	0.009	0.039
x29	0.063	-.260**	.260**	0.073	-0.007	-.105*	-0.022
x30	0.036	-.155**	.155**	-0.08	0.013	0.011	0.006
x31	0.028	-.134**	.134**	-.140**	-0.064	0.049	.099*
x32	-0.029	0.053	-0.053	-.206**	-0.005	.139**	.177**
x33	-0.045	.145**	-.145**	-.098*	0.01	0.095	-0.001
x34	-0.077	-.118*	.118*	0.037	-0.074	0.038	-0.09
x35	-0.065	-0.066	0.066	-0.011	0.027	0.056	-0.065
x36	0.013	-.156**	.156**	0.03	0.001	-0.009	-0.088
x37	0.049	-0.091	0.091	0.075	-0.072	-0.064	-0.037
x38	-0.077	0.032	-0.032	-0.03	0.015	.137**	-0.069
x39	-0.029	-0.062	0.062	-0.005	0.047	-0.042	-0.081
x40	0.048	-.152**	.152**	0.013	-0.019	-0.063	-.104*
x41	-.123*	-0.026	0.026	-0.043	0.037	0.071	-0.08
x42	-0.058	0.026	-0.026	-0.081	0.084	0.017	-0.021
x43	-.134**	.233**	-.233**	-.104*	0.022	.115*	0.079
x44	0	0.013	-0.013	.132**	-0.046	-.174**	-.138**
x45	0.021	0.025	-0.025	0.008	-0.023	-.104*	-0.068
x46	-0.005	0.029	-0.029	-0.011	0.004	-0.041	-0.097
x47	-.162**	.167**	-.167**	0.043	-0.024	0.031	0.017
x48	0.015	0.034	-0.034	-.255**	-.101*	.200**	.125*
x49	-0.003	0.063	-0.063	-.201**	-0.096	.123*	0.082
x50	0	0.056	-0.056	-.162**	-.146**	.152**	.147**
x51	-0.073	-.154**	.154**	-0.03	0.002	-0.012	-0.025

	x7	x8	x9	x10	x11	x12	x13
y							
x1							
x2							
x3							
x4							
x5							
x6							
x7	1						
x8	-.144**	1					
x9	.144**	-1.000**	1				
x10	0.015	-0.051	0.051	1			
x11	0.07	-.128**	.128**	-.330**	1		
x12	-0.072	0.087	-0.087	-.270**	-.461**	1	
x13	-0.018	.103*	-.103*	-.222**	-.380**	-.311**	1
x14	.418**	-0.056	0.056	-0.051	0.092	-0.019	-0.041
x15	-.152**	-0.08	0.08	-0.01	-0.004	-0.018	0.034
x16	-.165**	0.029	-0.029	0.012	-0.059	0.091	-0.042
x17	-.216**	.109*	-.109*	0.06	-0.05	-0.051	0.062
x18	.141**	-0.079	0.079	-.099*	-0.033	0.059	0.064
x19	-0.029	-0.071	0.071	-0.018	.131**	-0.024	-.113*
x20	-.135**	-0.031	0.031	0.025	0.034	-0.069	0.013
x21	-0.029	.199**	-.199**	.123*	-.116*	0.011	0.014
x22	.442**	-0.052	0.052	0.06	-0.036	-0.013	0.003
x23	-0.059	0.017	-0.017	0.049	0.006	-0.039	-0.008
x24	-0.035	0.088	-0.088	0.068	-.113*	0.083	-0.02
x25	-.102*	.134**	-.134**	-0.09	0.007	0.085	-0.02
x26	-0.09	-.135**	.135**	0	0.058	-0.087	0.028
x27	0.018	-0.045	0.045	-0.061	.102*	-0.055	-0.006
x28	.128*	-0.096	0.096	-0.047	.112*	-0.074	-0.009
x29	0.051	-.248**	.248**	-0.008	.189**	-.099*	-.107*
x30	0.066	-.133**	.133**	-0.051	.119*	-0.005	-0.089

	x7	x8	x9	x10	x11	x12	x13
x31	.110*	-.106*	.106*	0.057	0.08	-0.019	-.126*
x32	-0.035	0.036	-0.036	.127*	-0.064	0.044	-0.088
x33	0.004	.118*	-.118*	0.015	-0.091	0.082	0.004
x34	0.068	-.147**	.147**	.153**	0.023	-.103*	-0.053
x35	-0.026	-0.017	0.017	-0.085	0.075	0.015	-0.028
x36	0.042	-.198**	.198**	-0.089	.130**	-0.039	-0.031
x37	0.087	-0.033	0.033	-0.035	0.064	-0.076	0.04
x38	-0.074	.145**	-.145**	0.023	-0.053	0.015	0.026
x39	0.062	-0.041	0.041	-0.027	0.059	0.004	-0.05
x40	.155**	-.188**	.188**	0.022	0.069	-0.088	-0.005
x41	-0.003	0.036	-0.036	0	0.007	-0.014	0.007
x42	0.004	0.063	-0.063	-0.053	0.015	0.063	-0.039
x43	-0.087	.164**	-.164**	-.127*	-.201**	.204**	.130**
x44	.189**	-.130**	.130**	-0.067	0.033	-0.013	0.036
x45	.181**	-0.002	0.002	-0.035	0.007	0.041	-0.021
x46	.129**	0.059	-0.059	-0.086	0.011	0.014	0.05
x47	-0.072	.174**	-.174**	-.179**	-0.048	.122*	0.085
x48	.104*	0.051	-0.051	0.034	-0.062	-0.056	.105*
x49	.152**	0.044	-0.044	0.008	-0.065	-0.048	.123*
x50	0.077	0.017	-0.017	0.057	-0.024	-0.074	0.058
x51	0.067	-.111*	.111*	-0.03	-0.007	0.033	0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	x14	x15	x16	x17	x18	x19	x20
y							
x1							
x2							
x3							
x4							
x5							
x6							
x7							
x8							
x9							
x10							
x11							
x12							
x13							
x14	1						
x15	-.370**	1					
x16	-.451**	-.210**	1				
x17	-.455**	-.212**	-.258**	1			
x18	.275**	-0.005	-.133**	-.200**	1		
x19	-.108*	0.038	.150**	-0.05	-.449**	1	
x20	-.149**	0.083	.100*	0.011	-.417**	-.189**	1
x21	-.113*	-.106*	-0.065	.297**	-.473**	-.214**	-.199**
x22	.156**	-0.045	-0.023	-.129**	0.022	-0.002	0.012
x23	-0.002	-0.013	0.055	-0.041	-0.075	0.01	0.093
x24	0.049	0.046	-0.02	-0.081	0.073	-0.001	-0.023
x25	-0.01	.131**	0.024	-.127*	0.05	-0.083	0.026
x26	-0.088	-.106*	-0.023	.224**	-0.055	0.069	-0.057
x27	-0.023	-0.062	0.016	0.067	-0.03	-0.007	0.022
x28	.186**	0.041	-.142**	-.123*	0.093	0.006	-0.053
x29	0.019	0.028	0.004	-0.052	0.039	0.055	0.074
x30	.127*	0.035	-0.023	-.163**	.110*	-0.003	0.02

	x14	x15	x16	x17	x18	x19	x20
x31	.184**	-0.012	-0.046	-.170**	.104*	-0.066	0.029
x32	.225**	0.015	-.120*	-.170**	.193**	-.113*	-.100*
x33	0.06	-0.012	0.019	-0.083	0.098	0.057	-0.066
x34	-.142**	-0.041	0.093	.118*	-.213**	.116*	.110*
x35	-0.04	0.041	0.037	-0.024	0.058	.133**	-0.013
x36	-0.011	0.05	-0.017	-0.014	-0.05	.111*	0.069
x37	-0.076	0.064	-0.011	0.048	-0.047	-0.031	0.007
x38	-.136**	.129**	0.019	0.035	-0.052	-0.07	0.003
x39	-0.063	.134**	0.043	-0.083	-0.031	0.075	-0.003
x40	0.038	-0.034	-0.02	0.004	-0.053	0.065	0.027
x41	-0.094	0.087	0.015	0.026	-0.006	-0.032	0.09
x42	-0.034	0.074	0.058	-0.08	-0.054	.113*	-0.042
x43	-0.007	.112*	-0.067	-0.023	.134**	-0.09	-0.045
x44	-0.04	0.012	-0.042	0.08	0.055	-0.05	0.029
x45	0.062	0.021	-0.083	-0.012	0.052	0.014	-0.073
x46	0.091	0.052	-0.084	-0.074	0.081	0.026	-0.059
x47	0.022	0.036	-0.044	-0.014	0.019	-0.05	-0.006
x48	.204**	0.066	-0.096	-.212**	.112*	-0.014	0.006
x49	.195**	0.052	-.121*	-.164**	0.062	0.009	-0.015
x50	.144**	0.075	-.103*	-.139**	0.018	0.015	0.033
x51	-.114*	.189**	0.085	-.109*	-0.022	0.06	.171**

	x21	x22	x23	x24	x25	x26	x27
y							
x1							
x2							
x3							
x4							
x5							
x6							
x7							
x8							
x9							
x10							
x11							
x12							
x13							
x14							
x15							
x16							
x17							
x18							
x19							
x20							
x21	1						
x22	-0.038	1					
x23	0.002	-0.051	1				
x24	-0.072	-0.055	-0.044	1			
x25	-0.009	-.135**	-.109*	-.116*	1		
x26	0.056	-.330**	-.267**	-.284**	-.704**	1	
x27	0.026	-0.028	-0.061	-.126*	-0.036	.124*	1
x28	-0.077	0.009	0.034	-0.008	-0.007	-0.009	.275**
x29	-.172**	-0.008	-0.01	-0.031	-.118*	.123*	.340**
x30	-.158**	0.054	0.044	0.011	-0.066	0.008	0.069

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	x21	x22	x23	x24	x25	x26	x27
x31	-0.097	0.059	0.057	0.011	-0.044	-0.019	0.016
x32	-0.048	-0.06	.106*	.130**	.117*	-.170**	-.232**
x33	-.120*	-0.019	-0.031	0.051	.111*	-0.096	-0.04
x34	0.062	0.079	-0.037	-0.056	0.048	-0.042	0.065
x35	-.192**	-0.052	-0.087	-0.023	.188**	-0.091	0.07
x36	-.107*	0.001	-0.07	-0.071	0.082	-0.013	.128*
x37	0.085	0.074	0.002	-.142**	0.067	-0.035	.178**
x38	.132**	0.036	-0.062	-0.076	.164**	-.102*	-0.016
x39	-0.03	.124*	-0.088	-0.031	.126*	-.120*	0.028
x40	-0.019	0.096	-.116*	-0.017	-0.035	0.038	.158**
x41	-0.044	-0.005	-0.059	-0.012	0.008	0.025	0.086
x42	0	-0.017	0.012	-0.033	.114*	-0.08	0.038
x43	-0.045	-0.03	0.011	0.05	.139**	-.131**	-.324**
x44	-0.049	.118*	-.125*	-.119*	0	0.044	0.085
x45	-0.014	.104*	-0.009	-0.009	-0.011	-0.035	0.067
x46	-0.076	0.035	-0.045	0.007	-0.027	0.021	.201**
x47	0.029	-0.069	-0.031	0.07	0.087	-0.059	-0.004
x48	-.137**	.138**	0.06	0.095	0.026	-.155**	-.218**
x49	-0.074	.171**	0.016	0.072	0.012	-.132**	-.165**
x50	-0.069	.124*	.100*	0.071	0	-.131**	-.160**
x51	-.187**	0.053	-0.001	-0.058	.133**	-.115*	0.039

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	x21	x22	x23	x24	x25	x26	x27
y							
x1							
x2							
x3							
x4							
x5							
x6							
x7							
x8							
x9							
x10							
x11							
x12							
x13							
x14							
x15							
x16							
x17							
x18							
x19							
x20							
x21	1						
x22	-0.038	1					
x23	0.002	-0.051	1				
x24	-0.072	-0.055	-0.044	1			
x25	-0.009	-.135**	-.109*	-.116*	1		
x26	0.056	-.330**	-.267**	-.284**	-.704**	1	
x27	0.026	-0.028	-0.061	-.126*	-0.036	.124*	1
x28	-0.077	0.009	0.034	-0.008	-0.007	-0.009	.275**
x29	-.172**	-0.008	-0.01	-0.031	-.118*	.123*	.340**
x30	-.158**	0.054	0.044	0.011	-0.066	0.008	0.069

	x21	x22	x23	x24	x25	x26	x27
x31	-0.097	0.059	0.057	0.011	-0.044	-0.019	0.016
x32	-0.048	-0.06	.106*	.130**	.117*	-.170**	-.232**
x33	-.120*	-0.019	-0.031	0.051	.111*	-0.096	-0.04
x34	0.062	0.079	-0.037	-0.056	0.048	-0.042	0.065
x35	-.192**	-0.052	-0.087	-0.023	.188**	-0.091	0.07
x36	-.107*	0.001	-0.07	-0.071	0.082	-0.013	.128*
x37	0.085	0.074	0.002	-.142**	0.067	-0.035	.178**
x38	.132**	0.036	-0.062	-0.076	.164**	-.102*	-0.016
x39	-0.03	.124*	-0.088	-0.031	.126*	-.120*	0.028
x40	-0.019	0.096	-.116*	-0.017	-0.035	0.038	.158**
x41	-0.044	-0.005	-0.059	-0.012	0.008	0.025	0.086
x42	0	-0.017	0.012	-0.033	.114*	-0.08	0.038
x43	-0.045	-0.03	0.011	0.05	.139**	-.131**	-.324**
x44	-0.049	.118*	-.125*	-.119*	0	0.044	0.085
x45	-0.014	.104*	-0.009	-0.009	-0.011	-0.035	0.067
x46	-0.076	0.035	-0.045	0.007	-0.027	0.021	.201**
x47	0.029	-0.069	-0.031	0.07	0.087	-0.059	-0.004
x48	-.137**	.138**	0.06	0.095	0.026	-.155**	-.218**
x49	-0.074	.171**	0.016	0.072	0.012	-.132**	-.165**
x50	-0.069	.124*	.100*	0.071	0	-.131**	-.160**
x51	-.187**	0.053	-0.001	-0.058	.133**	-.115*	0.039

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	x35	x36	x37	x38	x39	x40	x41	x42
x35	1							
x36	.359**	1						
x37	.216**	.255**	1					
x38	.242**	.234**	.480**	1				
x39	.279**	.300**	.307**	.328**	1			
x40	.297**	.491**	.228**	.171**	.360**	1		
x41	.313**	.272**	.192**	.264**	.384**	.372**	1	
x42	.259**	.263**	.164**	.199**	.308**	.250**	.387**	1
x43	0.094	-0.072	0	.273**	0.096	-.207**	.212**	.186**
x44	.148**	.220**	.356**	.265**	.109*	.195**	.146**	.218**
x45	.120*	.209**	.358**	.266**	.169**	.178**	.249**	.243**
x46	.187**	.157**	.205**	.160**	.155**	.242**	.233**	.282**
x47	.152**	0.055	.213**	.232**	.182**	-0.034	.208**	.255**
x48	-0.023	-.105*	-0.076	-0.013	0.014	-0.074	0.035	-0.013
x49	-0.033	-.101*	-.114*	-0.056	0.034	-0.067	0.044	0.02
x50	-0.058	-.124*	-.099*	-0.05	0.013	-0.067	0.064	0.006
x51	.258**	.318**	.160**	.155**	.247**	.245**	.284**	.248**

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	x43	x44	x45	x46	x47	x48	x49	x50	x51
x35									
x36									
x37									
x38									
x39									
x40									
x41									
x42									
x43	1								
x44	.163**	1							
x45	.188**	.440**	1						
x46	.124*	.340**	.614**	1					
x47	.440**	.283**	.431**	.497**	1				
x48	.217**	0.01	0.062	0.023	0.029	1			
x49	.149**	0.013	.117*	0.072	0.069	.832**	1		
x50	.173**	-0.033	0.06	0.08	0.05	.748**	.800**	1	
x51	0.086	.206**	.168**	0.092	-0.003	.190**	.263**	.215**	1

* $p < .05$

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.14 พบตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศทั้งสิ้น 15 ตัวแปร แบ่งลักษณะความสัมพันธ์ที่พบได้ดังนี้

1. ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 5 ตัว ได้แก่

1.1 ตัวแปร X2	เพศหญิง	($r = .132$)
1.2 ตัวแปร X 7	ชั้นปีที่ 5	($r = .265$)
1.3 ตัวแปร X 9	มีวิชาเอกอยู่ในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	($r = .147$)
1.4 ตัวแปร X 14	เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	($r = .299$)
1.5 ตัวแปร X 18	เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”	($r = .291$)

2. ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้
สารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ตัว ได้แก่

2.1 ตัวแปร X22 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 2 ภาค (r = .125)
การศึกษา

3. ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรเกณฑ์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้
สารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 7 ตัว ได้แก่

3.1 ตัวแปร X1 เพศชาย (r = -.132)
3.2 ตัวแปร X 3 ชั้นปีที่ 1 (r = -.156)
3.3 ตัวแปร X 8 มีวิชาเอกอยู่ในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (r = -.147)
3.4 ตัวแปร X 17 ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชา (r = -.216)
ห้องสมุด
3.5 ตัวแปร X 20 เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้ (r = -.284)
สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ
3.6 ตัวแปร X 43 ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต (r = -.134)
3.7 ตัวแปร X 47 เล่นเกมออนไลน์ (r = -.162)

4. ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรเกณฑ์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้
สารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัว ได้แก่

4.1 ตัวแปร X13 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย น้อย (r = -.127)
กว่า 2.50
4.2 ตัวแปร X 41 เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจ (r = -.123)
ต่างๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของตัวแปรด้านสถานภาพส่วนบุคคล ด้านความบ่อยในการเปิดรับสารสนเทศ ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และการประเมินความสามารถในการเข้าถึง-การประเมิน-การใช้สารสนเทศของนิสิต นักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย ที่มีต่อคะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple Regression Analysis with Enter Method)

ตัวแปร		B	Beta	t	Sig.
ด้านสถานภาพ					
X2	เพศหญิง	0.487	0.017	0.326	0.745
X4	ชั้นปีที่ 2	0.534	0.016	0.248	0.804
X5	ชั้นปีที่ 3	-0.224	-0.007	-0.095	0.924
X6	ชั้นปีที่ 4	4.455	0.095	1.405	0.161
X7	ชั้นปีที่ 5	4.385	0.12	1.614	0.107
X9	มีวิชาเอกอยู่ในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1.152	0.042	0.787	0.432
X10	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 3.25-4.00	1.865	0.05	0.931	0.352
X12	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.50-2.74	0.695	0.022	0.417	0.677
X13	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย น้อยกว่า 2.50	-3.467	-0.101	-1.854	0.065
X15	เคยเข้ารับฟัง / การปฐมนิเทศการใช้ ห้องสมุด / อบรมการสืบค้นสารสนเทศ ที่จัดโดยห้องสมุดของ มหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดของคณะ	-3.788	-0.097	-1.663	0.097
X16	ศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล/วิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง หรือเพื่อนแนะนำ	-4.812	-0.140	-2.275	0.024*
X17	ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชา ห้องสมุด	-8.12	-0.238	-3.53	0.000*
X18	เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”	5.159	0.187	2.627	0.009*
X19	เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ “สารสนเทศ”	0.368	0.01	0.154	0.878

	ตัวแปร	B	Beta	t	Sig.
X20	เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้ สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ	-6.427	-0.166	-2.681	0.008*
X22	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 2 ภาค การศึกษา	-0.545	-0.009	-0.175	0.861
X23	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 1 ภาค การศึกษา และกำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่	-7.407	-0.105	-1.804	0.072
X24	กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษา แรก	4.186	0.063	1.235	0.217
X25	มีโอกาสได้ทดลองสอน หรือ ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพบ้าง ตามรายวิชาต่างๆ	-1.838	-0.055	-1.069	0.286
ด้านความบ่อยในการเปิดรับสารสนเทศ					
X27	ความบ่อยในการเปิดรับอินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆเช่น โทรศัพท์มือถือ	1.456	0.118	2.197	0.029*
X28	ความบ่อยในการเปิดรับสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ตำรา	-1.391	-0.098	-1.786	0.075
X29	ความบ่อยในการเปิดรับโทรทัศน์	-0.398	-0.037	-0.626	0.532
X30	ความบ่อยในการเปิดรับวิทยุ	0.17	0.015	0.284	0.777
X31	ความบ่อยในการเปิดรับบริการจากห้องสมุด	-0.279	-0.019	-0.352	0.725
X32	ความบ่อยในการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย	-1.669	-0.116	-1.972	0.049*
ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูล					
X33	เรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรม ต่างๆ ในการสืบค้นข้อมูล หรือจัดการสารสนเทศ (วิชาภายในคณะ หรือ มหาวิทยาลัย)	-0.338	-0.02	-0.357	0.721
X34	นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนในรายวิชาต่างๆ	-0.779	-0.045	-0.745	0.456
X35	มีการค้นหาสารสนเทศเพื่อมาใช้ประกอบการสอน หรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	-0.517	-0.032	-0.582	0.561
X36	ทำรายงานวิชาการ	0.915	0.055	0.956	0.340

	ตัวแปร	B	Beta	t	Sig.
พฤติกรรมด้านการใช้อินเทอร์เน็ต					
X37	สนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room Chat ตามเว็บต่างๆ,Camfog Chat	1.716	0.120	2.013	0.045*
X38	ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	-0.183	-0.012	-0.205	0.838
X39	ค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ หรือจากฐานข้อมูลทางวิชาการ	0.088	0.005	0.094	0.925
X40	การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา	0.235	0.014	0.221	0.825
X41	เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ	-1.39	-0.078	-1.351	0.177
X42	เพื่อทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่างๆหรือสารสนเทศที่สนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ไดอารีออนไลน์ บล็อกข้อความส่วนตัวต่างๆ	0.336	0.02	0.371	0.711
X43	ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต	-0.023	-0.002	-0.03	0.976
X44	สร้างเครือข่ายด้วยเว็บไซต์สร้างเครือข่ายออนไลน์ โฟลรูปหรือข้อความ เช่น Hi5 ,Face book,Tagged,Multiply,Bolg,Post jung,...	0.043	0.003	0.055	0.956
X45	ค้นหาและ Download (เพลง,คลิป,VDO)	0.228	0.017	0.251	0.802
X46	ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ออนไลน์	-0.281	-0.019	-0.282	0.778
X47	เล่นเกมออนไลน์	-1.77	-0.153	-2.42	0.016*
X48	ส่งข้อความให้ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ	0.263	0.022	0.239	0.812
X49	ส่งการ์ดอวยพร	-1.018	-0.089	-0.884	0.377
X50	ค้นหางาน สมัครงาน	1.311	0.105	1.3	0.195
X51	ผลการประเมินความสามารถของตนเองในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ	-0.875	-0.037	-0.646	0.518
R=.553; R ² =.306; Adjusted R ² =.221; F=3.582					

*p<.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่าการวิเคราะห์หาค่าเบต้าแบบปกติโดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศมีตัวแปรที่สามารถผ่านเข้าสมการได้ 44 ตัว และมีตัวแปรที่สามารถอธิบายคะแนนจากแบบทดสอบการรู้สารสนเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 8 ตัว มีความสัมพันธ์ทางบวก 3 ตัว และมีความสัมพันธ์ทางลบ 5 ตัว ดังนี้

ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวก

X18 เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ” มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ 0.187

X27 ความบ่อยในการเปิดรับอินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ 0.118

X37 สนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room Chat ตามเว็บต่างๆ ,Camflog มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ 0.120

ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางลบ

X16 ศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล/วิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง หรือเพื่อนแนะนำ มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ -0.140

X17 ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ -0.238

X20 เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ -0.166

X32 ความบ่อยในการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ -0.116

X47 เล่นเกมออนไลน์มีค่าเบต้า (Beta) เท่ากับ -0.153

มีตัวแปร ที่ไม่สามารถผ่านเข้าสมการได้ (Excluded Variables) 7 ตัว ได้แก่

X1 เพศชาย

X3 ชั้นปีที่ 1

X8 มีวิชาเอกอยู่ในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

X11 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้าย 2.75-3.24

X14 เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด

X21 ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับ “การรู้สารสนเทศ”

X26 ยังไม่ได้เรียนในรายวิชา หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน หน่วยงาน

ตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนจากแบบทดสอบการรู้
 สาระสนเทศได้ร้อยละ 22.1 (Adjusted $R^2 = .221$)

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่
 สมการถดถอยจากตัวแปรด้าน สภาพส่วนบุคคล ด้านความถี่ในการเปิดรับสารสนเทศ
 ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และการประเมิน
 ความสามารถในการเข้าถึง-การประเมิน-การใช้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาคณะครุ
 ศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทยกับคะแนนการรู้สารสนเทศ ค่าสัมประสิทธิ์การ
 ทำนาย (R^2) และค่า F สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์และค่า
 สัมประสิทธิ์การทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b) โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอย
 พหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Multiple Regression Analysis with Stepwise
 Method)

ตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือก	b	beta	R	Adjusted R^2	R^2 Changed	F
X14 เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	5.941	0.213	0.299	0.087	-	39.389
X20 เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ	-7.481	-0.193	0.385	0.144	0.057	34.759
x47 เล่นเกมออนไลน์	-2.06	-0.178	0.421	0.171	0.027	28.545
x18 เคยเรียนวิชา "การรู้สารสนเทศ"	4.83	0.175	0.442	0.187	0.016	24.074
x32 ความบ่อยในการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย	-2.01	-0.14	0.459	0.201	0.014	21.116
x13 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้ายน้อยกว่า 2.50	-4.181	-0.122	0.475	0.214	0.013	19.198
x37 สนทนาออนไลน์	1.608	0.112	0.487	0.224	0.010	17.532
x17 ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด	-3.621	-0.106	0.496	0.231	0.007	16.043

จากตารางที่ 4.16 พบว่า เมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Method) ตัวแปรที่เข้าสมการตัวแรก (Enter Variable) ในขั้นที่ 1 ได้แก่

ตัวแปรทำนาย X14 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (Adjusted R²) เท่ากับ .087 จากนั้นเมื่อเพิ่มตัวแปรทำนาย X20 ในขั้นที่ 2 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย เท่ากับ .144 เพิ่มตัวแปรทำนาย X47 ในขั้นที่ 3 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย เท่ากับ .171 เพิ่มตัวแปรทำนาย X18 ในขั้นที่ 4 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย เท่ากับ .187 เพิ่มตัวแปรทำนาย X32 ในขั้นที่ 5 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย เท่ากับ .201 เพิ่มตัวแปรทำนาย X13 ในขั้นที่ 6 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย เท่ากับ .214 เพิ่มตัวแปรทำนาย X37 ในขั้นที่ 7 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย เท่ากับ .214 เพิ่มตัวแปรทำนาย X17 ในขั้นที่ 8 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย เท่ากับ .231 และไม่มีตัวทำนายอื่นที่สามารถทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญได้อีกแล้ว

ดังนั้นการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณจึงยุติในขั้นที่ 8 เป็นขั้นสุดท้าย จึงสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวทำนายของการรู้สารสนเทศประกอบด้วยตัวทำนาย 8 ตัว จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R²) เพิ่มขึ้นตามลำดับ จนถึงขั้นที่ 8 สรุปได้ว่าการใช้ตัวทำนายร่วมกันทั้ง 8 ตัวนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศได้ดีกว่าใช้ตัวทำนายตัวหนึ่งเพียงตัวเดียว และในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Method) มีตัวแปรที่สามารถอธิบาย การรู้สารสนเทศได้จำนวนทั้งสิ้น 8 ตัวแปร

หากเรียงลำดับตัวแปรที่มีน้ำหนักในการอธิบายหรือทำนายการรู้สารสนเทศจากมากไปน้อยแล้ว จะมีลำดับของตัวแปร ดังนี้

1. เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด (X14) (Beta = .213)
2. เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ (X20) (Beta = -.193)
3. เล่นเกมออนไลน์ (x47) (Beta = -.178)
4. เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ (x18) (Beta = .175)
5. ความบ่อยในการเข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย (x32) (Beta = -.140)
6. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้ายน้อยกว่า 2.50 (x13) (Beta = -.122)
7. สนทนาออนไลน์ (x37) (Beta = .112)
8. ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด (x17) (Beta = -.106)

กลุ่มตัวแปรทำนายทั้ง 8 ตัวนี้ เป็นตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวก 3 ตัวแปร และมีความสัมพันธ์ทางลบ 5 ตัวแปร โดยตัวแปร X₁₄ การเคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด มีค่า Beta สูงสุดเท่ากับ .213 จึงเป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักในการอธิบายหรือทำนายการรู้สารสนเทศได้มากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .496 ส่วนค่า Adjusted R² เท่ากับ .231 สามารถกล่าวได้ว่า ตัวแปรคัดสรร ทั้ง 8 ตัวนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศ ได้ร้อยละ 23.1 (Adjusted R² = .231) การทดสอบนัยสำคัญของค่า Adjusted R² พบว่าค่า F เท่ากับ 16.043 และค่า Sig F เท่ากับ .007 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ค่าแอลฟา .05 แสดงว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างกลุ่มตัวแปรทั้ง 8 ตัวนี้ กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ เกิดขึ้นจริงในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้ $Y = 0.213 X_{14} - 0.193 X_{20} - 0.178 X_{47} + 0.175 X_{18} - 0.140 X_{32} - 0.122 X_{13} + 0.112 X_{37} - 0.106 X_{17}$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแปรคัดสรรที่สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับรู้สารสนเทศ ของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 402 คน

2. เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ประสบการณ์การเปิดรับสารสนเทศอินเทอร์เน็ต พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การประเมินความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ จำนวน 76 ข้อ ลักษณะข้อสอบเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ด้านประสบการณ์ในการเปิดรับสารสนเทศและเนื้อหาของสารสนเทศที่เปิดรับ ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านการประเมินตนเองในเรื่องการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ กับการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ พร้อมทั้งหาตัวทำนายที่มีส่วนร่วมในการอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression) และ

วิเคราะห์พหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละขั้น (Stepwise Regression) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. โดยภาพรวมพบว่า นิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มีการรู้สารสนเทศในระดับปานกลาง

2. ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสภาพส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ด้านประสบการณ์ในการเปิดรับสารสนเทศและเนื้อหาของสารสนเทศที่เปิดรับ ด้านพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านการประเมินตนเองในเรื่องการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ กับความรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทั้งสิ้น 15 ตัวแปร แบ่งลักษณะความสัมพันธ์สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 5 ตัว ได้แก่

(1) ตัวแปร X 14	เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด	(r = .299)
(2) ตัวแปร X 18	เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”	(r = .291)
(3) ตัวแปร X 7	ชั้นปีที่ 5	(r = .265)
(4) ตัวแปร X 9	มีวิชาเอกอยู่ในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	(r = .147)
(5) ตัวแปร X2	เพศหญิง	(r = .132)

2.2 ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ตัว ได้แก่

(1) ตัวแปร X22	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพล่วงจำนวน 2 ภาคการศึกษา	(r = .125)
----------------	---	------------

2.3 ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 7 ตัว ได้แก่

(1) ตัวแปร X 20	เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ	(r = -.284)
(2) ตัวแปร X 17	ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด	(r = -.216)
(3) ตัวแปร X 47	เล่นเกมออนไลน์	(r = -.162)
(4) ตัวแปร X 3	ชั้นปีที่ 1	(r = -.156)
(5) ตัวแปร X 8	มีวิชาเอกอยู่ในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	(r = -.147)
(6) ตัวแปร X 43	ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต	(r = -.134)
(7) ตัวแปร X1	เพศชาย	(r = -.132)

2.4 ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัว ได้แก่

(1) ตัวแปร X13	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมจนถึงภาคสุดท้ายน้อยกว่า 2.50	(r = -.127)
(2) ตัวแปร X 41	เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ	(r = -.123)

3. การหาตัวแปรทำนายที่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเกณฑ์ การรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย สังกัดสำนักงานการอุดมศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple Regression Analysis with Enter Method) และใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Multiple Regression Analysis Stepwise Method) มีผลการวิจัยสรุปดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple Regression Analysis with Enter Method) โดยใช้ตัวแปรทั้ง 51 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามการรู้สารสนเทศ พบว่า มีกลุ่มตัวแปรที่สามารถผ่านเข้าสมการทำนายทั้งสิ้น 44 ตัวแปร โดยกลุ่มตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมอธิบายความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามการรู้สารสนเทศได้ร้อยละ 22.1 หมายความว่า ถ้านำตัวแปรทั้ง 44 ตัวนี้ไปปฏิบัติร่วมกันจะสามารถทำนายได้ว่าจะทำให้เกิดการ

รัฐสารสนเทศได้ตรงกับความเป็นจริง ร้อยละ 22.1 ตัวแปรทั้ง 44 ตัวดังกล่าว มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนทั้งสิ้น 8 ตัวแปร ได้แก่

3.2 ผลการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรละขั้น (Multiple Regression Analysis Stepwise Method) สามารถเลือกตัวทำนายที่ดีที่สุดในการอธิบายความแปรปรวนของการรัฐสารสนเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้จำนวนทั้งสิ้น 8 ตัวแปร และกลุ่มตัวแปรเหล่านี้สามารถรวมอธิบายความแปรปรวนของการรัฐสารสนเทศได้ร้อยละ 23.1 หมายความว่าถ้านำตัวแปรทั้ง 8 ตัวนี้ไปปฏิบัติร่วมกันจะสามารถทำนายได้ว่าจะทำให้เกิดการรัฐสารสนเทศ ได้ร้อยละ 23.1 และสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้ $Y = 0.213 X_{14} - 0.193 X_{20} - 0.178 X_{47} + 0.175 X_{18} - 0.140 X_{32} - 0.122 X_{13} - 0.112 X_{37} - 0.106 X_{17}$

ผลการวิจัยในครั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรคัดสรรที่พบในการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter) และแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise) ทั้ง 2 วิธีนี้พบว่า ตัวแปรคัดสรรที่สามารถอธิบายการรัฐสารสนเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบทั้ง 8 ตัวเมื่อใช้วิธีการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณแบบปกติ เป็นกลุ่มตัวแปรที่ปรากฏซ้ำเมื่อใช้วิธีการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละขั้น และในการคำนวณทั้ง 2 วิธีดังกล่าวพบความสอดคล้องในด้านตัวแปรที่มีค่า Beta ในระดับสูง นั้นคือ x18 การเคยเรียนวิชาการรัฐสารสนเทศ ซึ่งถือเป็นตัวแปรคัดสรรที่มีน้ำหนักในการอธิบายหรือสามารถทำนายการรัฐสารสนเทศได้ในระดับมาก

นอกจากนี้ การใช้ตัวแปรทำนายทั้ง 8 ตัว ในคำสั่งย่อย Stepwise สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรัฐสารสนเทศได้ ร้อยละ 23.1 ซึ่งค่าที่ได้สูงกว่าแต่ใกล้เคียงกับการใช้ตัวแปรทำนาย 44 ตัว ในคำสั่งย่อย Enter ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรัฐสารสนเทศได้ร้อยละ 22.1 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ตัวแปรคัดสรรที่พบจากการคำนวณด้วยวิธีการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณแบบเพิ่มทีละขั้นทั้ง 8 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่เชื่อถือได้ที่สามารถทำนายหรือส่งผลกระทบต่อการรัฐสารสนเทศได้จริง ดังตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.1 ตัวแปรที่มีส่วนร่วมในการอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรที่มีส่วนร่วมในการทำนายการรู้สารสนเทศ	วิเคราะห์หาความสัมพันธ์	
	Enter	Stepwise
1 เคยเรียนวิชาห้องสมุด		+
2 ศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ	-	-
3 เล่นเกมออนไลน์	-	-
4 เคยเรียนวิชา การรู้สารสนเทศ	+	+
5 ความบ่อยในการเข้าอบรมสัมมนา	-	-
6 ผลการเรียนเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50		-
7 สนทนาออนไลน์	+	+
8 ไม่เคยเรียนวิชาห้องสมุด	-	-
9 ความบ่อยในการเปิดรับสารสนเทศอินเทอร์เนต	+	
10 ศึกษาวิธีการใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง	-	

หมายเหตุ

- เครื่องหมาย + แสดงว่าเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวก
- เครื่องหมาย - แสดงว่าเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การรู้สารสนเทศจากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับปภาดา เจียงก๊ก (2547) พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยของ ดวงกมล ชุณจิตติ (2545) พบว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง แม้แต่ในระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยของสมฤดี หัตถาพงษ์ (2547) พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์จำนวนหนึ่ง เคยเรียนวิชาห้องสมุด และ วิชาการรู้สารสนเทศ จากผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์การเรียนวิชาห้องสมุด และ วิชาการรู้สารสนเทศ มีผลต่อการรู้สารสนเทศ สอดคล้องกับ ธิดาพร นามสุข (2534) พบว่า ผู้มี

ประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด มีผลสัมฤทธิ์การรู้สารสนเทศมากกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์

นอกจากประสบการณ์การเรียนวิชาห้องสมุดและการเรียนวิชาสารสนเทศแล้วยังมีตัวแปรด้านสถานภาพของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ที่ส่งผล คือ การศึกษาในระดับชั้นปีที่ 5 อาจเนื่องจากนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 5 ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีสูงสุดของคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มีประสบการณ์สืบค้นข้อมูลเพื่อทำรายงานทางวิชาการตลอดการเรียน 4-5 ปี และมีประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งจำเป็นต้องมีการสืบค้นข้อมูลเพื่อเตรียมการสอนระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือวิจัยในชั้นเรียน และน่าจะมีประสบการณ์การใช้ห้องสมุดรวมถึงการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตมากกว่านิสิตนักศึกษาชั้นปีอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Caravello et al (2001) และสุดาวดี ศรีสุดา (2549) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะมีคะแนนทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่าชั้นปีอื่นๆ

2. ตัวแปรมีส่วนร่วมในการอธิบายความแปรปรวนของการรู้สารสนเทศ จากการวิเคราะห์แบบคัดเลือกตัวแปรทำนายที่ดีที่สุด มีจำนวน 8 ตัวแปรโดยแบ่งเป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก 3 ตัวแปร และ ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ทางลบ 5 ตัวแปร ดังนี้

2.1 การเคยเรียนวิชาห้องสมุดซึ่งเป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก และการไม่เคยเรียนวิชาห้องสมุดเป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ หมายความว่า การได้เรียนรู้วิชาห้องสมุดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะส่งผลให้นิสิตนักศึกษา ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มีการรู้สารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ กมลรัตน์ สุขมาก (2547) กล่าวว่าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุดหรือการค้นคว้าและการเขียนรายงานทางวิชาการส่งผลให้เกิดการรู้สารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ธิดาพร นามสุข (2534) พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมีผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด

2.2 การได้เรียนวิชาการรู้สารสนเทศ เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทางบวก หมายความว่า การได้เรียนวิชาการรู้สารสนเทศเป็นแนวทางที่จะส่งผลให้นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มีการรู้สารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มีความจำเป็นที่จะต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือ ฝึกสอน ในโรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ ทักษะการรู้สารสนเทศเป็นประโยชน์ต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ และต่อการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งสำคัญต่อวิชาชีพทางการศึกษาในอนาคต ดังที่ ชูติมา สัจจามันท์ (2550) พบว่า การสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้รู้สารสนเทศนั้นจำเป็นต้องดำเนินการปูพื้นฐานโดยการสอนตั้งแต่การศึกษาระดับต้นจนถึงระดับอุดมศึกษาโดยใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับที่

Edward (1994) พบว่า ความสนใจในเรื่องการสอนการรู้สารสนเทศได้พัฒนาอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากการประชุม สัมมนา จำนวนเอกสาร บทความ งานวิจัย โดยมีคำเรียกแตกต่างกันในการดำเนินงานในลักษณะนี้ เช่น การนำชมห้องสมุด (library tours) การปฐมนิเทศห้องสมุด (library orientation) การสอนทางบรรณานุกรม (bibliographic instruction) การสอนห้องสมุด วิจัยห้องสมุด (library research courses) การฝึกอบรมผู้ใช้ (user training) การสอนทักษะห้องสมุด (library skill) การสอนทักษะสารสนเทศ การรู้สารสนเทศ การสอนการวิจัย และคำอื่นๆ

2.3 การสนทนาออนไลน์ เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทางบวก หมายความว่า การสนทนาออนไลน์อาจจะมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เราไม่รู้จักรหรือภาวะนิรนามในอินเทอร์เน็ต (อมรวิชัย, 2549) ซึ่งการคุยกับบุคคลที่เราไม่รู้จักรนั้น อาจจะทำให้เพิ่มทักษะการรู้สารสนเทศ หรือเท่าทันสารสนเทศได้ เช่น การประเมินผู้ที่สนทนาด้วยว่ามีความเชื่อถือได้แค่ไหนอย่างไร

2.4 การศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับการการรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ หมายความว่า การศึกษาด้วยตนเองอาจจะทำให้ศึกษาไม่ครบตามองค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ กล่าวโดยหลักคือ การกำหนดสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และ การใช้สารสนเทศ (อาชัญญา และคณะ , 2550) ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมห้องสมุดและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (American Library Association, 2000) กล่าวว่า บุคคลผู้รู้สารสนเทศต้องสามารถ เข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

2.5 ผลการเรียนเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50 เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ที่มีผลการเรียนน้อยกว่า 2.50 อาจเป็นเพราะไม่ได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ในห้องสมุด หรือสืบค้นข้อมูลต่างๆ และอาจจะไม่ชอบการเสาะแสวงหาความรู้ ไม่ใ้รู้ใ้เรียน จึงทำให้เสียเปรียบด้านความสามารถทางด้านความคิดและสติปัญญาซึ่งสอดคล้องกับ ปภาดา เจียวกิก (2547) คาราเวลโล และ คณะ (Caravello, et al, 2001) พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีจะใช้ห้องสมุดบ่อยครั้งกว่า และมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ นอกจากนี้ความสามารถทางด้านสารสนเทศ ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมสุข โถวเจริญ (2542) พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง จะมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.6 การเล่นเกมออนไลน์เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ หมายความว่า การเล่นเกมออนไลน์มิได้ส่งเสริมองค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ ดังที่ สมาคมห้องสมุดและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (American Library Association, 2000) กล่าวว่า บุคคลผู้รู้สารสนเทศต้องสามารถ เข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

แต่พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในการเล่นเกมนอนไลน์นั้น นอกจากไม่มีองค์ประกอบของการรู้สารสนเทศแล้ว อาจส่งผลในทางลบดังที่รายงานจากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้สำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ปี 2550 พบว่าเด็กอายุเฉลี่ย 20 ปีเป็นกลุ่มใหญ่ที่คลั่งเกมกรมนอนไลน์มากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

ข้อเสนอเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า มีตัวแปรที่น่าสนใจ คือ การเรียนวิชาห้องสมุด และการเรียนวิชาการรู้สารสนเทศ ที่คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ “การรู้สารสนเทศ” (Information literacy) ในวิชาหลัก วิชาเลือก หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งนี้วิชาการใช้ห้องสมุดมีการปูพื้นฐานอยู่แล้วในบางสถาบันการศึกษาในระดับมัธยมให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ห้องสมุดและสืบค้นข้อมูล จากนั้นเพิ่มเติมรายวิชาการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาของคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ เพื่อพัฒนาและยกระดับวิชาชีพครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและการดำรงชีวิตในสังคมสารสนเทศ ทั้งนี้องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องที่สามารถพัฒนาให้เป็นรูปธรรมได้ เช่น การรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy) การรู้คอมพิวเตอร์ (Computer literacy) การรู้ดิจิทัล (Digital literacy) การใช้ห้องสมุด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ พบว่า ตัวแปรคัดสรรร่วมกันอธิบายการรู้สารสนเทศได้ค่อนข้างน้อย จึงน่าจะได้มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อค้นหาตัวแปรที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ต่อไป

2. ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศในภาพรวม หากมีการศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านของการรู้สารสนเทศอาจมีข้อค้นพบเพิ่มเติมว่า มีตัวแปรใดส่งผลต่อการรู้สารสนเทศเป็นรายด้าน อย่างไร

3. ควรมีการศึกษารู้สารสนเทศ จากกลุ่มตัวอย่างครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์เพิ่มเติม เช่น นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 5 กับ ครูที่เพิ่งบรรจุประจำการในโรงเรียน เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ สุขมาก. (2547). การรู้สารสนเทศของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงกมล อุ๋นจิตติ. (2546). รายงานการวิจัยการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธิดาพร นามสุข. (2534). ความรู้ในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทา วุฒิสักดิ์. (2550). ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารห้องสมุดฉบับพิเศษ กรกฎาคม-ธันวาคม 2550 การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2550 และประชุมวิชาการ เรื่อง การรู้สารสนเทศของปวงชน: การเรียนรู้เพื่อสังคมเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- น้อย คันชิ่งทอง. (2538). ความสามารถในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2550). ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารห้องสมุดฉบับพิเศษ กรกฎาคม-ธันวาคม 2550 การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2550 และประชุมวิชาการ เรื่อง การรู้สารสนเทศของปวงชน: การเรียนรู้เพื่อสังคมเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- บรรเลง สระมูล. (2546). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสมรรถนะสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปภาดา เจียวก๊ก. (2547). การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.** (2542). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาชาติ.
- มูจรินทร์ ผลกล้า. (2550). **การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิภาภรณ์ บำรุงจิตต์. (2542). **ทักษะทางสารนิเทศและกรใช้ทรัพยากรสารนิเทศ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วุฒิพงษ์ บูไธสง. (2542). **การสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรีเพ็ญ มะโน. (2536). **การสร้างแบบจำลองการรู้สารสนเทศ.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมฤดี หัตถาพงษ์. (2547). **การรู้สารสนเทศของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมาน ลอยฟ้า. (2544). **Meta Search Engine : เครื่องมือช่วยค้นข้อมูลบนเว็บ. ศูนย์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น 9, 1 (มกราคม - มีนาคม).**
- สุดาวดี ศรีสุตา. (2549). **การรู้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์. (2540). **แบบจำลองการรู้สารสนเทศ บรรณศาสตร์** 12, 2 (ธันวาคม): 57-68.
- สุพิศ บายคายคม. (2550). **การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2550). **กรอบแผนอุดมศึกษา 15 ปี ฉบับที่ 2: พ.ศ. 2551 – 2565.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานคณะกรรมการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2544**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2545). **กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544 -2553 ของประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีแห่งชาติ.
- หนูไกร บุตตะวงศ์ สุจิน บุตรดีสุวรรณ และเฉลิมศักดิ์ ชูปวา. (2548). **มาตรฐานบ่งชี้ และลักษณะการรู้สารสนเทศ เทคนิคเดลฟาย**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อกนิษฐ์ ชุมชุม. (2547). (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนากุณทางสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. **วารสารเศรษฐกิจและสังคม** 41, 5 (กันยายน-ตุลาคม) :16-22.
- อาชัญญา รัตนอุบล และคณะ. (2550). **รายงานการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการรู้สารสนเทศสำหรับสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ภาษาอังกฤษ

- American Association of school Librarian and Association of Educational Communication and Technology. (1998). **Information Power**. Chicago: American Library Association.
- American Library Association. (2004). Task force on information literacy for science and technology: **Proposed standards**. May 10.
- Association of College and Research Libraries. (2002). **Information literacy Competency Standard for higher education**. Retrieved November 2008. [Online]. Available From <http://www.ala.org/ala/acrl/acrlstandard/dtandardguidelines.html> [2010, April 1]
- Brevik, P.S. (1987). Making the most of libraries in the search of academic excellence. **Change** 19, 4: 44-52.
- Brown, Cecelia M. & Krumholz, Lee R.. (2002). Integrating information literacy into the science curriculum. **College & Research Libraries** 63, 2: 111-123.
- Campell, Sandy. W. (2004). **Defining information literacy in the 21st century**. World Library and information Congress, 70th IFLA general Conference and Council, Buenos Aires, August 22-27.

- Demo, W. (1986). **Idea of Information Literacy in the age of the high technology.**
New York: Tompkins Cortland Community College.
- Doyle, C. (1992). Outcome measures for information literacy with in the national education goals of 1990: **Final report to the national forum on information literacy: Summary of finding.** Washington, DC: US Department of Education.
- Eisenberg, B. (2008). Information literacy Essential Skill for the Information Age. **Journal of Library & Information Technology** 28, 2 (March) :39-47.
- Fullerton, A & Leckie, G.J. (2002). Information Literacy and higher education. **Encyclopedia of Library and Information Science** 70,33:190-205.
- Hepworth, M. (2000). Developing Information Literacy Program in Singapore. **In information literacy around the word: Advance in program and research Libraries** pp 51-65.
Wagga Wagga, New South Wales: Charles Sturt University.
- Maughan, Patricia D. (2001). Assessing information literacy among undergraduates: A discussion of the literature of the literature and The University of California Berkeley assessment experience. **College & Research Libraries** 62, 1: 71-85.
- Nero, Lut R. (1999). **An assessment of information literacy among graduating teacher majors of four Pennsylvania State System of Higher Education (SSHE) Universities.**
[Online]. Available From <http://thailis.uni.net.th/dao/detail/nsp> [2010, January 30]
- Rader, Hannelore B. (2002). **Information Literacy: An emerging global priority.** [Online].
Available From <http://www.nclis.gov/libjnter/infolitconf&meet/papers/rader-fullpaper.pdf> [2010, March25]
- Webber, S & Johoston, B. (2000). Conception of information literacy: New perspectives and implications. **Journal of information science** 26, 6: 381-397.
- Zurkowski, P. (1974). **Information service environment relationship and priorities.**
Washington , D.C.:National Commission on Libraries and Information Science.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

มาตรฐาน ดัชนี/ตัวบ่งชี้ ที่ใช้ในการวัดการรู้สารสนเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
		2. ระบุหรือปรับสารสนเทศที่ต้องการใช้ให้อยู่ในขอบข่ายที่สามารถจัดการได้ [1.1.D]	3. อธิบายเหตุผลเกี่ยวกับการจัดการหัวข้อโดยใช้แหล่งอ้างอิง [1.1D2] 4. ปรับเปลี่ยนขอบเขตหรือแนวทางของการตั้งข้อความเพื่อให้หัวข้อที่จะศึกษาแคบลงหรือกว้างขึ้น [1.1.D.3]	7 6,8,9
		3. ระบุแนวคิดหลักและคำศัพท์ที่อธิบายถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ [1.1.E]	5. เขียนคำศัพท์ที่อาจใช้ประโยชน์ในการระบุแหล่งที่อยู่ของสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ข้องกับหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา [1.1.E.1]	10
	1.2 สามารถระบุประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศที่คาดว่าจะมีสารสนเทศที่ต้องการได้	4. ระบุคุณค่าและความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อประสมฐานข้อมูล เว็บไซต์ สื่อโสต	6. ระบุรูปแบบที่หลากหลายของสารสนเทศที่ต้องการใช้ [1.2.C.1] 7. อธิบายว่ารูปแบบของสารสนเทศที่พบ	11,12 13,14

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
		ทัศน์ หนังสือ [1.2.C]	อาจมีผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะอย่าง [1.2.C.2]	
		5. ชี้ให้เห็นจุดมุ่งหมายและกลุ่มผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สารสนเทศทั่วไปกับสารสนเทศวิชาการ ; ระหว่างเรื่องที่เป็นปัจจุบันกับเรื่องที่เป็นอดีตประวัติศาสตร์ [1.2.D]	8. แยกแยะลักษณะของการจัดเตรียมสารสนเทศสำหรับกลุ่มผู้ใช้ที่แตกต่างกัน [1.2.D.1] 9. ชี้ถึงจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของแหล่งสารสนเทศ (เช่น แหล่งสารสนเทศทั่วไปกับแหล่งสารสนเทศเฉพาะเจาะจงสาขาวิชา) [1.2.D.2]	15 16

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
		<p>6. อธิบายความแตกต่างระหว่างแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิได้ โดยตระหนักว่าแหล่งสารสนเทศเหล่านั้นมีคุณค่าและลักษณะการใช้ที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับสาขาวิชา [1.2.E]</p>	<p>10. บอกความแตกต่างระหว่างแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ [1.2.E.1]</p>	17
<p>มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้ สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p>	<p>2.1สามารถเลือกวิธีการศึกษาหรือระบบการค้นคืนสารสนเทศที่เหมาะสมและดีที่สุด เพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้</p>	<p>7.. ศึกษาขอบเขตเนื้อหา และการจัดระบบการค้นคืนสารสนเทศ [2.1.C]</p>	<p>11. เลือกใช้เครื่องมือค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสม (เช่น วรรณกรรมฐานข้อมูลออนไลน์) เพื่อค้นหาสารสนเทศเฉพาะเรื่อง [2.1.C.5]</p> <p>12. บอกลักษณะของฐานข้อมูลบรรณานุกรม และฐานข้อมูลเอกสารเต็มรูปแบบ(full text) [2.1.C.11]</p>	<p>18</p> <p>19</p>

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
		8.เลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้จากวิธีการศึกษา หรือระบบการค้นคืนสารสนเทศ [2.1.D]	13. เลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม เช่น แหล่งปฐมภูมิ แหล่งทุติยภูมิ หรือแหล่งตติยภูมิ ที่เกี่ยวข้อง กับการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการใช้ [2.1.D.1]	20
	2.2 สามารถกำหนดกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศและดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ออกแบบไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	9.พัฒนาแผนการวิจัยโดยใช้วิธีการค้นหาที่เหมาะสม [2.2A]	14. อธิบายกระบวนการทั่วไปสำหรับการค้นหาสารสนเทศ [2.2.A.1]	21
		10.กำหนดคำสำคัญ คำต่างกันที่มีความหมายเหมือนกัน และคำที่สัมพันธ์กับสารสนเทศที่ต้องการใช้ [2.2B]	15. กำหนดคำสำคัญหรือวลี ซึ่งเป็นตัวแทนเนื้อหาของหัวข้อเรื่องที่ศึกษา ทั้งในแหล่งข้อมูลทั่วไป (เช่น โอเพน ดรรชนี วารสาร แหล่งออนไลน์) และแหล่งเฉพาะสาขาวิชา[2.2.B.1]	22
		11.เลือกศัพท์ควบคุมที่เฉพาะเจาะจงกับ	16. ใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น สารานุกรม คู่มือ	23

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
			<p>22. ทำให้ข้อคำถามและคำค้นแคบลงหรือกว้างขึ้น เพื่อค้นคืนสารสนเทศในปริมาณที่เหมาะสมโดยใช้เทคนิคการค้นคืนต่างๆ เช่น ตรรกะแบบบูล การจำกัดผลการค้น (limiting) หรือ เขตข้อมูล[2.2.E.3]</p>	
		<p>14.ดำเนินการค้นหาโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสาขา วิชาที่ศึกษา [2.2F]</p>	<p>23. ระบุหนังสือรวมบทคัดย่อ หรือหนังสืออ้างอิงอื่นๆ ที่สำคัญที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา [2.2.F.1]</p> <p>24. ค้นหาและใช้พจนานุกรม สารานุกรม บรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์หรือหนังสืออ้างอิงประเภทอื่นๆ ที่ให้ข้อมูลในหัวข้อ</p>	<p>32</p> <p>33</p> <p>34</p>

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
			<p>เรื่องที่ศึกษา [2.2.F.2]</p> <p>25. ใช้ส่วนต่างๆของหนังสือ เช่น ดรรชนี สารบัญ คำแนะนำการใช้ แผนภูมิหรือ รายการโยง รวมทั้ง รายละเอียดอื่นๆ เพื่อค้นหา สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง [2.2.F.4]</p>	
	<p>2.3 สามารถค้นหาสารสนเทศทางออนไลน์/หรือ สารสนเทศที่เป็น ผลงานของบุคคลนั้น ๆทางออนไลน์ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ได้</p>	<p>15.ใช้ระบบการ ค้นหาที่หลากหลาย เพื่อ ค้นหาสารสนเทศ ในรูปแบบต่างๆ [2.3A]</p>	<p>26. บอกได้ว่า สารสนเทศ ลักษณะใดที่ไม่สามารถค้นหาได้จากทางออนไลน์ หรือในรูปแบบ ดิจิทัล แต่สามารถ ค้นหาได้จาก สิ่งพิมพ์หรือ รูปแบบอื่นๆ เช่น วัสดุย่อส่วน (Microform) วีดิทัศน์หรือสื่อ ประสม[2.3.A.1]</p>	<p>35,36</p> <p>37,38,39,40</p>

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
			<p>27. ระบุแหล่งสารสนเทศ เช่น หนังสือ บทในหนังสือ บทความวารสารได้จากรายการอ้างอิง [2.3.A.3]</p> <p>28. ใช้แหล่งสารสนเทศในการค้นคว้าวิจัย เช่น รายการสืบค้น (Catalog) และดรwxนี้ เพื่อค้นหาสารสนเทศประเภทต่างๆ เช่น หนังสือและบทความวารสาร[2.3.A.4]</p>	41
		<p>16. ใช้แผนการจัดหมวดหมู่และระบบอื่นๆ เช่น ระบบเลขเรียกหนังสือ หรือดรwxนี้วารสารเพื่อระบุแหล่งที่อยู่ของทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุด หรือระบุแหล่งอื่นๆ ที่</p>	<p>29. ใช้ระบบเลขเรียกหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แสดงว่าเลขเรียกหนังสือสามารถช่วยในการระบุแหล่งที่อยู่สารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับรายการใน</p>	42,43,44

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
		จะไปค้นหา [2.3B]	ห้องสมุดได้ อย่างไร [2.3.B.1]	
	2.4สามารถ กลั่นกรองกลยุทธ์ การค้นหา สารสนเทศที่ ต้องการ	17.ประเมิน ปริมาณ คุณภาพ และความ เกี่ยวข้องของผล การค้นหา เพื่อ ตัดสินใจเลือก ระบบการค้นคืน สารสนเทศ หรือ วิธีการค้นหาใดที่ ควรนำมาใช้ [2.4A]	30. ประเมิน คุณภาพของ สารสนเทศที่ค้น คืน โดยใช้ หลักเกณฑ์ เช่น ความมีชื่อเสียง ของผู้แต่ง ความ คิดเห็นหรืออคติ วันที่จัดพิมพ์ การ อ้างอิง เป็นต้น [2.4.A.2]	45
	2.5 สามารถดึง บันทึก และจัดการ สารสนเทศและ แหล่งสารสนเทศ ได้	18.บันทึก สารสนเทศที่ เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ อ้างอิง เพื่อใช้ อ้างอิงต่อไป [2.5.D]	31.บันทึก สารสนเทศที่ เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ อ้างอิง เพื่อใช้ อ้างอิงต่อไป [2.5.D]	46
มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้ สารสนเทศสามารถ ประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ ได้อย่างมี วิจารณญาณและ บูรณาการสารสนเทศ ที่เลือกสรรแล้วให้เข้า กับฐานความรู้เดิม	3.1 สารสนเทศสา มารถสรุป ความคิดหลักที่ตั้ง มาจากสาร สนเทศที่รวบรวม ไว้ได้	19. สรุปความคิด หลักจากเรื่องที่ อ่าน[3.1.A]	31.สรุปความคิด หลักจากเรื่องที่ อ่าน [3.1A]	47
		20..กล่าวถึง แนวความคิดรวบ ยอดของเนื้อหาอีก ครั้งด้วยภาษาของ ตนเอง และ คัดเลือก	32.กล่าวถึงแนว ความคิดรวบยอด ของเนื้อหาอีกครั้ง ด้วยภาษาของ ตนเอง และ คัดเลือกข้อมูล ได้	48

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่ แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
และระบบคุณค่าของ ตนได้		ข้อมูลได้ถูกต้อง [3.1.B]	ถูกต้อง [3.1B]	
	3.2 สามารถ อธิบายและ ประยุกต์เกณฑ์ ขั้นต้นในการ ประเมิน สารสนเทศและ แหล่งสารสนเทศ ได้	21. ตรวจสอบและ เปรียบเทียบสาร สนเทศจากแหล่ง ต่างๆ เพื่อประเมิน ความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง ความถูกต้องของ เนื้อหา ความ น่าเชื่อถือของผู้ แต่ง ความทันสมัย มุมมอง และความ ลำเอียงของ สารสนเทศ [3.2.A]	33. ระบุและตรวจ สอบเกณฑ์การ พิจารณาแหล่ง สารสนเทศจาก การ วิพากษ์วิจารณ์ โดยใช้ทรัพยากร และเทคโนโลยีที่ สามารถหาได้ [3.2.A.1]	49
			34. ตรวจสอบ คุณลักษณะและ ความมีชื่อเสียง ของผู้แต่ง โดย พิจารณาจากบท วิจารณ์ หรือ หนังสือชีวประวัติ [3.2.A.2]	50
			35. ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง และความถูกต้อง ของสารสนเทศ โดยพิจารณาจาก แหล่งอ้างอิงที่ให้ ข้อมูลทางบรรณ นุกรม[3.2.A.3]	51
				52

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
			<p>36. ตรวจสอบคุณสมบัติและความมีชื่อเสียงของสำนักพิมพ์ หรือหน่วยงานที่ผลิตจากทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ [3.2.A.4]</p> <p>37. บอกได้ว่าสารสนเทศนั้นๆ จัดพิมพ์เมื่อใด หรือรู้ว่าแหล่งที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับปีพิมพ์นั้นอยู่ตรงส่วนใด [3.2.A.5]</p> <p>38. รู้ถึงความสำคัญของความทันสมัย หรือวันที่ผลิตสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีต่อคุณภาพของแหล่ง [3.2.A.6]</p>	<p>53</p> <p>54</p>
		22. บอกได้ว่าสารสนเทศใดที่นำเสนอด้วยความลำเอียง หลอก	39. แสดงความเข้าใจว่าสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ	55

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่ แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
		<p>ลวง หรือทำให้ เข้าใจผิด[3.2.C]</p>	<p>อาจเสนอความคิด เห็นเพียงแง่มุม เดียว หรือเป็น เพียงความคิดเห็น ไม่ใช่ข้อเท็จจริง [3.2.C.2]</p> <p>40. แสดงความ เข้าใจว่า สารสนเทศและ แหล่งสารสนเทศ ได้นำเสนอเพื่อก่อ ให้เกิดความรู้สึก ต่างๆ อย่างจงใจ (trigger emotions) หรือสนับสนุนแนว ความคิดเฉพาะ บุคคลหรือกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง [3.2.C.3]</p> <p>41. ประยุกต์ เกณฑ์ในการ ประเมินสาร สนเทศและแหล่ง สารสนเทศ เช่น ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านของผู้ แต่ง ความทันสมัย ความถูกต้อง</p>	<p>56</p> <p>57,58,59,60</p>

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
			แนวความคิดเห็น ประเภทของสิ่ง พิมพ์หรือ สารสนเทศ หรือ ผู้ให้การสนับสนุน[3.2.C.4]	
	3.4 สามารถเปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้ที่มีอยู่เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าที่เพิ่มขึ้นสิ่งที่ขัดแย้งกันหรือลักษณะเฉพาะอื่นๆ ของสารสนเทศได้	23. เลือกสารสนเทศที่รวบรวมมาได้เพื่อใช้อ้างในหัวข้อเรื่องที่ศึกษา [3.4.G]	42. อธิบายได้ว่าแหล่งสารสนเทศแต่ละแหล่งไม่ได้ให้ข้อมูลที่เหมาะสมกับทุกหัวข้อที่ศึกษา เช่น ERIC ไม่เหมาะกับหัวข้อทางธุรกิจ ข้อมูลบนเว็บไม่เหมาะกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น[3.4.G.1]	61
	3.7 สามารถพิจารณาได้ว่าคำถามเริ่ม ต้นใดควรปรับปรุงแก้ไขได้	24. ทบทวนแหล่งค้นคืนสารสนเทศที่ใช้ และขยายไปถึงแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ตามความจำเป็น [3.7.C]	43. ใช้ประโยชน์จากเชิงอรรถหรือบรรณานุกรมเพื่อการค้นหาแหล่งสารสนเทศอื่นๆ เพิ่มเติม [3.7.C.1]	62,63
มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาผู้รู้ สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศอย่างมี	4.1 สามารถประยุกต์ใช้สารสนเทศเดิม	25. จัดการข้อมูลดิจิทัล รูปภาพ และข้อมูล	44. จัดการข้อมูลดิจิทัล รูปภาพ และข้อมูล	64,65

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
ประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยตนเอง หรือในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม	และใหม่ เพื่อการวางแผนและการสร้างผลงาน หรือการกระทำที่เฉพาะได้ พฤติกรรมที่แสดงออกประกอบด้วย	ต้องการ โดยการถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้จากแหล่งที่ตั้งและรูปแบบเดิมสู่บริบทใหม่ [4.1.D]	ต้องการ โดยการถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้จากแหล่งที่ตั้งและรูปแบบเดิมสู่บริบทใหม่ [4.1.D]	
มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจบริบททางสังคม กฎหมาย และเศรษฐกิจที่มีผลต่อการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและชอบด้วยกฎหมาย	5.1 สามารถอธิบายประเด็นทางด้านจริย ธรรม กฎหมาย และเศรษฐกิจศาสตร์ในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคน โนโลยีสารสนเทศได้	26. อภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนบุคคล และการคุ้มครองทั้งสภาพที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ [5.1.A]	45. อภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนบุคคล และการคุ้มครองทั้งสภาพที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ [5.1.A]	66
		27. อภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสารสนเทศที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย กับที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สามารถประเมินได้จาก [5.1.B]	46. แสดงความเข้าใจว่าสารสนเทศทั้งหมดบนเว็บมีทั้งที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เช่น ฐานข้อมูลบนเว็บ ต้องการให้ผู้ใช้จ่ายค่าธรรมเนียม หรือสมัครเป็นสมาชิกเพื่อค้นคืนเอกสารเต็มรูปแบบ	67,68

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่แสดงออก	สิ่งที่ต้องการถาม	คำถามข้อ
			หรือเนื้อหาอื่นๆ [5.1.B.1]	
		28. อธิบายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ และการใช้งาน โดยธรรม [5.1.D]	47.อธิบายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ และการใช้งาน โดยธรรม [5.1.D]	69,70,71
	5.2สามารถปฏิบัติตามกฎหมาย กฏระเบียบ นโยบายของสถาบันและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง	29. ใช้รหัสผ่านและรูปแบบของรหัสประจำตัว (ID) อื่นๆ เพื่อเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ[5.2.B]	48.ใช้รหัสผ่านและรูปแบบของรหัสประจำตัว (ID) อื่นๆ เพื่อเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ[5.2.B]	72
	เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้	30. อธิบายประเด็นเกี่ยวกับการลอกเลียนผลงานของผู้อื่นมาเป็นเช่นไร และไม่แอบอ้างงานของผู้อื่นมาเป็นของตน[5.2.F]	49.อธิบายประเด็นเกี่ยวกับการลอกเลียนผลงานของผู้อื่นมาเป็นเช่นไร และไม่แอบอ้างงานของผู้อื่นมาเป็นของตน[5.2.F]	73
	5.3สามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการผลิตหรือปฏิบัติงานได้	31 เลือกรูปแบบการอ้างอิงที่เหมาะสม และใช้ในการอ้างอิงอย่างคงเส้นคงวาสามารถประเมินได้จาก. [5.3.A]	50. ระบุองค์ประกอบการอ้างอิงทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบที่แตกต่างกันเช่น หนังสือบทความ	74,75,76

มาตรฐาน	ดัชนี / ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่ แสดงออก	สิ่งที่ต้องการตาม	คำถามข้อ
			โปรแกรมโทรทัศน์ เว็บไซต์ หรือบท สัมภาษณ์[5.3.A.2] 51. ใช้รูปแบบการ อ้างอิงที่เหมาะสม เฉพาะวิชาได้ อย่างถูกต้องแล สอดคล้อง[5.3.A.6]	77,78

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>1. นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตหญิงมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่า นิสิตชาย ในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ และด้านความสามารถในการประเมินสารสนเทศ และมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการใช้สารสนเทศ : สมฤดี หัตถาพงษ์ (2547)</p> <p>2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพศชายและหญิงมีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน : ธิดาพร นามสุข (2534)</p> <p>3. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความสามารถในการใช้สารสนเทศห้องสมุดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศหญิง มีความสามารถในการใช้ห้องสมุดมากกว่าชาย : น้อย คันชังทอง (2538)</p> <p>4. นิสิตที่มีเพศต่างกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน: ปภาดา เจียวก๊ก (2547)</p>	<p>เพศ</p>	<p>1. เพศหญิง [] ชาย []</p>
<p>1. นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน : ปภาดา เจียวก๊ก (2547)</p> <p>2. นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีคะแนนเฉลี่ยการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ที่ระดับร้อยละ 61 : Black (2002)</p>	<p>ชั้นปี</p>	<p>2. ชั้นปีที่ __ 1 [] 2 [] 3 [] 4 [] 5 []</p>

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>3. นักศึกษาชั้นปีที่4 มีคะแนนจากการทดสอบการรู้สารสนเทศสูงกว่าชั้นปีอื่น แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างปีที่ 1-3 : Caravello et all (2001)</p> <p>4. นิสิตจุฬาฯชั้นปีที่ 1 มีระดับการรู้สารสนเทศรวม อยู่ในระดับ มาก ยกเว้นด้าน การสืบค้นสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง :กมลรัตน์ สุขมาก (2547)</p> <p>5. เปรียบเทียบคะแนนของการรู้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลตามชั้นปี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0,05 โดยที่ ปี 3-4 สูงกว่า ปี1-2:สุดาวดี ศรีสุตา (2549)</p> <p>6. ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นตามปีการศึกษา : Brown (1999)</p>		
<p>1. นิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวม และในด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ สูงกว่านิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน: สมฤดี หัตถภาพงษ์ (2547)</p> <p>2. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันต่างกัน มี</p>	<p>ส ถ า บั น / สาขาที่เรียน / วิชาเอก</p>	<p>3. สถาบันที่เรียน [_____]</p> <p>4. สาขาที่เรียน [_____]</p> <p>วิชาเอก [_____]</p>

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>ความสามารถในการใช้ห้องสมุดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระดับ .01 : น้อย คันทรงทอง (2538)</p> <p>3. นิสิตนักศึกษาในกลุ่มวิชาต่างกัน มีการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน : ปภาดา เจียวกั๊ก (2547)</p> <p>4. นักศึกษาต่างคณะกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน รายงานพบว่า นักศึกษาต่างคณะกันมีการรู้สารสนเทศ ในมาตรฐานที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 รายงานว่า นักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์มีการรู้สารสนเทศแตกต่างจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน มุลินทร์ ผลกล้า (2549)</p> <p>5. นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์ได้คะแนนการรู้สารสนเทศสูงกว่าศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ นักศึกษาสาขาศิลปะ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ได้คะแนนไม่แตกต่างกัน : Caravello et all (2001)</p>		

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>1. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามระดับผลการเรียนพบว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสะสมมากกว่า 3.00 มีการรู้สารสนเทศ มากกว่า นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสะสมระหว่าง 2.00-2.99 ปภาดา เจียวก๊ก (2547)</p> <p>2. นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน (ระดับต่ำกว่า 2.00 ระดับ 2.00-2.99 และระดับสูงกว่า 3.00) มีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มูจลินทร์ ผลกล้า (2549)</p> <p>3. ระดับการรู้สารสนเทศเมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนพบที่มีความแตกต่างที่ 0.05 เกรดสูง ระดับการรู้สารสนเทศก็สูง สุดาวดี ศรีสุตา (2549)</p> <p>4. นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงมีความสามารถทางด้านการเรียนมากกว่าจึงทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยในการรู้สารสนเทศมากกว่า Caravello et all (2001)</p> <p>5. พบว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมีระดับความรู้และทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่า นักศึกษาที่มีระดับการเรียนปานกลาง วนุชิตา สุภักควานิช (2548)</p>	<p>ผล สัม ฤ ท ธิ์ ทาง การ เรี ย น (เกรดเฉลี่ย)</p>	<p>5. เกรดเฉลี่ย [] 3.25-4.00 [] 2.75-3.24 [] 2.50- 2.74 [] น้อยกว่า 2.50</p>
<p>1. นิสิตที่มีระยะเวลาที่ผ่านการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สมฤดี หัตถภาพงษ์ (2547)</p> <p>2. นักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนในรายวิชาการรู้สารสนเทศมีการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกับ</p>	<p>การ เรียน วิ ชา ห้ อ ง ส มุ ด และ ก า ร เรี ย น วิ ชา ก า ร ร ู้ ส า ร ส น เ ท ศ</p>	<p>6. การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด [] เคยเรียนวิชาห้องสมุด [] ได้รับการปฐมนิเทศ หรือ อบรมการใช้ห้องสมุด [] ศึกษาการใช้ห้องสมุดและการ</p>

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาการรู้สารสนเทศ เนื่องจากนักศึกษามีประสบการณ์ความรู้และทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ด้วยตนเองแล้ว และคิดว่าตนมีความรู้ความสามารถมากพอในการสืบค้นสารสนเทศและไม่จำเป็นต้องเรียนเพิ่มเติมอีก ดังนั้นนักศึกษาที่มีประสบการณ์และไม่มีความสามารถในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดและการรู้สารสนเทศจึงมีการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกันดวงกมล อุ่นจิตติ (2545)</p> <p>3. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมากกว่า 5 ปี และน้อยกว่า 5 ปี มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ การเรียนการใช้ห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ธิดาพร นามสุข (2534)</p> <p>4. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความสามารถในการใช้ห้องสมุดโดยรวมไม่แตกต่างกัน น้อย คันชั่งทอง (2538)</p> <p>5. นักศึกษาปริญญาตรีสถาบันราชมนฑลที่เคยเรียนวิชาการเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุดในระดับการรู้สารสนเทศ ในระดับปานกลาง และขาดทักษะในการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ วิภาภรณ์ บำรุงจิตต์ (2542)</p> <p>6. ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษสาขาวิทยาศาสตร์วิศวกรรมศาสตร์ พบว่า อาจารย์ยอมรับและตระหนักถึงการสอนการรู้สารสนเทศและเห็น</p>	<p>หรือ วิชาที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง</p> <p>[] ไม่เคย</p> <p>7. การเรียนวิชาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ</p> <p>[] เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ</p> <p>[] เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ”</p> <p>สารสนเทศ”(ระบุชื่อวิชา)</p> <p>[] ศึกษาด้วยตนเองในประเด็นเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ หรือ การสืบค้นสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>[] ไม่เคย</p>

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>ความสำคัญในการพัฒนาการสอนการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ต่อไป Leckie & Fulleton (1999)</p> <p>7. นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดทั้งจากโรงเรียนมัธยมศึกษาและในมหาวิทยาลัยมีการรู้สารสนเทศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน มูจลินทร์ ผลกล้า (2549)</p> <p>8. ประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยไอคslaโฮมา เพื่อทดสอบประสิทธิผลของระบบการสอนการรู้สารสนเทศพบว่า นักศึกษาร้อยละ 11 มีการรู้สารสนเทศที่มมากขึ้น Brown & Krumholz (2002)</p> <p>9. ศึกษาพบว่านักศึกษาปริญญาตรี ของ UCRL ที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาห้องสมุด 86.8 มีการรู้สารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เรียน Caravello et all (2001)</p> <p>10. พบว่าหลังทำการสอนนักศึกษาเรื่องทักษะการจัดการสารสนเทศและกระบวนการวิจัย พบว่ามีความแตกต่างก่อนและหลังการสอนอย่างมีนัยสำคัญ More (2001)</p> <p>11. เมื่อเพิ่มทักษะในการหาแหล่งสารสนเทศ การประเมิน และการนำสารสนเทศไปใช้เพื่อการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาผู้เรียนมีทักษะเพิ่มขึ้นจากการที่เพิ่มเติมโปรแกรมการรู้สารสนเทศ Fox (1996)</p> <p>12. ศึกษาเปรียบเทียบผู้เรียนในหลักสูตรที่เพิ่มทักษะการรู้สารสนเทศ ผลคือ ผู้เรียนในโปรแกรมดังกล่าว มีความสามารถในการเรียน</p>		

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>มีทักษะการรู้สารสนเทศ การทำวิจัยและการนำสารสนเทศไปใช้ ได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าเรียน</p> <p>Shotren et all (2001)</p> <p>13. ศีรษะระดับความรู้และทักษะการรู้สารสนเทศที่เกิดจากการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เนื้อหา เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาการตลาด พบว่าการเรียนการสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศเข้าไปในรายวิชาภาษาอังกฤษนั้น มีผลให้นักศึกษามีความรู้และทักษะการรู้สารสนเทศมากขึ้น และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดจะมีระดับความรู้และทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ อีกทั้ง นักศึกษาที่มีประสบการณ์ฝึกอบรวมการใช้ห้องสมุดมีคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีการฝึกอบรวม วนุชิตา สุภัควานิช (2548)</p> <p>14. ผู้ที่มีประสบการณ์การเรียนการใช้ห้องสมุดกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ มีความแตกต่างกันที่ 0.05 สุดาวดี ศรีสุตา (2549)</p>		

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>1. การประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย นักศึกษาที่ตอบว่าใช้ห้องสมุดบ่อย ได้คะแนนในการทดสอบการรู้สารสนเทศสูงกว่า Caravello et all (2001) :</p> <p>2. จากการศึกษพบว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนดีมากจะใช้ห้องสมุดบ่อยครั้งมากกว่า และมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนต่ำ จึงทำให้นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสะสมมากกว่า3.00 มีการรู้สารสนเทศ มากกว่า นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสะสมระหว่าง 2.00-2.99 ปภาดา เจียวกั๊ก (2547) :</p> <p>3. จากการศึกษาคความเข้าใจเรื่องการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแบลลาราท กล่าวว่าการสอนการใช้ห้องสมุดเป็นสิ่งที่ดีและควรมีการแนะนำทรัพยากรสารสนเทศบางประเภท ที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน และเห็นว่าทักษะการใช้ห้องสมุดเป็นทักษะที่จำเป็นลำดับที่2 ในการเรียนในมหาวิทยาลัย Harman (2001)</p>	<p>ประสบการณ์ การเปิดรับ สารสนเทศ หรือ แหล่ง สารสนเทศ</p>	<p>8. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน หรือ หน่วยงาน [] ได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้ว 2 เทอม [] ได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้ว 1 เทอมและกำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อยู่ [] กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพใน (เทอมแรก) [] มีโอกาสทดลองสอนหรือฝึกประสบการณ์ ตามรายวิชาต่างๆ [] ยังไม่ได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การเปิดรับสารสนเทศ</p> <p>9. อินเทอร์เน็ต</p> <p>10. สิ่งพิมพ์</p> <p>11. โทรทัศน์</p> <p>12. วิทยู</p> <p>13. ใช้ห้องสมุด</p> <p>14. เข้าร่วมอบรมสัมมนา</p> <p>เนื้อหาที่เปิดรับ</p> <p>15. อินเทอร์เน็ต [] บันเทิง [] กีฬา [] ความรู้และการศึกษา [] ประกาศและข่าวสารต่างๆ [] โฆษณาสินค้าบริการ [] จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) [] ห้องสนทนา (Chat, Msn, Face</p>

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
		<p>Book,Hi5,..)</p> <p>16. สิ่งพิมพ์</p> <p>[] บันเทิง [] กีฬา</p> <p>[] ความรู้และการศึกษา</p> <p>[] ประกาศและข่าวสารต่างๆ</p> <p>[] โฆษณาสินค้าบริการ</p> <p>[] ทำนายโชคชะตา/ตรวจลอตเตอรี่</p> <p>[] อื่นๆ..... (โปรดระบุ)</p> <p>17. โทรศัพท์</p> <p>[] บันเทิง (ละคร เกมโชว์...)</p> <p>[] กีฬา</p> <p>[] ความรู้,การศึกษา,สารคดี</p> <p>[] ประกาศและข่าวสารต่างๆ</p> <p>[] โฆษณาสินค้าบริการ</p> <p>[] โทรศัพท์-ส่งข้อความ ร่วมรายการ ตอบคำถาม</p> <p>[] อื่นๆ.....(โปรดระบุ)</p> <p>18. วิทยู</p> <p>[] บันเทิง (เพลง)</p> <p>[] กีฬา</p> <p>[] ความรู้,การศึกษา,สารคดี</p> <p>[] ประกาศและข่าวสารต่างๆ</p> <p>[] โฆษณาสินค้าบริการ</p> <p>[] โทรศัพท์-ส่งข้อความ ร่วมรายการ ตอบคำถาม</p> <p>[] อื่นๆ..... (โปรดระบุ)</p> <p>19. ใช้ห้องสมุด</p> <p>[] ทำการบ้าน อ่านหนังสือ</p> <p>[] ประชุมงานกลุ่ม</p> <p>[] ค้นหาหนังสือ-ยืม-คืน หนังสือที่</p>

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
		<p>สนใจ</p> <p>☐ ประกาศและข่าวสาร บทความ อ่านหนังสือพิมพ์</p> <p>☐ ใช้บริการคอมพิวเตอร์- อินเทอร์เน็ต-ถ่ายเอกสาร-print รายงาน</p> <p>☐ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)</p> <p>20. เข้าร่วมอบรมสัมมนา</p> <p>☐ บันทึกลงและบันทึกงาน</p> <p>☐ ความรู้, การศึกษา, วิชาการ</p> <p>☐ ฝึกอาชีพ</p> <p>☐ โทรศัพท์-ส่งข้อความ ร่วม รายการ ตอบคำถาม</p> <p>☐ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)</p>
<p>1. นิสิตที่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ ต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน สมฤดี หัตถภาพงษ์ (2547)</p> <p>2. ศึกษาความเข้าใจเรื่องสารสนเทศของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแบล ลาราท ได้กล่าวถึงแหล่งสารสนเทศที่คาดว่าจะ ใช้คือ อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ และทักษะ ที่จำเป็นที่สุดในการเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ คือ ทักษะทางคอมพิวเตอร์ Harman (2001)</p> <p>3. นิสิตที่มีประสบการณ์ในการค้นหา สารสนเทศ มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่ แตกต่างกันแต่มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน ด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ เมื่อ</p>	<p>พฤติกรรมการใช้ สืบค้นข้อมูล และการใช้ อินเทอร์เน็ต</p>	<p>28. การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงาน ประกอบการศึกษา</p> <p>29. เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ</p> <p>30. เพื่อทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุ การณ์ต่างๆหรือสารสนเทศที่สนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ไดอารี ออนไลน์ บล็อกข้อความส่วนตัว ต่างๆ</p> <p>31. ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต</p> <p>38. ค้นหา งาน สมัครงาน</p> <p>33. ค้นหาและ Download (เพลง , คลิป, VDO)</p> <p>34. ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ ออนไลน์</p>

ทฤษฎี/งานวิจัย: ตัวแปร X	คุณลักษณะ	คำถาม
<p>เปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นิสิตที่มีประสบการณ์ในการค้นหาสารสนเทศในระดับมากมีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศสูงกว่านิสิตที่มีประสบการณ์ในการค้นหาสารสนเทศในระดับน้อยส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกันสมฤดี หัตถภาพงษ์ (2547)</p>		<p>35. เล่นเกมออนไลน์ 36. ส่งข้อความให้ผู้ใช้อื่นๆ โทรศัพท์มือถือ 37. ส่งการ์ดอวยพร 32. สร้างเครือข่ายด้วยเว็บไซต์ สร้างเครือข่ายออนไลน์ โฟสบุคหรือข้อความ เช่น Hi5 ,Face book, Tagged, Multiply, Blog, Post jung,...</p>
<p>1. การรู้สารสนเทศกับการประเมินตนเองในการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดวงกมล อุ่นจิตต์ (2545)</p> <p>2. นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีทักษะความสามารถในการรู้สารสนเทศที่อยู่ในระดับสูงกว่าเป็นจริงซึ่งคะแนนเฉลี่ยจากการสอบการรู้สารสนเทศนักศึกษาส่วนใหญ่ทำคะแนนได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (65%) Muanghan 2001</p> <p>3. นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มิสคอนซิลชเมดิสัน จัดอันดับความสามารถในการใช้ห้องสมุดของตนเองอยู่ในระดับสูง Whitmire 2001</p>	<p>การประเมินความสามารถของตนเองในการ เข้าถึงสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ</p>	<p>39. ตนเองมีความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศในระดับ</p> <p>1 น้อยที่สุด 2 น้อย 3 ปานกลาง 4 มาก 5 มากที่สุด</p>

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบและตัวแปรคัดสรรที่เกี่ยวข้อง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [] ให้ตรงกับข้อมูลที่เป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 2 3 4 5
3. สถาบันการศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ (โปรดระบุ)
4. ท่านกำลังศึกษา คณะครุศาสตร์ หรือ คณะศึกษาศาสตร์ในสาขา.....
วิชาเอก.....
5. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมถึงภาคเรียนสุดท้ายของท่าน
 3.25-4.00
 2.75-3.24
 2.50-2.74
 น้อยกว่า 2.50
6. ประสบการณ์ เกี่ยวกับการเรียนวิชาห้องสมุด
 เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด
 เคยเข้ารับฟัง / การปฐมนิเทศการใช้
 ห้องสมุด /อบรมการสืบค้นสารสนเทศ ที่จัดโดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัย
 หรือห้องสมุดของคณะ
 ศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูล/วิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง หรือเพื่อนแนะนำ
 ไม่เคย

7. มีความรู้-ประสบการณ์ เกี่ยวกับ “การรู้สารสนเทศ”

- เคยเรียนวิชา “การรู้สารสนเทศ”
- เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับ “สารสนเทศ” :(โปรดระบุชื่อวิชา)
- เคยศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับประเด็นเรื่อง การรู้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ
- ไม่เคย

8. ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน หรือ หน่วยงาน

- ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 2 ภาคการศึกษา
- ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้วจำนวน 1 ภาคการศึกษา
และกำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่
- กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษาแรก
- มีโอกาสได้ทดลองสอน หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบ้าง ตามรายวิชาต่างๆ
- ยังไม่ได้เรียนในรายวิชา หรือ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในโรงเรียน หน่วยงาน

ประสบการณ์การเปิดรับสารสนเทศ (การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ)

สารสนเทศที่ เปิดรับ	ความบ่อยในการเปิดรับสารสนเทศแต่ละประเภท					โปรดระบุเวลาที่ใช้ ต่อหนึ่งครั้ง
	ไม่เคย	1 ครั้งต่อ สัปดาห์	2-3 ครั้งต่อ สัปดาห์	4-6 ครั้งต่อ สัปดาห์	ทุกวัน	
9. อินเทอร์เน็ต หรือสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ	☐	☐	☐	☐	☐	☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 นาที- 1 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 1-2 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 2 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ.....(ระบุ)
10. สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ตำรา)	☐	☐	☐	☐	☐	☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 นาที- 1 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 1-2 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 2 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ.....(ระบุ)

11.โทรทัศน์	☐	☐	☐	☐	☐	☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 นาที- 1 ชั่วโมง ☐ มากกว่า1-2 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 2 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ.....(ระบุ)
12.วิทยุ	☐	☐	☐	☐	☐	☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 นาที- 1 ชั่วโมง ☐ มากกว่า1-2 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 2 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ.....(ระบุ)
13.ใช้ห้องสมุด	☐	☐	☐	☐	☐	☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 นาที- 1 ชั่วโมง ☐ มากกว่า1-2 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 2 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ.....(ระบุ)
14.เข้าร่วมการ อบรม สัมมนา บรรยาย	☐	☐	☐	☐	☐	☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 นาที- 1 ชั่วโมง ☐ มากกว่า1-2 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 2 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ.....(ระบุ)
อื่นๆ (ระบุ)	☐	☐	☐	☐	☐	☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 นาที- 1 ชั่วโมง ☐ มากกว่า1-2 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 2 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ.....(ระบุ)

สารสนเทศที่เปิดรับ	เนื้อหาประเภทใดที่ท่านสนใจเปิดรับมากที่สุด [] (เลือกตอบเพียงข้อเดียวในแต่ละสารสนเทศที่เปิดรับ)	ระบุ 3 อันดับที่เปิดรับมากที่สุด
15. อินเทอร์เน็ตหรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ ...	☐ บันทึกลง [☐] กีฬา ☐ ความรู้และการศึกษา [☐] ประกาศและข่าวสารต่างๆ ☐ โฆษณาสินค้าบริการ ☐ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ☐ ห้องสนทนา (Chat, Msn, Face Book, Hi5,...)	1..... 2..... 3.....
16. สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ตำรา)	☐ บันทึกลง [☐] กีฬา ☐ ความรู้และการศึกษา [☐] ประกาศและข่าวสารต่างๆ ☐ โฆษณาสินค้าบริการ [☐] ทำนายโชคชะตา/ตรวจลอตเตอรี ☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)	สิ่งพิมพ์ 1..... 2..... 3.....
17. โทรทัศน์	☐ บันทึกลง (ละคร เกมโชว์...) [☐] กีฬา ☐ ความรู้,การศึกษา,สารคดี [☐] ประกาศและข่าวสารต่างๆ ☐ โฆษณาสินค้าบริการ ☐ โทรศัพท์-ส่งข้อความ ร่วมรายการ ตอบคำถาม ☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)	รายการ TV 1..... 2..... 3.....
18. วิทยุ	☐ บันทึกลง (เพลง) [☐] กีฬา ☐ ความรู้,การศึกษา,สารคดี [☐] ประกาศและข่าวสารต่างๆ ☐ โฆษณาสินค้าบริการ ☐ โทรศัพท์-ส่งข้อความ ร่วมรายการ ตอบคำถาม ☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)	รายการวิทยุ 1..... 2..... 3.....
19. ห้องสมุด	☐ ทำการบ้าน อ่านหนังสือ ☐ ประชุมงานกลุ่ม ☐ ค้นหาหนังสือ-ยืม-คืน หนังสือที่สนใจ ☐ ประกาศและข่าวสาร บทความ อ่านหนังสือพิมพ์ ☐ ใช้บริการคอมพิวเตอร์- อินเทอร์เน็ต-ถ่ายเอกสาร-print รายงาน ☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)	--

20. เข้าร่วมการอบรม สัมมนา บรรยาย อบรมเชิงปฏิบัติการ	☐ บันทึกลงและนันทนาการ ☐ ความรู้,การศึกษา,วิชาการ ☐ ฝึกอาชีพ ☐ โทรศัพท์-ส่งข้อความ ร่วมรายการ ตอบคำถาม ☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)	1..... 2..... 3.....
อื่นๆ (ระบุ)	☐ อื่นๆ(โปรดระบุ)	

พฤติกรรมกรสืบค้นข้อมูลและการใช้อินเทอร์เน็ต

พฤติกรรมกรสืบค้นข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. เรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมต่างๆ ในการสืบค้นข้อมูล หรือจัดการสารสนเทศ (วิชาภายในคณะ หรือมหาวิทยาลัย)	☐	☐	☐	☐	☐
22. นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนในรายวิชาต่างๆ	☐	☐	☐	☐	☐
23. มีการค้นหาสารสนเทศเพื่อมาประกอบการสอน หรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	☐	☐	☐	☐	☐
24. ทำรายงานวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
พฤติกรรมกรใช้อินเทอร์เน็ต	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
25. สนทนาออนไลน์ เช่น Msn Chat, Face Book ,Chat Room Chat ตามเว็บต่างๆ ,Camfog Chat,...	☐	☐	☐	☐	☐
26. ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	☐	☐	☐	☐	☐
27. ค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ หรือจากฐานข้อมูลทางวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
28. การค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา	☐	☐	☐	☐	☐

29. เพื่อหาคำแนะนำในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่างๆ	☐	☐	☐	☐	☐
30. เพื่อทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่างๆหรือสารสนเทศที่สนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ใช้อีเมลออนไลน์ บล็อกข้อความส่วนตัวต่างๆ	☐	☐	☐	☐	☐
31. ซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต	☐	☐	☐	☐	☐
32. สร้างเครือข่ายด้วยเว็บไซต์สร้างเครือข่ายออนไลน์ โฟสรูปหรือข้อความ เช่น Hi5 ,Face book, Tagged, Multiply, Bolg, Post jung, ...	☐	☐	☐	☐	☐
33. ค้นหาและ Download (เพลง, คลิป, VDO)	☐	☐	☐	☐	☐
34. ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ออนไลน์	☐	☐	☐	☐	☐
35. เล่นเกมออนไลน์	☐	☐	☐	☐	☐
36. ส่งข้อความให้ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ	☐	☐	☐	☐	☐
37. ส่งการ์ดอวยพร	☐	☐	☐	☐	☐
38. ค้นหางาน สมัครงาน	☐	☐	☐	☐	☐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

39. การประเมินความสามารถในการเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ
คำชี้แจง สมมติว่าท่านได้รับมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าและทำรายงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
 รายวิชาที่ท่านลงทะเบียนเรียนในเทอมนี้ โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้พร้อมทั้งประเมินตนเอง
 ว่ามีความสามารถ ในเข้าถึง การประเมิน และการใช้สารสนเทศ ในเรื่องต่างๆต่อไปนี้ในระดับใด

ลักษณะของงานที่ทำ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วางแผนการดำเนินงานที่ทำรายงานให้แล้วเสร็จตามที่กำหนด	☐	☐	☐	☐	☐
2. กำหนดหัวข้อหรือขอบเขตเรื่องที่จะทำรายงานได้เหมาะสม	☐	☐	☐	☐	☐
3. สามารถค้นข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่บริการในห้องสมุด	☐	☐	☐	☐	☐
4. รู้วิธีการใช้โปรแกรมค้นหาผ่านเครือข่าย เช่น WEB OPAC หรือ ฐานข้อมูลออนไลน์ หรือใช้เครื่องมือช่วยสำหรับค้นหาสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อเรื่องที่ทำรายงาน เช่น ดัชนี เป็นต้น	☐	☐	☐	☐	☐
5. สามารถค้น WEB OPAC โดยสามารถใช้คำค้นเรื่องที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	☐	☐	☐	☐	☐
6. รู้วิธีการค้นข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลCD Rom	☐	☐	☐	☐	☐
7. สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการโดยใช้เครื่องมือช่วยค้น Google (ใช้คำค้นเป็นภาษาไทย)	☐	☐	☐	☐	☐
8. สามารถกำหนดคำสำคัญ (Key word) โดยใช้คำเชื่อม and, or, not เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ	☐	☐	☐	☐	☐

ลักษณะของงานที่ทำ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. สามารถวิเคราะห์เนื้อหาของสารสนเทศที่ค้นพบเพื่อ พิจารณา คัดเลือก แยกแยะ และตัดสินใจที่นำไปใช้ได้	☐	☐	☐	☐	☐
10. รู้หลักเกณฑ์การประเมินค่า สารสนเทศที่จะนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
11. สามารถเขียนอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เช่น แหล่งอ้างอิงจาก หนังสือ บทความ วารสาร เว็บ เป็นต้น	☐	☐	☐	☐	☐
12. สามารถเรียบเรียงสารสนเทศที่ค้นคว้ามาจัดทำเป็นเนื้อหารายงานได้อย่างสมบูรณ์	☐	☐	☐	☐	☐
13. สามารถวิเคราะห์เนื้อหาและความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์	☐	☐	☐	☐	☐
14. อธิบายความสำคัญของการอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศที่นำมาเรียบเรียงเป็นรายงานของเรา	☐	☐	☐	☐	☐
15. สามารถใช้สารสนเทศตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้	☐	☐	☐	☐	☐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามรู้สารสนเทศ โปรดทำเครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเป็นแหล่งสารสนเทศเฉพาะด้าน

- ก. ดรรชนีหนังสือพิมพ์ไทย
- ข. พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย-จีน
- ค. ศัพท์บัญญัติชื่อแร่-ธาตุ
- ง. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. ถ้าท่านต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ ประวัติของ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์

ควรเลือกค้นหาจากแหล่งข้อมูลใด

- ก. Who Was Who
- ข. Who's Who in Science
- ค. Dictionary of Scientific Biography
- ง. Webster's New Biographical Dictionary

3. เหตุใดจึงต้องมีการประเมินค่าหรือคัดเลือกสารสนเทศที่ค้นได้จากสารสนเทศ월드ไวด์เว็บ

- ก. สารสนเทศที่ค้นได้จาก월드ไวด์เว็บมีความละเอียดลึกซึ้ง
- ข. เนื้อหาของข้อมูลอาจไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการใช้
- ค. สารสนเทศนั้นไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย
- ง. สารสนเทศที่พบมีความทันสมัยกว่าแหล่งสารสนเทศประเภทอื่นๆ

4. ข้อใดเป็นแหล่งสารสนเทศเฉพาะด้าน

- ก. หนังสือพิมพ์
- ข. บรรณานุกรม
- ค. ศัพท์บัญญัติชื่อ แร่-ธาตุ
- ง. สารานุกรมไทยฉบับเยาวชน

5. สมคิด ต้องทำรายงานเรื่อง “ขั้นตอนในการผลิตข้าวเกรียบสมุนไพรที่เป็นสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล” ใครควรจะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ดีที่สุด
- ก. นางวิไล แม่บ้านกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารจากสมุนไพร
- ข. นางวรรณภา นักโภชนาการอาหาร
- ค. นางสมหมาย เกษตรกรผสมผสานเพาะปลูกพืชผักสวนครัว
- ง. นายแพทย์วิชัย นักวิชาการด้านสุขภาพ
6. คุณต้องทำวิจัยในหัวข้อเรื่อง “การศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล” ข้อไหนเหมาะที่สุดที่ใช้เป็นคำถามในการวิจัย
- ก. การเรียนระบบสองภาษา(bilingual) สนับสนุนให้เด็กต้องการเข้าโรงเรียนของรัฐบาลมากขึ้นหรือไม่
- ข. เด็กนักเรียนทุกคนควรได้รับการสนับสนุนทุนอาหารกลางวันหรือไม่
- ค. รัฐบาลควรใช้ข้อสอบมาตรฐานกับโรงเรียนสอนศาสนาหรือไม่
- ง. ครูสภาช่วยให้วิชาชีพอครูอยู่รอดได้หรือไม่
7. สิ่งพิมพ์ที่ชื่อว่า “Readers’ Guide to Periodical Literature” ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอะไร
- ก. ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรมของบทความแยกตามหัวเรื่อง
- ข. ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรมของบทความเรียงตามอักษรของผู้แต่ง
- ค. ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรมและสาระสังเขปของบทความเรียงตามหมวดหมู่
- ง. ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรมและสาระสังเขปของบทความแยกตามสาขาวิชา
8. ถ้าท่านต้องการศึกษาเรื่อง การปฏิรูปการบริหารระบบราชการแผ่นดินไทย คำถามข้อใดที่ทำให้ขอบเขตของเรื่องที่ศึกษากว้างขึ้น
- ก. ใครจะเป็นผู้ปฏิรูประบบราชการไทย
- ข. ค่านิยมสังคมไทยกับระบบราชการไทยเป็นอย่างไร
- ค. อุปสรรคสำคัญของ การปฏิรูประบบราชการไทยคืออะไร
- ง. ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูประบบราชการไทยเป็นอย่างไร

9. ถ้าท่านต้องการศึกษาเรื่อง ช้างแร่ว่อน การตั้งคำถามข้อใดทำให้ขอบเขตของเรื่องแคบที่สุด
- ช้างไทยมีกี่ชนิด
 - จำนวนช้างแร่ว่อนในประเทศไทย
 - การเลี้ยงช้างกับการทำธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย
 - ปัญหาช้างแร่ว่อนในกรุงเทพฯเกิดจากสาเหตุใด
10. ถ้าท่านต้องการศึกษาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน ควรกำหนดคำใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาได้ครอบคลุมที่สุด
- แผนการสอน วิธีการสอน กิจกรรมในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียน
 - การจัดชั้นเรียน วิธีการสอน กิจกรรมในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
 - การจัดชั้นเรียน อุปกรณ์การสอน ทักษะคิดของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
 - การจัดชั้นเรียน จำนวนนักเรียน ทักษะคิดของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
11. คุณกำลังเขียนรายงานวิชานิเวศน์วิทยา ชั้นแรกต้องการข้อมูลเพื่ออธิบายความหมายของคำว่า “สันปันน้ำ”(watershed) ตัวเลือกใดดีที่สุดในการได้ ข้อมูลพื้นฐานอย่างคร่าวๆ
- ค้นหาคำว่า “สันปันน้ำ” ในคานาตอล็อกออนไลน์ของห้องสมุด
 - ค้นหาบทความที่เกี่ยวข้องกับ “สันปันน้ำ”
 - ค้นหาคำว่า “สันปันน้ำ” ในแหล่งข้อมูลอ้างอิงทั่วไป เช่น สารานุกรม
 - พิมพ์คำว่า “สันปันน้ำ” ใน web search engine เพื่อจะได้รายชื่อแหล่งข้อมูล อ้างอิงทั้งหมด

12. นำอักษรต่อไปนี้ใส่ช่องว่างโดยให้ข้อความสัมพันธ์กัน.

แหล่งสารสนเทศ

- ก. แผนที่
- ข. สารานุกรมไทย
- ค. ดรรชนีวารสาร
- ง. ตำรา
- จ. สถิติรายปี
- ฉ. พจนานุกรม

สารสนเทศ

- _____ ความหมายของคำศัพท์ “Information”
- _____ รายชื่อบทความเกี่ยวกับการตัดต่อyinพันธุกรรม
- _____ ข้อมูลรายได้ประจำปี 2548 ของประชาชนจังหวัดปัตตานี
- _____ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยสมัยอยุธยา
- _____ รัฐต่างๆในประเทศออสเตรเลีย
- _____ แบบเรียนประวัติศาสตร์ในสมัยสุโขทัย

13. ดนัยต้องการข้อมูลเพลงใหม่ๆ ควรค้นจากแหล่งสารสนเทศใด

- ก. ศูนย์สารสนเทศ
- ข. อินเทอร์เน็ต
- ค. ปรากฏ์ชาวบ้าน
- ง. หอจดหมายเหตุ

14. หากต้องการข้อมูลในการทำวิจัย ควรใช้สารสนเทศประเภทใด

- ก. หนังสือพิมพ์
- ข. สารานุกรม
- ค. เทปเสียง
- ง. บรรณานุกรม

15. พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

“การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมีพอกินพอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอสมควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

แหล่งที่มา : ประมวลพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ

จากข้อความดังกล่าว เป็นข้อความที่เหมาะสมกับผู้ใช้กลุ่มใดมากที่สุด

- ก. ข้าราชการ
- ข. นักวิชาการ
- ค. บุคคลทั่วไป
- ง. นิสิต/นักศึกษา

16. บทความหนึ่งเขียนโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ มีบรรณานุกรมอ้างอิงท้ายบท บทความดังกล่าว ควรตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ใด

- ก. นิตยสาร
- ข. วารสารวิชาการ
- ค. วารสารทั่วไป
- ง. สิ่งพิมพ์รัฐบาล

17. ข้อใดเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ

- ก. ปรินต์นิพนธ์
- ข. บทความวารสาร
- ค. ตำรา
- ง. ไมโครฟิล์ม

18. ถ้าท่านต้องการบทความวิทยานิพนธ์ต่างประเทศ ควรเลือกใช้เครื่องมือค้นหาที่ดีที่สุด

- ก. SWUA
- ข. Journal Link
- ค. เครือข่าย ThaiLis
- ง. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของ TIAC

19. ถ้าท่านต้องการทราบว่า มหาวิทยาลัยเท็กซัส สหรัฐอเมริกา เป็/จดสอนหลักสูตรวิชาใดบ้าง ควรเลือกใช้เครื่องมือค้นหาข้อใด

ก. โอแพกบนเว็บ

ข. เสิร์ชเอนจิน

ค. กฤตภาคออนไลน์

ง. ดรรชนีวารสารบนเว็บ

20. ถ้าท่านต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับ ความสำเร็จของนโยบายกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน แหล่งข้อมูลใดเป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลที่ดีที่สุด

ก. หนังสือพิมพ์

ข. ข่าวสารของกรมการพัฒนาชุมชน

ค. รายงานการประชุมของคณะรัฐมนตรี

ง. รายงานประจำปีของกรมการพัฒนาชุมชน

21. คำสั่ง – จงเลือกตัวเลือกที่เหมาะสม

จับคู่กิจกรรมกับขั้นตอนที่เหมาะสมในกระบวนการทำวิจัย

เขียนเลข 1 สำหรับ ขั้นที่ 1 -- การเตรียมการ

เขียนเลข 2 สำหรับ ขั้นที่ 2 -- รวบรวมข้อมูล

เขียนเลข 3 สำหรับ ขั้นที่ 3 -- ผลงานขั้นสุดท้าย

_____ ก. สํารวจข้อมูลพื้นหลังเพื่อทำให้หัวข้อแคบลง

_____ ข. ตัดสินใจว่าคุณรวบรวมข้อมูลเพียงพอหรือยังในการทำวิจัย

_____ ค. อ้างอิงถึงแหล่งข้อมูล

_____ ง. ตั้งคำถามการวิจัย

_____ จ. ประเมินข้อมูลที่ได้

_____ ฉ. เขียนรายงาน

_____ ช. ค้นหาข้อมูลที่เหมาะสมกับคำถามการวิจัย

22. ในกรณีที่ท่านไม่ทราบว่าข้อมูลของเรื่องที่ต้องการอยู่ในเว็บไซต์ใด ท่านควรเริ่มต้นค้นหาโดยใช้โปรแกรมค้นหา (Search Engines) ประเภทใด จึงจะได้เว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลที่ตรงที่สุด

- ก. ประเภท Meta search
- ข. ประเภท Subject search
- ค. ประเภท Keyword search
- ง. ประเภท Specialized search tool

23. ท่านต้องการค้นหาว่า ห้องสมุด มศว มีหนังสือชื่อ สื่อการสอนและการฝึกอบรม : จากสื่อ พื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล หรือไม่ จะเลือกสืบค้นจากเมนูใด

- ก. Title Alphabet = ชื่อเรื่อง
- ข. Title Keyword = คำจากชื่อเรื่อง
- ค. Subject Alphabet = หัวเรื่อง
- ง. Subject Keyword = คำจากหัวเรื่อง

24. พิจารณาข้อมูลข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถาม

พฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral science)	
ดูเพิ่มเติม	จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาเด็ก จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาสังคม สังคมวิทยา
พฤติกรรมองค์การ (Organizational behavior)	
ดูเพิ่มเติม	แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมองค์การ
XX	การจัดการ การจัดองค์การ จิตวิทยาสังคม จิตวิทยาอุตสาหกรรม องค์การ

ถ้าจะศึกษาเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ ในแง่ของ แนวทางที่ยึดปฏิบัติในองค์กรของพนักงาน บริษัท จะเลือกใช้หัวเรื่องใดเป็นคำค้น

- ก. วัฒนธรรมองค์การ
- ข. พฤติกรรมศาสตร์
- ค. จิตวิทยาสังคม
- ง. การจัดการองค์การ

25. ถ้าต้องการศึกษาเรื่อง การประเมินผลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ควรใช้หัวเรื่องใดจากหัวเรื่องที่กำหนดมาให้เพื่อนำไปใช้ค้นหาข้อมูลที่ต้องการ

- ก. Educational Planning
- ข. Formative Evaluation
- ค. Educational Evaluation
- ง. Educational Assessment

26. ถ้าท่านต้องการค้นหา ประวัติและผลงาน นายอานันท์ ปันยารชุน จากโอแพกในห้องสมุด ใช้เมนูใดให้คำตอบที่ตรงที่สุด

- ก. Author = ชื่อผู้แต่ง
- ข. Title = ชื่อเรื่อง
- ค. Subject = หัวเรื่อง
- ง. General Keyword = คำทั่วไป

27. ถ้าท่านต้องการหนังสือเล่มหนึ่งที่มีอยู่ในห้องสมุด แต่ท่านจำชื่อหนังสือไม่ได้ทั้งหมด จำได้ว่าหนังสือเล่มนั้นชื่อเรื่องมีคำว่า ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ และ การบริหาร ควรใช้เมนูใดในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ

- ก. Title = ชื่อเรื่อง
- ข. Subject = หัวเรื่อง
- ค. General Keyword = คำทั่วไป
- ง. Title = คำจากชื่อเรื่อง

28. การค้นข้อมูลจาก WEBPAC ของหอสมุดโดยใช้เทคนิคการตัดปลายคำของคำว่า Sociology ได้ดีที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคำว่า Sociological, Sociologically

- ก. So*
- ข. Soc*
- ค. Socio*
- ง. Sociolog*

NewsBank NewsFile Collection (1991-Current)

29. คุณกำลังใช้คอมพิวเตอร์ที่บ้านและเชื่อมต่อไปที่ฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์ตามกำหนดเวลาเพื่อหาบทความมาใช้ในการงานวิชาภาษาอังกฤษ ภาพที่เห็นข้างบนคือสิ่งที่คุณจะเห็นเมื่อเชื่อมต่อแล้วฐานข้อมูลนี้เป็นของใหม่สำหรับคุณ พอคุณทำการค้นหาแล้วปรากฏผลว่า ไม่พบข้อมูล คุณจะทำอย่างไร

- ก. ออกจากหน้านั้นแล้วไปลองกับฐานข้อมูลอื่น
- ข. อีเมลไปหาบริษัท NewsBank เพื่อขอคำปรึกษา
- ค. คลิก "Help"
- ง. คลิก "Keyword"

30. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ The Role of Teacher Education in Asia โดยใช้วิธีการค้นแบบAdvanced Search ควรใช้คำค้นอะไรเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการมากที่สุด

- ก. Teacher Education
- ข. Teacher AND Asia
- ค. Teacher AND Education
- ง. Teacher Education AND Asia

31. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ โรคเอดส์ในประเทศไทย โดยใช้วิธีการค้นแบบ Advanced Search ควรใช้คำค้นอะไรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่สุด

- ก. AIDS OR HIV
- ข. AIDS AND Thailand
- ค. AIDS OR HIV AND Thailand
- ง. AIDS AND HIV AND Thailand

32. ถ้าท่านต้องการทราบว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องอะไรบ้าง ควรค้นจากหนังสือประเภทใด

- ก. สารานุกรม
- ข. นามานุกรม
- ค. บรรณานุกรม
- ง. อักษรานุกรมชีวประวัติ

33. ถ้าท่านต้องการข้อมูลโดยสังเขปเกี่ยวกับ กบฏบวรเดช ควรเลือกใช้เครื่องมือใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการโดยง่ายที่สุด

- ก. สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย
- ข. อักษรานุกรมชีวประวัติคนไทย
- ค. หนังสือทั่วไปที่เกี่ยวกับเรื่องประวัติศาสตร์ไทย
- ง. ปรินต์นิพนธ์ที่เกี่ยวกับเรื่องประวัติศาสตร์ไทย

34. ต้องการทราบว่าหนังสือเล่มหนึ่งมีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ควรพิจารณาจากส่วนใด

- ก. คำนำ
- ข. สารบัญ
- ค. ดรรชนี
- ง. หน้าปกนอก

35. ถ้าท่านต้องการค้นหาประเด็นเกี่ยวกับ Leaders จากหนังสือเรื่อง Introduction to Sociology ควรค้นหาจากส่วนใดของหนังสือจึงจะดีที่สุด

- ก. สารบัญ
- ข. บรรณานุกรม
- ค. บทที่เกี่ยวข้อง
- ง. ดรรชนีท้ายเล่ม

36. ข้อใด ไม่ใช่ ประเภทของโปรแกรมค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

- ก. Internet Explorer
- ข. Google
- ค. Yahoo
- ง. Power Point

37. ข้อ 37 – 40 , ข้างล่างนี้คือแหล่งข้อมูลอ้างอิง 4 แหล่งสำหรับประเภทของข้อมูลที่ต่างกัน จับคู่กับตัวเลือกจากกรอบสี่เหลี่ยมต่อไปนี้ สามารถใช้ตัวเลือกซ้ำได้

- ก. หนังสือ
- ข. บทความที่ตีพิมพ์ตามกำหนดเวลา
- ค. บทหนึ่งของหนังสือ
- ง. บทความจากสารานุกรม

37 _____Hume, David. "Justice and Equality." Equality:
Selected Readings.Ed. Louis P. Pojman and Robert
Westmoreland. NewYork: Oxford University Press, 1997

38 _____"Post-Workout Refueling." K. Engel. Muscle & Fitness.
Oct. 2002:258.

39 _____Meeks, K. (2000). Driving while black: Highways,
shopping malls, taxicabs, sidewalks: How to fight
back if you are a victim of racial profiling." New York:
Broadway.

40 _____ “Detained by the U.S. Government.”

Synthesis/Regeneration. Fall 2002, 9-11.

41. รายการบรรณานุกรมที่สืบค้นจาก OPAC

Call#	หนังสือทั่วไป-ไทย	Status	Item Being Held
	378 ข357ก		
	Requests 1	Bookings 0	
1	Author		<u>ชัชวดี ทองทาบ.</u>
2	Title		การศึกษาในต่างประเทศ : การขอทุนการศึกษาต่อในต่างประเทศ และการขอใบเทียบวุฒิการศึกษา / ชัชวดี ทองทาบ.
3	Publisher		เชียงใหม่ : กองทุนลักษ์ณา สีพหาชีวะ, 2539.
	Description		[xii], 412 หน้า : ภาพประกอบ.
	Local Note		BK.
4	Subjects		<u>การศึกษาในต่างประเทศ</u> <u>ทุนการศึกษา</u>
5	ISBN		974-89397-8-2
	Utility#		044205

ถ้าท่านต้องการค้นหาหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาในต่างประเทศเพิ่มเติมอีก ควรทำอย่างไร

ก. คลิกบรรทัดหมายเลข 2

ข. คลิกบรรทัดหมายเลข 3

ค. คลิกบรรทัดหมายเลข 4

ง. ไม่มีข้อถูก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Author Grisham, John.
 Title **The pelican brief / John Grisham.**
 Publ/date New York : Doubleday, c1992.

LOCATION	CALL #	STATUS
Main Collection	PS3557.R5355 P4 1992	BEING SEARCHED

Edition 1st ed.
 Descript 371 p. ; 24 cm.
 Subject United States. Supreme Court -- Fiction.
 ISBN 0385421982 ;
 0385423543 (lg. print) :

พิจารณารายการหนังสือออนไลน์ด้านบน แล้วตอบคำถามสองข้อต่อไปนี้

42. เต็มคำในช่องว่างว่าคุณจำเป็นต้องใช้ข้อมูลอะไรที่จะไปหาหนังสือบนชั้น_____

43. จะมีหนังสือนี้อยู่บนชั้นหรือไม่? มีหรือไม่มี_____

44. บนชั้นหนังสือ: PS3503 .A6223 Z477 1995 ก่อนหน้าหมายเลขนี้จะเป็นหมายเลขข้อใด

ก. PS3503 .A62 A79 1999

ข. PS3503 .A623 Q8 1961

ค. PS3503 .A627 P87 1958

ง. PS3503 .A815 A923 E44 1910

45. เวลารวบรวมข้อมูลมาทำโครงการ มีความจำเป็นมากที่สุดที่จะต้อง...

ก. ประเมินว่าข้อมูลนั้นถูกต้องและทันสมัย

ข. พิมพ์ (ปริ้นท์)บทความหรือข้อมูลที่จะใช้ประกอบโครงการออกมาทั้งหมด

ค. บันทึกบรรณานุกรมของข้อมูลทั้งหมดเพื่อการอ้างอิง

ง. คำตอบคือ ก กับ ข

จ. คำตอบคือ ก กับ ค

46. ข้อใดต่อไปนี้มีองค์ประกอบครบถ้วนซึ่งเป็นที่ต้องมีการอ้างอิงรูปแบบ MLA หรือ APA ในบทความนิตยสารจากฐานข้อมูลออนไลน์

- ก. ชื่อผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, ชื่อนิตยสาร, วันที่ตีพิมพ์, เลขหน้า, ชื่อของฐานข้อมูลออนไลน์
- ข. ชื่อผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, ชื่อนิตยสาร, ชื่อสำนักพิมพ์, วันที่ตีพิมพ์, เลขหน้า, ชื่อของฐานข้อมูลออนไลน์ URL
- ค. ชื่อผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, ชื่อนิตยสาร, ชื่อสำนักพิมพ์, วันที่ตีพิมพ์, เลขหน้า, URL
- ง. ชื่อผู้แต่ง, ชื่อเรื่อง, ชื่อนิตยสาร, ชื่อสำนักพิมพ์, วันที่ตีพิมพ์, เลขหน้า, ชื่อของฐานข้อมูลออนไลน์ วันที่เข้าสืบค้น URL

47. จากข้อมูลเบื้องต้นที่คุณหาได้ คุณเจอย่อหน้านี้

จากการศึกษาพบว่ายิ่งมีการลงโทษทางกายกับเด็กคนหนึ่งมากเท่าไร เด็กคนนั้นก็มีโอกาสที่จะกระทำรุนแรงทางร่างกายกับผู้อื่นมากขึ้นเป็นเท่าตัว ความรุนแรงทางร่างกายที่เด็กได้รับจะกลายเป็นนิสัยเมื่อโตขึ้น และยิ่งไปกว่านั้น ความรุนแรงในครอบครัวจะทำลายกลุ่มสังคมและเศรษฐกิจ

จากย่อหน้าด้านบน เป็นข้อมูลที่น่าจะอยู่ในหัวข้อเรื่องอะไร

- ก. ความรุนแรงในผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น
- ข. การลงโทษทางร่างกายกับเด็ก
- ค. ความสัมพันธ์ระหว่างการลงโทษทางร่างกายกับเด็กและความรุนแรงในผู้ใหญ่
- ง. ความรุนแรงและความต่างทางชนชั้น

48. การถอดความ/ถ่ายข้อความ (paraphrasing) เป็นกระบวนการของ.....

- ก. สรุปประเด็นของผู้เขียนด้วยภาษาของเรา
- ข. เลือกย่อหน้าที่จะมาใช้เขียนรายงาน (paper)
- ค. เปลี่ยนข้อความเพื่อให้มีความหมายอื่น
- ง. ไม่ใช่สิ่งที่กล่าวมาข้างต้น

49. คุณจะเขียนรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่อง “ความปลอดภัยของยานยนต์จากยางรถยนต์” คุณค้นเจอข้อมูลแล้วส่วนหนึ่ง ข้อมูลไหนน่าเชื่อถือมากที่สุด เพื่อที่จะสืบค้นข้อมูลที่เป็นรูปธรรมและน่าเชื่อถือที่สุดต่อไป

- ก. รายงานจากสมาคมธุรกิจการค้ารถยนต์
- ข. ผลสำรวจผู้ใช้จากบริษัทผู้ผลิตยางรถยนต์
- ค. บทความในนิตยสารรถยนต์
- ง. บทความในนิตยสารสิทธิผู้บริโภคในหัวข้อยานยนต์

50. ถ้าท่านต้องการตรวจสอบว่าผู้เขียนหนังสือคนใดมีคุณสมบัติเหมาะสมกับเรื่องที่เขียนหรือไม่ ควรพิจารณาจากแหล่งใด

- ก. หนังสือบรรณานุกรม
- ข. หนังสือนามานุกรมบุคคล
- ค. หนังสือประวัตินักประพันธ์
- ง. หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ

51. ต้องการทราบว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการเขียนนั้น ๆ เชื่อถือได้หรือไม่ ควรจะพิจารณาจากส่วนใด

- ก. คำนิยมในหนังสือ
- ข. บทวิจารณ์หนังสือ
- ค. คู่มือแนะนำหนังสือน่าอ่าน
- ง. บรรณานุกรม

52. ต้องการตรวจสอบคุณสมบัติของสำนักพิมพ์ ว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ควรพิจารณาจากแหล่งใด

- ก. นามานุกรมธุรกิจการค้า
- ข. นามานุกรมสำนักพิมพ์
- ค. หนังสือขายดีของสำนักพิมพ์นั้น ๆ
- ง. หนังสือที่ได้รับรางวัลจากสมาคมผู้จัดพิมพ์

ACRL | Association of Colle... ALA | ALA website copyrig... x

http://www.ala.org/ala/footer/copyright.cfm

Customize Links Free Hotmail Suggested Sites Web Slice Gallery ชมรมนักวิจัยประสานเส... รับสมัครตีใจ ต่วน! Other bookmarks

ALA American Library Association

Join ALA | Contact Us | FAQs | giveALA | Take action! | Log in

Divisions ▾ Offices ▾ Round Tables ▾ Committees ▾ Publications ▾ Related ▾ Search ala.org: GO

Home ▸ Copyright

> About ALA
 > Awards & Grants
 > Conferences & Events
 > Education & Careers
 > Issues & Advocacy
 > Best Practices
 > Member Groups & Communities
 > Membership
 > News & Press Center
 > Professional Resources
 > Research & Statistics

SEND PRINT CITE
 SHARE

ALA web copyright statement and release

© Copyright 1997-2009 American Library Association.

The American Library Association is providing information and services on the web in furtherance of its non-profit and tax-exempt status. Permission to use, copy and distribute documents delivered from this web site and related graphics is hereby granted for private, non-commercial and education purposes only, provided that the above copyright notice appears with the following notice: this document may be reprinted and distributed for non-commercial and educational purposes only, and not for resale. No resale use may be made of material on this web site at any time. All other rights reserved.

The names and logos of the American Library Association, including its divisions, offices, committees, round tables, and other units may not be used without specific, written prior permission. The American Library Association makes no representation about the suitability of this information for any purpose. It is provided "as is" without express or implied warranty.

THE AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION DISCLAIMS ALL WARRANTIES WITH REGARD TO THIS INFORMATION, INCLUDING ALL IMPLIED WARRANTIES OR MERCHANTABILITY AND FITNESS. IN NO EVENT SHALL THE AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION BE LIABLE FOR ANY SPECIAL, INDIRECT OR CONSEQUENTIAL DAMAGES OR ANY DAMAGES WHATSOEVER RESULTING FROM LOSS OF USE, DATA OR PROFITS, WHETHER IN AN ACTION OF CONTRACT, NEGLIGENCE, OR OTHER TORTIOUS ACTION, ARISING OUT OF OR IN CONNECTION WITH THE USE OR PERFORMANCE OF THIS INFORMATION.

The American Library Association does not exert editorial control over materials that are posted by third parties onto this site or materials that are directed by third parties to any other persons. The American Library Association is not responsible for any material posted by any third party. The user hereby releases the American Library Association from any and all liability for any claims or damages which result from any use of this site.

Acceptance of an advertisement does not imply endorsement of the advertiser's product(s) by American Library Association. Links established from this site do not imply endorsement of the site's products and services by American Library Association.

Last Modified: March 4th, 2009

American Library Association | 50 E. Huron, Chicago IL 60611 | 1.800.545.2433 Copyright Statement | Privacy Policy | Feedback | 2010 © American Library Association

53. เว็บไซต์นี้ ให้ข้อมูลล่าสุดเมื่อใด

- ก. 4 กุมภาพันธ์ 2009
- ข. 4 ธันวาคม 2009
- ค. 4 เมษายน 2009
- ง. 4 มีนาคม 2009

54. เมื่อทำการประเมินแหล่งของข้อมูลสารสนเทศ วันที่ของข้อมูลนั้น...

- ก. สำคัญมาก แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหัวข้อว่า ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นขอเท็จจริงหรือเป็น ข้อมูลเชิงสถิติตัวเลขจะได้ไม่นำข้อมูลที่ล้าสมัยมาอ้าง
- ข. ไม่ควรเกิน 10 ปี จะได้ข้อมูลที่ไมล้าสมัยจนเกินไป
- ค. จำเป็นเฉพาะการทำวิจัยทางการแพทย์เท่านั้น เพราะวิชาการทางการแพทย์ ต้องรับผิดชอบชีวิตคน
- ง. ปกติไม่ค่อยจำเป็นถ้าแหล่งข้อมูลนั้นน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ

55. พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

“การเข้าไปตั้งสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในชุมชนใดๆ นั้น มหาวิทยาลัยแห่งนั้นควรที่จะได้รู้ถึงสภาพและลักษณะของชุมชนนั้นๆ ด้วย เพื่อที่จะได้รู้ เข้าใจ และทราบถึงปัญหาของชุมชนนั้นๆ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาของชุมชนดังกล่าวร่วมกับภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง”

แหล่งที่มา : ญัฐดา ตันสกุล และ จรรยาพร จตุรงค์พลลาธิปัต. (2545).

“สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของครัวเรือนเกษตรในอำเภอ อองครักษ์ จังหวัดนครนายก,” สังคมศาสตร์. หน้า 24-33.

จากข้อความดังกล่าว เป็นข้อความประเภทใด

- ก. คำอธิบาย
- ข. ข้อคิดเห็น
- ค. ข้อเท็จจริง
- ง. ข้อความสังเคราะห์

56. อ่านข้อความข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถาม

“ทีวีสร้างให้ผู้หญิงมีจิตจะก้าน ใส่ใจภาพภายนอกมากกว่าหัวใจ เป็นหุ่นยนต์ที่ไม่เหลือความเป็นคน เคยมีบางคนบอกว่าเปิดทีวีไว้เป็นเพื่อนแก้เหงา ให้เหมือนไม่ได้อยู่บ้านคนเดียว ทีวีเป็นเพื่อนประเภทไหนกัน แม้แต่ข่าว เราก็รับรู้ได้แค่เพียงกระพิก เราไม่รู้เบื้องหลังของการเลือกปฏิบัติเพื่อนแบบไหนที่เอาเงินล้านมาล่อให้ผู้หญิงทุกคนเข้าร่วมประกวดนางงามเงินล้านที่ ทำให้คนรู้กันทั่วประเทศว่าหลักฐานปริญญาตรี และปริญญาโทของเราไร้คุณภาพ “(ปรารธนา รัตนะ. 2544 : 62)

ข้อใดกล่าวถึงข้อความนี้ ถูกต้องที่สุด

- ก. ข้อความนี้ลำเอียง ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโทรทัศน์
- ข. ข้อความนี้ให้แง่คิดและมุมมองหลายมุมมอง
- ค. ผู้เขียนบทความนี้มองโทรทัศน์ด้วยความเป็นกลาง
- ง. ผู้เขียนมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโทรทัศน์

57. ถ้าท่านค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ พีชสมุนไพรกวาวเครือ เว็บไซต์ต่อไปนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับกวาวเครือ เว็บไซต์ใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

ก. http://www.healthfood_th.info/ka.htm ของบริษัทผลิตภัณฑ์ อาหารเพื่อสุขภาพจำกัด(ในเครือสหฟาร์ม)

ข. <http://www.pharm.chula.ac.th/> ของ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. http://www.thaiclinic.com/question_kwaw.html ของ นายแพทย์ธเนศ พัวพรพงษ์ ศัลยแพทย์โรงพยาบาลวิภาวดี

ง. <http://www.mweb.co.th> ของบริษัทเอ็มเว็บ ประเทศไทย จำกัด

58. หากท่านต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองการใช้แรงงานเด็กในประเทศไทย จะเลือกสัมภาษณ์บุคคลในข้อใด จึงจะได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงที่สุด

ก. ปวีณา หงสกุล

ข. กัญจนา ศิลปอาชา

ค. ครูหยุดย (วัลลภ ตังคณานุรักษ์)

ง. อาจารย์แม่ (สุนีย์ สินธุเดชะ)

60. วิธีการใดต่อไปนี้น่าจะมีประโยชน์ในการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลในเว็บ

ก. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้เขียนเว็บนั้น

ข. ค้นหาข้อมูลเดียวกันจากแหล่งอื่น

ค. ค้นหาว่า สถาบัน/องค์กรไหนรองรับเว็บนี้

ง. คำตอบคือ ก และ ข และ ค

61. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลออนไลน์

ก. ถ้าต้องการบทความวารสารภาษาอังกฤษ ค้นหาได้จากระบบOPAC

ข. ถ้าต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการเสียดวงศรียุทธยาครั้งที่ 2 ค้นหาได้

จาก <http://www.thisisthailand.org/history/>

ค. ถ้าต้องการบทความเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารธุรกิจ ค้นหาได้จากฐานข้อมูล ERIC

ง. ถ้าต้องการบทความวิจัยต่างประเทศทางด้านสังคมศาสตร์

ค้นหาได้จากฐานข้อมูล DAO

59. จากหน้าเว็บไซต์ ด้านล่าง จงพิจารณาว่าส่วนใดที่ไม่สามารถ ใช้ประเมินความน่าเชื่อถือของ สารสนเทศได้

ก. http://www.obec.go.th/show_news.php?article_id=474

ข. **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน**
 ๘๐ ปีมาแล้ว ที่ผู้จากตระเวนชายแดนและตำรวจพลร่ม เข้าไปในหมู่บ้านชาวเขา และได้พบเห็นว่า "ไม่มีใครพูดไทยได้ และแม้ว่าจะมีเด็กไทยเรียน จำนวน มาก "ไม่มีใครพูดไทยได้"และแม้ว่าจะมีเด็กไทย เรียนจำนวนมาก แต่ก็ไม่ใคร่ไปคิดถึงโรงเรียน ในหมู่บ้านเหล่านั้น หากปล่อยทิ้งไว้ อาจส่งผลต่อ ความมั่นคงของประเทศได้ ดังนั้น ตำรวจตระเวนชายแดน จึงได้ริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนชาวเขาและ ประชาชนไทยคนแรกขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ ๗ มกราคม ๒๕๓๙.....
 ๘๐ ปีมาแล้ว ที่ผู้จากตระเวนชายแดนและตำรวจพลร่ม เข้าไปในหมู่บ้านชาวเขา และได้พบเห็นว่า "ไม่มีใครพูดไทยได้" และแม้ว่าจะมีเด็กไทยเรียน จำนวน มาก "ไม่มีใครพูดไทยได้"และแม้ว่าจะมีเด็กไทย เรียนจำนวนมาก แต่ก็ไม่ใคร่ไปคิดถึงโรงเรียน ในหมู่บ้านเหล่านั้น หากปล่อยทิ้งไว้ อาจส่งผลต่อ ความมั่นคงของประเทศได้ ดังนั้น ตำรวจตระเวนชายแดน จึงได้ริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนชาวเขาและ ประชาชนไทยคนแรกขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ ๗ มกราคม ๒๕๓๙ เพื่อสอนให้เด็กชาวเขา และ ประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ได้เรียนรู้ภาษาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ของไทย เป็นไปดี โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน <http://www.bpp-school.co.cc/>

ค. ให้คะแนนข่าว/บทความนี้
 * ** *** **** ***** ไม่มีความเห็น

ง. [ข่าวในหมวดเดียวกัน]
 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน [596]

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
 ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทรศัพท์ 02-2885511-6 ไม่สงวนลิขสิทธิ์

การสร้างนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การใฝ่รู้งั้นแต่การอ่าน และอ่านจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัย แม้บางครั้งจะมีปัญหาและอุปสรรคบ้างก็ไม่ย่อท้อ สาเหตุที่ทำให้คนไทยขาดนิสัยรักการอ่านนั้น สรุปได้ดังนี้(ศรีรัตน์ เจิงกลินจันทร์. 2536 : 34)

1. ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน
2. ปัญหาการอ่าน
3. วัสดุการอ่าน
4. ขาดการกระตุ้นและส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน
5. ความพร้อมที่จะอ่าน ฯลฯ

จากสาเหตุดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทุกคนต้องมีส่วนร่วมที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมในการสร้างนิสัยรักการอ่านทั้งบ้าน โรงเรียน และชุมชน ควรร่วมมือซึ่งกันและกัน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542 : 86)

การที่จะให้เด็กได้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เป็นหนังสือ มีจิตใจชอบหนังสือ และรักการอ่านจำเป็นต้องดำเนินการที่สำคัญ 2 ประการ คือ สอนให้เด็กอ่านหนังสือจนสามารถอ่านออกเขียนได้ และชักนำให้เกิดความนิยมชมชอบในหนังสือ (ประเทิน มหาพันธ์. 2530 : 8)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก มีดังนี้

1. อิทธิพลจากครอบครัว
2. อิทธิพลของสื่อสารมวลชน
3. อิทธิพลของธุรกิจหนังสือ
4. อิทธิพลจากโรงเรียน

(สุขุม เฉลยทรัพย์. 2529 : 99-100)

62. ต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การขาดนิสัยรักการอ่านของคนไทย จะอ่านจากหนังสือใด

ก. ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน.

กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาคาร.

ข. ประเทิน มหาพันธ์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอ

เดียนสไตร์.

ค. ศรีรัตน์ เจิงกลินจันทร์. (2536). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการ

อ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ง. สุขุม เฉลยทรัพย์. (2529). การส่งเสริมการอ่าน. ปทุมธานี :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

63. พิจารณาข้อเขียนต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ปัจจุบันสารานุกรมเป็นหนังสืออ้างอิงที่มีความสำคัญและใช้กันอย่างแพร่หลายในฐานะที่เป็นแหล่งสรรพวิทยาความรู้อันเป็นพื้นฐานโดยทั่วไป อริสโตเติล (Aristotle)¹ ปรชญาเมธีกรีกโบราณได้รับการ

ยกย่องว่าเป็นบิดาของสารานุกรม เนื่องจากคำบรรยายที่ให้แก่วิชาการที่สถาบันวิชาการกรุงเอเธนส์นั้น เมื่อศิษย์นำมาเรียบเรียงและจัดระบบแล้วมีเนื้อหาความรู้สมบูรณ์แบบในลักษณะเดียวกับสารานุกรม

นับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาจวบจนทุกวันนี้ พัฒนาการของสารานุกรมทั้งรูปแบบและเนื้อหา ก็ได้ขยายขอบเขตไปอย่างกว้างขวางครอบคลุมศาสตร์ทุกแขนง จนกระทั่งได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริการตอบคำถามและการช่วยค้นคว้าของแผนกอ้างอิง ที่ได้มีการริเริ่มขึ้นในสมัย ซามูเอล กรีน (Samuel Gree) เมื่อคริสต์ศักราช 1882² เรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับว่า สารานุกรมเป็นกระดูกสันหลังของงานบริการอ้างอิง ในห้องสมุดทุกประเภท (the backbone of much of the reference work in any library)³ ทั้งนี้

ก็เพราะว่าสารานุกรมเป็นแหล่งที่ดีที่สุดในการค้นหาคำตอบสำหรับข้อเท็จจริงได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง⁴

ด้วยเหตุนี้หากไม่นับรวมหนังสือ World Almanac และ The Readers' Guide to Periodical Literature แล้ว สารานุกรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสารานุกรมทั่วไปเป็นหนังสืออ้างอิงที่ใช้บ่อยที่สุด⁵

¹Louis Shores and Richard Kryzs. "Reference Book," Encyclopedia of Library and Information Science. p. 161.

²สองศรี พรสุวรรณ และ เพชรภรณ์ พิทยาวัฐ. แหล่งสารนิเทศทั่วไปเพื่อการค้นคว้า. หน้า 4-5.

³Louis Shores and Richard Kryzs. loc. cit.

⁴William A. Katz. Introduction to Reference Work. p. 218.

⁵Ibid. p. 215.

แหล่งที่มา : หนังสือความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิง

63. ถ้าท่านต้องการตรวจสอบว่าข้อความที่ขีดเส้นใต้ในข้อเขียนนี้ ผู้เรียบเรียงอ้างอิงมาจากหนังสือชื่ออะไร สามารถตรวจสอบได้จากหนังสือเรื่องใด

ก. Reference Book

ข. Introduction to Reference Work

ค. แหล่งสารนิเทศทั่วไปเพื่อการค้นคว้า

ง. Encyclopedia of Library and Information Science.

64. ข้อใดคือสื่อที่ดีที่สุดในการนำเสนอรายงานในระยะเวลาที่จำกัด

- ก. รายงานฉบับเต็มที่เตรียมส่ง
- ข. เนื้อหาโดยสรุปที่จัดทำโดยโปรแกรม Powerpoint
- ค. รายงานโดยใช้แผ่นใส
- ง. รายงานโดยใช้โปสเตอร์

65. ข้อใดเป็นวิธีการนำเสนอเนื้อหาเชิงสถิติที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

- ก. ตาราง
- ข. แผนภาพ
- ค. กราฟ
- ง. ข้อความ

66. การคุ้มครองทางลิขสิทธิ์ครอบคลุมถึงงานที่...

- ก. ตราบใดที่คนแต่งหรือผู้สร้างยังมีชีวิต
- ข. มีการระบุเครื่องหมายลิขสิทธิ์ (เช่น Copyright by...) อย่างชัดเจน
- ค. นำเสนอถึงต้นฉบับความคิด ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม (หนังสือ ดนตรี ภาพวาด วีดิโอ ...)
- ง. ต้องได้รับการตีพิมพ์/เผยแพร่เท่านั้น

67. สารสนเทศเวปไซด์เว็บ ประเภทใดที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าโดยไม่มีกำกัลิขสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล

- ก. ข้อมูลสถิติ ข่าวสารทางราชการ ข้อมูลของสถาบันการศึกษา
- ข. ห้องสนทนา รายงานข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง
- ค. ข้อมูลบุคคล หมายเลขโทรศัพท์ โฆษณาผลิตภัณฑ์
- ง. ข่าวรับสมัครงาน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลศูนย์การค้า

68. ข้อใดต่อไปนี้นี้ที่มักจะต้องมีรหัสผ่านเพราะเว็บไซต์ที่ไม่อนุญาตให้เข้าใช้ฟรี

- ก. คาทาล็อกออนไลน์ห้องสมุด
- ข. ฐานข้อมูล(ของนิตยสาร วารสาร)ที่ตีพิมพ์ตามกำหนดเวลา เช่น InfoTrac หรือ EBSCOhost
- ค. Yahoo! Web Directories
- ง. เว็บของร้านหนังสือ

69. ข้อใดเป็นตัวอย่างของการละเมิดลิขสิทธิ์

- ก. กรณีการตีความบทประพันธ์ใหม่ เพื่อสร้างเป็นละครเวที
- ข. กรณีการปรับแต่งพันธุกรรมข้าวหอมมะลิ
- ค. กรณีการปลอมแปลงยาที่สกัดจากสมุนไพร
- ง. กรณีการผลิตแผ่นเพลง Mp3 เพื่อจำหน่าย แจก แจก

70. ถ้าท่านนำข้อมูล แผนภูมิเปรียบเทียบการส่งสินค้าออกของกระทรวงพาณิชย์ มาใช้ประกอบการทำรายงาน ควรจะอย่างไร

- ก. เขียนไว้ในคำนำ
- ข. เขียนบรรณานุกรม
- ค. ขออนุญาตกระทรวงพาณิชย์
- ง. ระบุที่มาได้แผนภูมิและเขียนบรรณานุกรม

71. พฤติกรรมของบุคคลในข้อใด ได้รับการ ยกเว้น ว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

- ก. นิสิต ถ่ายเอกสารคำบรรยายของอาจารย์ที่แจกให้ในชั้นเรียนไปขายให้กับเพื่อน ๆ
- ข. บรรณารักษ์ ถ่ายเอกสารภาพถ่ายในหนังสือศิลปะ เพื่อนำไปทำปกให้กับนิตยสารบันเทิง
- ค. เจ้าของค่ายเทป นำเพลงเก่าของนักร้องในค่ายมาทำใหม่ออกขายโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้แต่งเพลงและนักร้องทราบก่อน
- ง. นายเจมส์ อดส์นำเนาะละครจากโทรทัศน์ แล้วนำมาเปิดชมทบทวนอีกครั้ง เพื่อนำไปเขียนบทวิจารณ์ลงนิตยสาร

72. นโยบายของมหาวิทยาลัยโดยทั่วไปในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้ระบุไว้ว่า.....

- ก. ห้ามดาวน์โหลดข้อมูลทุกชนิดที่อยู่ในหน้าเว็บของมหาวิทยาลัย
- ข. ห้ามใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยในการคุกคามผู้อื่น หาผลประโยชน์ ทางธุรกิจ หรือตั้งกระชู้แสดงความคิดเห็นส่วนตัว
- ค. ห้ามใช้ user ID กับรหัสผ่านของผู้อื่น
- ง. คำตอบคือ ข กับ ค

73. ข้อใดถือว่าเป็นการลอกเลียนผลงานของผู้อื่น

- ก. การทำซ้ำเทปบันทึกเสียงเพื่อใช้ในห้องสมุด
- ข. การรวบรวมข่าวประจำวันเพื่อพิมพ์เผยแพร่
- ค. การถ่ายเอกสารบทความในวารสารเพื่อใช้ในการวิจัย
- ง. การนำผลงานวิจัยต่างประเทศมาใช้ในการงานวิจัยของตน โดยปรับแก้ไขข้อความบางส่วน

74. ข้อใดเป็นส่วนประกอบที่สมบูรณ์ที่สุดของรายการบรรณานุกรมจากเว็บไซต์

- ก. ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง แหล่งที่อยู่ องค์กรที่จัดทำ วันเดือนปีที่ค้นคืน
- ข. ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีพิมพ์ที่ปรับปรุงครั้งล่าสุด แหล่งที่อยู่ วันเดือนปีที่ค้นคืน
- ค. ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง คำบอกประเภทของสื่อ สังกัดของผู้แต่ง วันเดือนปีที่ค้นคืน
- ง. ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีพิมพ์ที่ปรับปรุงครั้งล่าสุด คำบอกประเภทของสื่อ วันเดือนปีที่ค้นคืน

75. การเขียนรายการบรรณานุกรมของหนังสือ ควรมีส่วนประกอบสำคัญอะไรบ้าง

- ก. ชื่อผู้แต่ง ปีพิมพ์ ชื่อเรื่อง เมืองที่พิมพ์ สำนักพิมพ์
- ข. ชื่อผู้แต่ง ปีพิมพ์ ชื่อเรื่อง ชื่อบรรณาธิการ สำนักพิมพ์
- ค. ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ เมืองที่พิมพ์ สำนักพิมพ์
- ง. ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้แต่งร่วม ชื่อเรื่อง เมืองที่พิมพ์ สำนักพิมพ์

76. จงทำเครื่องหมาย / จับคู่ระหว่างรายการเอกสารอ้างอิงกับประเภทของเอกสาร

รายการอ้างอิง	หนังสือ	วารสาร	บทความ	Web Site	สิ่งพิมพ์
	1	2	3	4	
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2545). นโยบายกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (ออนไลน์) สืบค้นจาก : http://www.mict.go.th					
กุลธิดา ท้วมสุข. (2541). “บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์: บทบาทที่เปลี่ยนแปลง”, มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์. 16(1), 71-82.					
กองสถิติสาธารณสุข. (2543). สถิติสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : กองฯ.					
งามนิจ อัจฉรินทร์. (2544). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิทยาการคอมพิวเตอร์. (พิมพ์ครั้งที่ 5).ขอนแก่น: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น					

77. รายการข้างล่างนี้ เป็นการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศชนิดใด Balas, Janet. (1997, May). “Training Trainers,” Computers in Libraries. 17 : 43-45.

- ก. เว็บไซต์
- ข. หนังสือ
- ค. หนังสือพิมพ์
- ง. บทความวารสาร

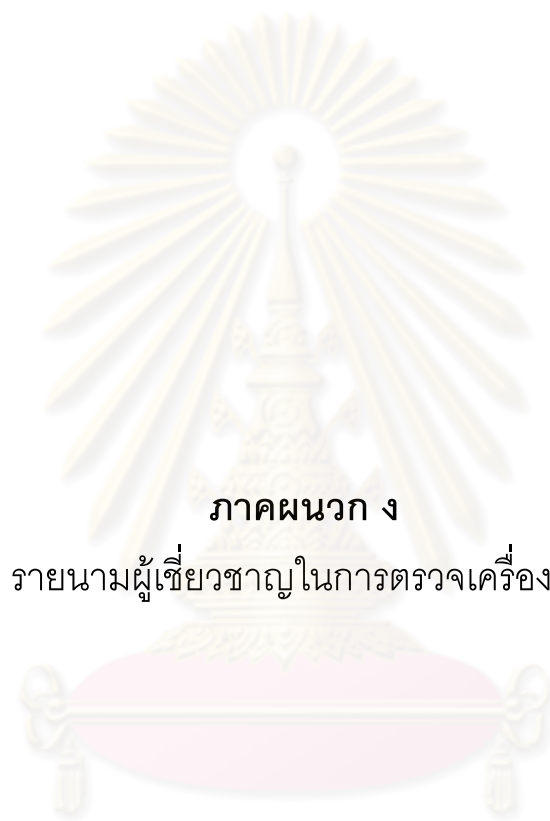
78. ข้อมูลใด ไม่ ต้องใช้ในการเขียนรายการทางบรรณานุกรม

- ก. ชื่อหนังสือหรือบทความ
- ข. ภาพประกอบ
- ค. ชื่อผู้แต่ง
- ง. ปีพิมพ์

ขอขอบคุณที่สละเวลาของท่านในการตอบแบบสอบถาม

นิธิ จันทรรณู

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

1. ดร. สุวิมล ธนผลเลิศ
ผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วรรณญาณไกร
หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา
ประธานสาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายนิธิ จันทรรณู เกิดวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เอกฝรั่งเศสและเทคโนโลยีการศึกษา สาขามัธยมศึกษา (มนุษยศาสตร์- สังคมศาสตร์) ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2548 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย